

Julijana iz Norwicha
RAZODETJA BOŽJE LJUBEZNI

Prevod in spremna beseda *Nike K. Pokorn*

Tiskana izdaja knjige je izšla leta 2009

ISBN 978-961-6519-35-9

COBISS.SI-ID= 246229248

Julijana iz Norwicha

RAZODETJA
BOŽJE LJUBEZNI

Prevod in spremna beseda *Nike K. Pokorn*

Ljubljana
2020

Elektronska knjižna zbirka

e-58

Urednik *Gorazd Kocijančič*

Julijana iz Norwicha

RAZODETJA BOŽJE LJUBEZNI

Prevod in spremna beseda *Nike K. Pokorn*

Oblikovanje elektronske izdaje *Lucijan Bratuš*

Izdajatelj

Za KUD Logos *Mateja Komel Snaj*

Ljubljana 2020

Elektronska izdaja e-58

Elektronski vir (epub, pdf)

Način dostopa (URL):

<http://www.kud-logos.si/e-knjige/>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=31564291

ISBN 978-961-7096-62-0 (epub)

ISBN 978-961-7096-63-7 (pdf)

Vsebina

Nike K. Pokorn
Ljubezni polna teodiceja

7

Beseda o izvirnikih in slovenskem prevodu

20

Literatura

23

Julian of Norwich
A Vision Showed to a Devout Woman

26

Julijana iz Norwicha
Razodetja Božje ljubezni
Kratko besedilo

27

Razodetja Božje ljubezni
Dolgo besedilo

114

Julijana iz Norwicha
RAZODETJA BOŽJE LJUBEZNI

Nike K. Pokorn

Ljubezni polna teodiceja

Pred kratkim, decembra 2008, se je na spletni strani časopisa *Guardian* pojavilo razmišljanje o delu Julijane iz Norwicha: Sam Jordison v svojem blogu zapiše, da je besedilo, ki ga je bral v sodobnem angleškem prevodu, težko razumljivo, prežeto z grozo in s krutim mazohizmom. Jordison zapiše, da se mu Julijanina prošnja po telesni bolečini upira, njena obsesija z Bogom, ki se izraža v »izkrivljeni, zakomplicirani teologiji«, je po njegovem mnenju današnjemu bralcu tuja, predvsem pa popolnoma nezanimiva.¹ So *Razodetja Božje ljubezni* res le znamenje nekega oddaljenega časa in občutja, ki ne zmore potovanja skozi čas?

Julijano iz Norwicha, prvo znano avtorico, ki je pisala v angleškem jeziku, dejansko delno zakrivajo stoletja pozabe. O njenem življenju ne vemo veliko. Nekaj podrobnosti nam razkrijejo njeno delo in uvodi v ohranjene rokopise: tako v edinem ohranjenem rokopisu Julijaninega kratkega besedila, ki je nastalo nekje med 1373 in 1388, preberemo, da je bila Julijana maja 1373, v svojem enaintridesetem letu starosti, na smrt bolna; rokopis tudi uvaja stavek, v katerem izvemo, da je Julijana v času nastanka rokopisa živela kot anahoreta v Norwichu. Štiri oporoke, ki so nastale med letoma 1394 in 1416, med drugim tudi omenjajo Julijano, anahoreto pri cerkvi sv. Julijana, in ji zapuščajo različne vsote v volilu. In zadnji vir, ki nam priča o obstoju Julijane, je avtorica prve avtobiografije v angleškem jeziku, Margery Kempe, ki v svoji knjigi opisuje, kako je leta 1413 obiskala anahoreto in pri njej našla spodbudo za nadaljnje

¹ Glej, <http://www.guardian.co.uk/books/booksblog/2008/dec/12/1> (dostopno 15. 12. 2009)

duhovno življenje (gl. Kempe 2006).

Na osnovi teh skopih podatkov in določenih izpeljav iz *Razodetij* strokovnjaki predvidevajo, da je Julijana živel od 1343 do vsaj svojega 73. leta, tj. do leta 1416. Njenega pravega imena ne poznamo. Nekateri medievalisti so mnenja, da je bila Julijana benediktinska nuna, ki je prejela osnovno izobrazbo v samostanu v Carrowu, ki je le kak kilometer in pol oddaljen od Norwicha (cf. Watson in Jenkins 2006: 4). Spet drugi menijo, da je bila Julijana, ker ji ob smrti postelji stoji njena rodna mati in ne samostanske sestre, neporočena žena ali vdova, ki je živela pri svoji materi (cf. Ward 1988). Kakor koli že, nekaj je gotovo: ko je trideset let stara ležala na smrti postelji, je bila deležna niza videnj in neposrednega stika z Bogom. Zdi se, da se je od takrat naprej njeno življenje spremenilo. Zagotovo vemo, da je dvajset let pozneje, tj. od zgodnjih devetdesetih let 14. stoletja že živela kot anahoreta pri cerkvi sv. Julijana v Norwichu.

Anahoretsko življenje

Anahoretsko življenje je bila posebna oblika srednjeveškega puščavništva, ki je omogočalo izbranim posameznikom, da so živeli puščavo sredi mestnega vrveža, zazidani v majhni celici, ki se je držala cerkve ali samostana. Beseda »anahoret« je izpeljana iz grškega glagola *anachōrein*, ki pomeni »umakniti se«, in dejansko so se anahoreti umaknili iz vsakdanjega življenja v popolnoma zaprto celico.

V srednjem veku so lahko posamezniki, še posebej od 11. stoletja naprej, izbirali ne le med življenjem v samostanu, ki je zahtevalo strogo pokorščino samostanskim pravilom, temveč tudi med puščavništvom in anahoretskim življenjem. Ker tradicionalni puščavniki, eremiti, v srednjem veku niso več živeli vedno na istem mestu in v popolni osami, temveč so pogosto opravljali določene dejavnosti: eni so bili brodarji, drugi mostninarji, spet tretji cestninarji in podobno (Clay 1968, xvii), se je precejšnje število

posameznikov, če jim je to dovolila cerkvena oblast, začelo odločati za urbano puščavništvo – anahoretsko življenje.

Življenja anahoretov in anahoret ni zapovedovalo nobeno določeno pravilo. Mnoge anahorete so bile redovnice in so v novem domovanju le nadaljevale svoje prejšnje življenje po pravilih, ki so jih poznale, druge so sledile navodilom, ki jih je napisal Aelred iz Rievaulxa okrog leta 1160 (*De vita eremitica ad sororem liber*), ali pa še starejšim navodilom meniha Grimlaica (*Regula Solitiorum*, okrog 891), vendar so bila gotovo v Julijaninem času najpomembnejša pravila iz zgodnjega 13. stoletja anonimnega avtorja z naslovom *Ancrene Riewle* (*Pravila za anahorete*), ki so bila v osnovi namenjena trem sestram, ki so se odločile za življenje anahoret. *Ancrene Riewle* še posebej poudarja, da je temeljna značilnost anahoretskega življenja posvečanje duhovnosti in da so druge, zunanje značilnosti tega življenja zgolj postranskega pomena (cf. Jantzen 2000: 28–33).

Vseeno pa je vstop v anahoretsko življenje ponavadi spremljala cela vrsta obredov. Skrbno izbrani kandidati ali kandidatke, ki so bili lahko tako redovniki kot laiki, možje ali žene, so se s pogrebno mašo, ki jo je ponavadi vodil škof, poslovili od sveta. Prejeli so poslednje maziljenje in se odpravili v celico, ki je bila v večini primerov prizidana k cerkveni stavbi. Škof jih je potresel s pepelom in zazidal v celico, ki je predstavljala simbolični grob in iz katere pod kaznijo izobčenja niso smeli več stopiti (edine olajševalne okoliščine so bile izjemna starost ali huda bolezen, v nekaterih primerih pa je pojem celica zajemal tudi majhen vrt ali cerkveno dvorišče, kjer se je anahoret lahko sprehodil). Celica je imela majhen oltar z razpelom in ponavadi dve okni: prvo okno je gledalo na cerkveni oltar in omogočalo anahoretu spremljanje svete maše (viri nam pravijo, da so nekateri anahoreti, če so bili duhovniki, celo pridigali in somaševali (glej Jantzen 1988: 28–33), medtem ko seveda anahorete te pravice niso imele); drugo okno je bilo odprto na ulico ali pa v drug manjši predprostor, v katerem so

bili obiskovalci, ki so prihajali k anahoretom na duhovne posvete. Iz osrednje celice so vodila vrata ali se je odpiralo okno v drugo celico, v kateri je stanoval en ali dva služabnika ali služabnici, ki so imeli izhod na ulico. Ti služabniki so kuhali, čistili in nakupovali hrano za svojega anahoreta in skrbeli za vsa druga vsakdanja opravila. Za Julijano na primer zagotovo vemo, da je imela služabnice, saj ena izmed ohranjenih oporok, oporoka Johna Plumptona, zapušča nekaj denarja ne samo Julijani, temveč tudi njenima služabnicama: neimenovani dekli, ki ji je služila takrat, in upokojeni služabnici Alice (Plumpton 2006: 433).

Zdi se torej, da življenje anahoretov ni bilo popolnoma neudobno, saj jim je prisotnost služabnikov omogočala popolno posvetitev duhovnemu življenju, in obenem tudi ne popolnoma izolirano, saj so se anahoreti poleg duhovne dejavnosti in molitve posvečali tudi svetovanju obiskovalcem, ki se zdi, da so bili vsaj v Julijaninem primeru številni.

Julijana kot avtorica

Ko je bila stara trideset let, je Julijana tako hudo zbolela, da so bili vsi, z njo vred, prepričani, da bo umrla. Tik pred smrtjo je doživela serijo videnj oziroma razodetij, ki so ji zaznamovala nadaljnje življenje. Julijana je kljub pričakovanjem ozdravela in je svojo izkušnjo bližine Boga opisala v dveh spisih: v kratkem spisu, ki ga sedaj imenujemo *Razodetja Božje ljubezni* in je bil po vsej verjetnosti sestavljen kmalu po mistični izkušnji leta 1373 ali pa, kot trdi Nicholas Watson (1993), nekje med letoma 1382 in 1388, ter v dolgem besedilu *Razodetij*, ki je bilo štirikrat daljše od prvega spisa in je nastalo kakih dvajset let po izkušnji sami, in sicer okoli leta 1393 ali pa morda celo še kasneje, kot trdi Watson (ibid.), in sicer v zgodnjem petnajstem stoletju.

Kratko besedilo *Razodetij* je večinoma predvsem opis videnj, ki jih je Julijana doživela v trenutkih pred smrtjo,

zato se ta opis tega enkratnega dejanja bere kot duhovno, mistično besedilo. Drugo, daljše besedilo ne samo povzema krajše besedilo (več kot 80 odstotkov krajšega besedila je namreč nespremenjeno vsebovanega v dolgem besedilu), temveč ga v prvi vrsti komentira, interpretira in umešča v svojevrstno teološko misel. Skozi drugo besedilo slišimo Julijanin glas (cf. Glasscoe 1976: xvi), ki poskuša osmisliti videnja, ki so jo tako globoko zaznamovala pred dvajsetimi leti – njena proza se zdi, da razkriva, kako avtorica razmišlja na glas in bralec sledi njenemu sprotnemu razvijanju misli. Krajše besedilo je tako bolj pričevanjsko, daljše bolj eksegetsko.

Julijana se v besedilih opiše kot »preprosta« in »unletterde«, kar bi lahko pomenilo ‚neuka‘ ali ‚neizobražena‘, lahko pa tudi ‚tista, ki ne zna latinsko‘ ali pa celo ‚nepismena‘, zato so nekateri strokovnjaki zavzeli stališče, da je bila Julijana, podobno kot Margery Kempe, dejansko nepismena in je svoja videnja narekovala pisarju (npr. Pelfrey 1982). Vendar pa so ti v manjšini: večina raziskovalcev Julijaninega dela danes meni, da je pridevnik »unletterde« le topos skromnosti, tj. izrazni obrazec, značilen za uvode v mnoga srednjeveška duhovna besedila (cf. Colledge in Walsh 1978: 196), in ga zato ne gre jemati dobesedno. Morda tudi zaradi tega, ker glas, ki ga slišimo izza srednjeangleških besed v *Razodetju*, označuje avtorico, ki se jasno zaveda svoje osrednje vloge pri nastanku besedila (cf. Johnson 1991).

Colledge in Walsh ponujata kot dodaten dokaz proti trditvam o njeni neizobraženosti in nepismenosti dolge sezname več kot 50 retoričnih figur in več kot sedemsto navedkov iz Svetega pisma, ki jih najdeta v njenem besedilu (1976). Prepričana sta, da je Julijana, zaradi svojega dobrega poznavanja Svetega pisma, patrističnih del, mistične teologije in tedanje posvetne literature, sistematična teologinja in izobražena katoliška strokovnjakinja.

In dejansko ni glas, ki ga slišimo skozi *Razodetja*, pravi nič neartikuliran in nesamozavesten. Julijana spregovori z

avtoriteto vidkinje in učiteljice (Staley Johnson 1991: 827-833). Če se njena malce mlajša sodobnica Margery Kempe v svoji knjigi označuje z izrazom »*creatur*«, v *Razodetjih* Julijana iz Norwicha spregovori v prvi osebi in si odkrito in transparentno pripiše avtorstvo različnih interpretacij in razlag videnj in Božjih besed. Takšno odkrito avtorstvo je bilo za žensko v štirinajstem stoletju ne samo nenavadno, temveč tudi nevarno - v štirinajstem stoletju so v sklopu pregona lolardov, pripadnikov doktrine duhovnika Johna Wycliffa (ca. 1330-1384), preganjali tudi ženske pridigarke in jih nekaj celo zažgali na grmadi, vendar se zdi, da je Julijani status anahorete zagotavljal dovolj trdno varstvo pred tovrstnimi napadi. Še več, njeno besedilo, še posebej drugo, je napisano kompleksno in je polno notranjih in navzkrižnih referenc, ki nakazujejo izjemno obvladovanje besedilnih tehnik. In nenazadnje tudi vsebinsko njeno delo ne izkazuje le njenega dobrega poznavanja tedanje teološke misli, temveč tudi sposobnost tvorjenja nove, inovativne misli.

Julijanina teološka misel

Videnj, ki jih je doživela ob svoji težki bolezni, Julijana ni sprejela brez razmisleka. Že krajše besedilo jih poskuša interpretirati, še bolj pa pride ta interpretacija do izraza v daljšem besedilu, v katerem se Julijana predvsem ukvarja z vprašanjem narave in vloge greha v človeškem življenju. Julijanino reševanje vprašanja teodiceje, tj. opravičevanja Božje pravičnosti glede na njegovo dopuščanje in obstoj zla, se odvija predvsem v daljšem besedilu v poglavjih, ki so predstavljena tudi v tej knjigi, in sicer v poglavju 32, kjer spregovori o univerzalnem odrešenju, v poglavjih 50 in 51, kjer razlaga parabolo o služabniku in gospodarju, in v poglavjih 58-63, kjer spregovori o Kristusu kot o materi.

Julijani, tako kot mnogim pred njo in po njej od Origena do univerzalistov, se je zdelo, da obstoj zla, predvsem v obliki greha, spodbija prepričanje, da je vse stvarstvo in

nas ustvaril Bog, ki je najvišje dobro. Kako je možno, da zlo obstaja, če je Bog vsemogočen in obenem dobrota sama? Julijana nam pravi, da jo je to vprašanje mučilo več kot dvajset let, preden je v videnju prejela razlago, ki jo je lahko razumela v svojem umu in ki ji je vseeno omogočila, da je ostala v mejah pravoverne teološke misli. Po dvajsetih letih je namreč dobila vpogled v Božji pogled na našo grešnost – iz Božje perspektive je doumela, da greha ni, da je tisto, kar mi dojemamo kot greh, le bolečina in odsotnost dojemanja bližine Boga (cf. Nuth 1991: 104-116). Navidezno nezdržljivost Božje dobrote in obstoja zla je razrešila s sprejetjem dvojnosti pogleda: medtem ko za Boga greha ni, mi vidimo in izkušamo greh in zlo, ker ne zmoremo doumeti Božje previdnosti – naša sodba je vedno pomanjkljiva, Božja popolna sodba pa nam je vedno nedoumljiva in nedosegljiva. Bog sam nas nikoli ne kaznuje, niti nas ne krivi za kakršna koli dejanja, saj se za ta dejanja krivimo sami in se kaznujemo z odsotnostjo dobrote, tj. z odsotnostjo Boga.

Julijani je bilo obenem tudi razodeto, da je greh vendarle potreben. Podobno kot Adamov greh je tudi vsak naš posamični greh *felix culpa*, ki nam razkrije našo zmotnost in veličino Božje ljubezni. Tisto, kar Julijano ločuje od prenekaterih srednjeveških teoloških misli, je prepričanje, da kljub temu, da bo zagotovo grešila v svojem življenju, zaradi tega ne bo deležna Božje jeze in kazni. Prepričana je, da jo bo Bog še naprej ljubil in na koncu vseh časov, v trenutku, ki nam je vsem skrit, spremenil njeno grešno sramoto in grešnost vseh ljudi v našo slavo. Ta dobrota pa ne bo zaobjela le vernih kristjanov, Julijani se celo zdi, da ji Kristus pravi, da niti Judje niti pogani niti grešniki ne bodo pogubljeni, saj ji zatrjuje, da: »Vse bo dobro in vse stvari bodo dobre.« (Kratko besedilo, XIII. pogl.) V Božjih očeh smo torej vedno ljubljene in bomo vedno ljubljene – in zdi se, da nam Julijana tu celo obljubi, da bomo prav vsi na koncu tudi sprejeti v to dobroto, iz katere se tako ali tako vedno izženemo sami.

Ta obljuba univerzalnega odrešenja ni v skladu s cerkvenim naukom in Julijana to ve, zato tudi tako previdno razkriva svoja videnja. Tega se zavedajo tudi njeni bralci in prepisovalci: v želji, da bi preprečil heretično branje njenega besedila, tako rokopis *Sloane* dodaja naslednji pripis, sicer značilen za mistična besedila (najdemo ga na primer tudi v *Oblaku nevedenja* (1996)); za ta pripis mnogi strokovnjaki menijo, da je lahko nastal že v Julijaninem času in ga je morda celo dodala sama Julijana (cf. Colledge in Walsh 1978, Watson in Jenkins 2006: 11):

Vsemogočnega Boga prosim, da bi ta knjiga prišla v roke le tistim, ki ga želijo zvesto ljubiti, in tistim, ki so se pripravljene podrediti veri svete Cerkve in ubogati pametne interpretacije in nauke krepostnih ljudi, ki so v zrelih letih in imajo široko znanje. Kajti to razodetje je vzvišena teologija [*hey divinitye*] in vzvišena modrost, zato ne sme biti pri tistih, ki so sužnji greha ali hudiča. Pazljiv bodi in nikar ne izvzemi samo ene stvari, ki ti je všeč in pogodu, vse ostale pa bi izpustil, kajti tako delajo heretiki. Vzemi vse skupaj in resnično razumi, da je vse v skladu s *Svetim pismom* in je v njem utemeljeno; in da bo Jezus, naša resnična ljubezen, svetloba in resnica, razkril to modrost vsem čistim dušam, ki zanjo prosijo ponižno in vztrajno. In ti, do katerega je prišla ta knjiga, se iskreno in iz vsega srca zahvali našemu odrešeniku Jezusu Kristusu, da je dodelil ta videnja in razodetja svoje neskončne ljubezni, usmiljenja in dobrote zate in tebi, da bi ta postala naš in tvoj varen vodnik in vodilo do večne blaženosti, ki naj nam jo dodeli Jezus. Amen. (Watson in Jenkins 2006: 11).

Na Julijanino čudenje ob razkritju Božje dobrote in nje-gove poslednje skrivnosti namreč Bog odgovarja, da je vse, kar se njej zdi nemogoče, v Bogu mogoče. Ob tem odgovoru Julijana obmolkne, se preda nauku svete Cerkve in svoje razmišljanje spretno zaključi s tem, da je odgovor na vprašanje neskončnega Božjega usmiljenja in dobrote največja Božja skrivnost, v katero ne sme in tudi ne bo več vrtala.

V daljšem besedilu še z drugega zornega kota pogleda na vprašanje človeške grešnosti, ko poda svojo interpretacijo izvirnega greha. V njenem videnju Eve ne zasledimo več (cf. McEntire 1998: 11-19), vidimo le služabnika, ki stoji pred svojim gospodarjem. Ta služabnik pred svojim gospodarjem, ki predstavlja Boga, je obenem Adam in Kristus. Adam in Kristus sta si namreč v marsičem podobna: podobno kot je Adam po nesreči in nenamerno padel v greh, je Kristus padel v maternico device Marije in nase prevzel vso grešnost sveta. In podobno kot ljubi svojega sina in ga ljubeče spremlja na tem svetu, Bog tudi ljubeče spremlja in ljubi Adama, ki predstavlja vse ljudi na svetu. Bog ni nikoli jezen, ne na Adama in ne na Kristusa: na Adama gleda z usmiljenjem, na Kristusa z veseljem. Julijanina teodiceja tako popolnoma zaobide Božjo jezo in nam ponuja rešitev problema v Božji vseobsegajoči ljubezni do vseh grešnih ljudi.

To isto misel Julijana nadalje razvija v podobi, po kateri je njena misel najbolj znana, in sicer v podobi Kristusa kot matere. Podoba Boga kot matere ni Julijanina invencija, temveč ima zelo dolgo zgodovino v krščanski teološki misli. Začetke teh podob lahko najdemo že v Stari zavezi, kjer Bog spregovori o sebi kot o materi (Iz 49,15; 66,11-13), in čeprav je res, da to metaforiko redko najdemo v Novi zavezi, kjer je le v Matejevem evangeliju Jezus opisan kot koklja, ki pod svojimi perutmi zbira piščeta (Mt 23,37), pa zato pogosteje najdemo opise Jezusa kot matere v apokrifnih spisih, kot so gnostične Salomonove *Ode* in apokrifna Petrova dela iz tretjega stoletja. Še posebej pogosto in razdelano najdemo to podobo v delu Klementa Aleksandrijskega (150-ca. 211) in v delih ostalih grških očetov: na primer pri Origenu, Ireneju, Janezu Zlatoustemu, Ambrožu in Avguštinu (cf. Walker Bynum 1982: 125-126). Zgodnji srednji vek nanjo pozabi, potem pa se podoba Kristusa kot matere, kot žene, ki je nosilka novega življenja, ki trpi muke ob porodu, ki se žrtvuje in nesebično ljubi svoje otroke ter jih hrani z mlekom

svojega telesa, zopet pojavi v duhovnih besedilih od dvanajstega do štirinajstega stoletja, tudi v delu Julijane iz Norwicha.

Ta podoba Jezusa kot matere je pri Julijani vpeta v kompleksno teološko misel. Julijana, predvsem v daljšem besedilu namreč razkrije, da je neoplatonistično prepričana v obstoj duše pred združitvijo s telesom. Ta duša je ustvarjena iz same Božje substance, tj. Božje bitnosti, toda ni enaka Božji biti, čeprav je v večnosti zedinjena z bitjo Kristusove človeške duše. Ker pa je stvarjenje tako dejanje Boga očeta in Jezusa matere, se v drugi fazi stvarjenja po posredovanju Jezusa kot matere duša združi s čutnostjo, tj. z materialnostjo. Substanca, to bistvo vsakega bivajočega, ostaja v Bogu tudi po stvarjenju, tudi potem, ko se višja duhovna sfera duše združi z nižjo, čutno sfero duše (cf. Nuth 1991: 104-116). Vez med bitnostjo in čutnostjo človeške duše je krhka in nepopolna in se je dopolnila šele, ko se je Kristusova duša združila s telesom. Učlovečenje tako dopolnjuje človeško naravo, ker v popolnosti združi čutnost z bitnostjo duše.

Jezus tako združi bitnost duše s telesom, obenem pa tudi kasneje deluje kot naša mati: s svojo žrtvijo nas je odrešil izvirnega greha in nam je tako omogočil, da se vrnemo v prvotno stanje. Kot mati skrbi za nas in nas hrani prek svojih zakramentov ter dovoli, da nas doleti kazen, če je to potrebno, da se otresemo svojih pregreh. Čeprav so mnogi avtorji že stoletja pred Julijano videli v Jezusu podobo matere, Julijana njegovo materinstvo razvije in ga vidi v treh stvareh: kot mati v stvarstvu Jezus ohranja Božjo voljo v bitnosti naše duše, kot mati v ponovnem stvarstvu Jezus nase sprejme vse grehe človeštva in kot mati v delovanju Jezus podarja milost, ki je potrebna za naše odrešenje (Baker 2005: xvii).

Tako je duša prisotna v Bogu in Bog v duši: Julijana vidi Boga, kako prebiva kot vladar prečudovitega mesta v naši duši, obenem pa poudarja, da je temelj duše prav Bog. Obstoj te višje sfere duše ji pomaga pri razrešitvi pro-

blema teodiceje. Del naše duše je namreč vedno zedinjen z Bogom in sovraži greh. Čeprav se lahko zgodi, da zaradi čutnosti zapademo v greh, se vendarle nikoli ne ločimo od Boga popolnoma. Bog vidi vedno to vez, ki je večna; mi pa vidimo in sodimo le padce, ki jih povzroči naša čutnost, in ne vidimo večne Božje vezi. Z uvidom te dvojne perspektive – Božje in človeške – Julijana razreši konflikt med naukom cerkve o Božji jezi in svojimi razodetji, ki ji pričajo le o obstoju Božje ljubezni.

Bralci Julijaninih *Razodetij*

Bralci Julijaninih *Razodetij* prvih dvesto let, tja do sedemnajstega stoletja, so bili po vsej verjetnosti redovniki in redovnice. *Westminsterški rokopi*s nam sicer ne razodeva svojega bralstva, zato pa je *Amherstov rokopi*s nastal v kartuzijanskem samostanu (glej Laing 1989); *Pariški rokopi*s in *rokopi*s *Sloane* pa sta zagotovo bila last angleških benediktinskih samostanov v Franciji v sedemnajstem stoletju. Leta 1670 je nastala prva tiskana izdaja *Razodetij*, ki pa vseeno ni dosegla širšega bralstva in se je brala predvsem v angleških samostanih v Franciji in v katoliških angleških družinah, ki so finančno vzdrževale ta duhovna središča.

Preporod je to besedilo doživelo šele v dvajsetem stoletju. Čeprav so se v devetnajstem stoletju pojavile tri modernizirane izdaje *Razodetij*, so v dvajsetih letih dvajsetega stoletja, ko se je prek dela izjemno vplivne znanstvenice Evelyn Underhill pojavilo zanimanje za »duhovnost« (cf. Barratt 1995), Julijano začeli brati tako anglikanci kot episkopalci in katoliki. Od sedemdesetih let dvajsetega stoletja pa je Julijana v središču pozornosti: zanjo se začno zanimati najprej medievalisti in anglisti, nazadnje pa še pripadniki novodobnih gibanj (Watson in Jenkins 2006: 18). Nastane množica moderniziranih izdaj (tudi prevod v vplivni zbirki *Penguin* (1966)), prevodov v različne jezike (v nemščino, francoščino, španščino, italijanščino, nizo-zemščino, finščino itd.) in akademskih študij njenega dela

po celem svetu (tudi v slovenščini se nam leta 2009 obeta prva znanstvena študija Julijane iz Norwicha avtorice Ive Jevtić) ter kar pet izdaj rokopisov. Julijana ima pomemben položaj v krščanskem feminizmu, njen status kanonizirane avtorice znotraj angleške literature pa potrjuje tudi dejstvo, da se je uvrstila v *Nortonovo antologijo angleške literature*.

Julijana se začne pojavljati tudi v sodobni literaturi: aluzije nanjo in njeno delo najdemo tako v romanu *Holy the Firm* (1977) avtorice Annie Dillard, potem zopet leta 1980 v delu *Nuns and Soldiers* avtorice Iris Murdoch in sedem let kasneje Julijana še inspirira pesem ameriške pesnice Denise Lavertov (»The Showings: Lady Julian of Norwich 1342–1416«, 1987). Gotovo najpomembnejša pa je omemba Julijane v pesnitvi *Štirje kvarteti* T.S. Eliota iz leta 1943.

Njena današnja popularnost pa sega daleč onkraj interesa knjižnih moljev. Ko so leta 1944 nemški bombniki uničili cerkev, ob kateri je bivala Julijana, so cekev v devetih letih ne samo obnovili, temveč tudi dozidali kapelo, ki predstavlja Julijanino celico, čeprav je bila ta že v času reformacije porušena (Watson in Jenkins 2006: 19). To celico sedaj redno obiskujejo romarji na avtobusnih izletih po Angliji (Spering 1998, Watson in Jenkins 2006: 21). Julijanino ime je tudi prevzela skupina znotraj anglikanske cerkve, ki se posveča tihi meditaciji. Leta 1982 pa je celo nastal nov moški in ženski red v ZDA, ki se imenuje Episkopalni red Julijane iz Norwicha.

Samu Jordisonu, blogerju iz *Guardiana*, res lahko pri-
trdimo, da Julijana lahko neprijetno preseneti sodobnega
bralca s svojimi naturalističnimi, grūnewaldskimi opisi
trpečega telesa, kjer v svojih videnjih vidi »meso, odtrga-
no od lobanje,« ki od Kristusa »odpada v kosih« (*Dolgo
besedilo*, pogl. 51), vendar upam, da ti opisi ne bodo vodi-
li slovenskih bralcev v popolno zavrnitev njenega dela.
Interakcija podobe, eksegeze in refleksije v Julijaninem
delu namreč ne spodbuja nobene afektivne identifikacije

s križanim telesom, nobene imitacije trpečega, ranjenega in krvavečega telesa (cf. Aers in Staley 1996: 87), temveč zahteva od bralca predvsem refleksijo, ki jo sprožijo te vizije. Njen odziv na te prizore je podoben odzivu na sliko: tako kot se Julijana premakne od slike do besedila, skuša kasneje sebe in nas premakniti od videnj do razumevanja (Windeatt 1980). Bralec ni ne bič kot pri Margery (cf. Pokorn 2006), ne učenec kot pri avtorju *Oblaka nevedenja* (cf. Kocijančič Pokorn 1996), temveč le priča razvoja in izpeljave njene misli (cf. Windeatt 1980).

Razodetja so torej »eno izmed najbolj inventivnih, intelektualno zapletenih in zahtevnih literarnih projektov evropskega srednjega veka« (Watson in Jenkins 2006: 3-4) in zato ne bodo všeč vsem. Upam le lahko, da kljub kompleksnosti njene misli in grafičnosti opisov trpečega Kristusa, značilnih za srednjeveški pogled na svet, Julijano besedilo slovenskemu bralcu ne bo služilo le kot dokaz samosvojesti in avtohtonosti ženskega glasu v srednjem veku, temveč mu bo ponudilo tudi vpogled v misli človeka, ki se ne zadovolji z vnaprej ponujenimi odgovori in ki vztrajno, skozi svoje celotno življenje, išče odgovore na vprašanja, ki zadevajo bistvo bivanja verujočega kristjana. In odgovor, ki ga Julijana ponuja po desetletjih razmišljanja, je daleč od mazohistične obsesivnosti, saj razkriva optimistično podobo človeške narave, večno združene z Bogom prek nerazdružljive vezi ljubezni, ki nam skrivnostno obljublja: »Vse bo dobro in vse stvari bodo dobre.«

BESEDA O »IZVIRNIKIH« IN SLOVENSKEM PREVODU

Julijana iz Norwicha je avtorica dveh besedil: kratkega in dolgega besedila *Razodetij Božje ljubezni*, ki so bili v izvirniku po vsej verjetnosti napisani v severovzhodni različici srednje angleščine. Izvirni rokopisi se niso ohranili, vse, kar imamo, so prepisi.

Kratko besedilo je nastalo konec štirinajstega stoletja in se je ohranilo le v enem samem prepisu; danes nosi oznako *British Library MS Additional 37790* in ga ponavadi imenujemo *Amherstov rokopis* po njegovem zadnjem lastniku. Uvodni stavek razkriva, da je bila ta kopija narejena leta 1413, ko je bila Julijana še živa (možno je tudi, kot trdi Watson (2006), da je *Amherst* le kopija besedila iz leta 1413, ki je nastala kasneje, sredi 15. stoletja). Prepis tega rokopisa z določenimi uredniškimi popravki v delno modernizirani pisavi objavljamo vzporedno s slovenskim prevodom.

Dolgo besedilo je delno ali v celoti ohranjeno v treh pomembnih rokopisih, in sicer v rokopisu iz Westminstrske katedrale, v rokopisu iz Pariza in v rokopisu Sloane. *Westminstrski rokopis* je nastal med letoma 1450 in 1500 in podaja le eno desetino celotnega Julijaninega besedila, *Pariški rokopis* (*MS Bibliothèque nationale anglais 40*) je bil narejen v Holandiji med letoma 1580 in 1650 in je po vsej verjetnosti pripadal samostanu angleških benediktink v Franciji. *Rokopis Sloane* (*British Library MS Sloane 2499*) pa je iz sedemnajstega stoletja in je bil tudi last angleških benediktink v Franciji. Iz osemnajstega stoletja sta se ohranila še dva rokopisa: prvi je malce modernizirana izdaja rokopisa Sloane (*British Library MS Sloane 3705*), drugi pa na roko prepisana prva tiskana izdaja *Razodetij*, ki jo je leta 1670 natisnil Serenus Cressy (*British Library MS Stow 42*). Reprezentativne različice dolgega besedila ni: *Westminstrski rokopis* je okrnjen; *Sloane* je kopija *Razodetij*, ki več

ali manj ohranja Julijanin dialekt, vendar tudi izpušča in krajša besedilo; *Pariški rokopis* pa je daljša in natančnejša kopija besedila, ki jezik modernizira in uporablja severni dialekt Vzhodne Anglije.

Večina medievalistov (razen npr. Holloway in Reynolds 200: 11) danes meni, da je daljše besedilo ponovna predelava krajšega besedila, ki to besedilo razširja in mu dodaja teološki premislek. Dolgo besedilo je več kot štirikrat daljše od kratkega besedila, vendar pa je več kot 80 odstotkov kratkega besedila dobesedno vsebovanega v dolgem besedilu, še dodatnih 5 odstotkov kratkega besedila pa je delno preoblikovanih, a vseeno razpoznavno povzetih v dolgem besedilu (Watson and Jenkins 2006: 35). Zato smo se odločili, da bomo v slovenskem prevodu predstavili v celoti le kratko besedilo in pa najprezentativnejše odlomke iz dolgega besedila, ki se v kratkem ne pojavijo.

Slovenski prevod kratkega besedila je nastal po intervencionistični izdaji Nicholasa Watsona in Jacqueline Jenkins iz leta 2006, ki omogoča lažje branje tudi tistim, ki niso navajeni srednje angleščine, saj poleg posodobljenja zapisa besed tudi usklajuje različne zapise istih besed, drugače pa ne spreminja srednjeangleškega besedila (podrobneje gl. Watson and Jenkins 2006: 43–59). Za izvirnik prevoda dolgega besedila je bila izbrana hibridna izdaja Watsona in Jenkins, ki združuje vse tri najstarejše kopije izginulega izvirnika. Kot temeljno besedilo je bil vzet *Pariški rokopis*, ki sta ga urednika spremenila na problematičnih mestih v luči kratkega besedila in besedil, ohranjenih v ostalih dveh rokopisih.

Pri prevajanju sem skušala v duhu Rosenzweigovih nasvetov ohraniti enotnost prevodnih ustreznic posameznih ponavljajočih se temeljnih pojmov, če je le bilo mogoče. Buber in z njim Rosenzweig namreč predlagata, da se pri prevajanju prevajalec osredotoči na t.i. *Leitwörter/Leitwort* (vodilno besedo), ki ima podobno vlogo v besedilu, kot jo ima *Leitmotif* v wagnerjanski operi. *Leitwort* je tako beseda ali besedna zveza, ki jo prevajalec dosledno

prevede vsakič, ko se pojavi v besedilu; to pomeni, ko se taka beseda ali besedna zveza pojavi v izvirniku, se mora pojaviti tudi v prevodu. Pri tem je seveda treba poudariti, da vseeno ostaja izbor vodilnih besed arbitraren in da se temu prevajalskemu vodilu pri prevajanju nisem suženjsko podrejala. Tako sem prevajala besede: »blisse« z »blaženo veselje«, »likinge« z »užitek« ali »ugodje«, »joye« z »radost«, »comfort« z »uteha«, »feende, fende« s »sovrag«, »substance« z »bitnost«, ko se nanaša na človeka, in z »bit«, ko se nanaša na Boga.

Daljše besedilo, ki ni objavljeno vzporedno s srednje-angleškim izvirnikom, pri posameznih temeljnih pojmih ali teoloških terminih podaja izvirni izraz v oglatem oklepaju; krajše besedilo teh terminoloških dodatkov nima, saj lahko bralec sledi izvirnemu besedilu na zrcalni strani.

Izvirnikov Julijaninih *Razodetij* torej ni – vse, kar imamo, so (za postmoderni čas nič več presenetljive) kasnejše interpretacije tega besedila v raznih prepisih, fragmentih in prevodih. Upam, da bo odločitev za vzporedno objavo intervencionistične izdaje krajšega besedila v srednji angleščini dosegla svoj cilj in tistim bralcem, ki poznajo sodobno angleščino, omogočila pogled v kompleksno in retorično spretno izdelano besedilo prve avtorice v angleškem jeziku.

Literatura

- Aers, David in Lynn Staley. 1996. *The Powers of the Holy: Religion, Politics and Gender in Late Medieval English Culture*. University Park: Pennsylvania State University Press.
- Baker, Denise N. 2005. Introduction. V: *The Showings of Julian of Norwich*. New York, London: Norton, IX-XXI.
- Barratt, Alexandra. 1995. »How many children had Julian of Norwich? Editions, translations, and versions of her *Revelations*.« V: Anne Clark Bartlett et al. (ur.) *Vox Mystica: Essays on Medieval Mysticism*. Cambridge: D. S. Brewer.
- Bynum, Caroline Walker. 1982. *Jesus as Mother: Studies in Spirituality of the High Middle Ages*. Berkeley: University of California Press.
- Clay, Rotha Mary. [1914.] 1968. *The Hermits and Anchorites of England*. London: Methuen (ponatis Detroit: Singing Tree Press).
- Colledge, Edmund in James Walsh. 1978. Introduction. V: Julian of Norwich: *Showings*. Mahwah, New Jersey: Paulist Press, 17-119.
- Gasscoe, Marion. 1976. Uvod v Julian of Norwich. *A Revelation of Love. Exeter Medieval Texts*. Exeter: University of Exeter Press.
- Jantzen, Grace. 2000. *Julian of Norwich: Mystic and Theologian*. New edition. Mahwah, N. J.: Paulist Press.
- Johnson, Lynn Staley. 1991. »The Trope of the Scribe and the Question of Literary Authority in the Works of Julian of Norwich and Margery Kempe.« *Speculum* 66: 820-838.
- Jordison, Sam. <http://www.guardian.co.uk/books/booksblog/2008/dec/12/1> (dostopno 22. 12. 2008)
- Kempe, Margery. 2006. *Knjiga Margery Kempe*. Ljubljana: KUD Logos.
- Kocijančič Pokorn, Nike. 1996. Uvodna študija. V: *Oblak nevedenja in Knjiga skrivnega svetovanja*. Ljubljana: Nova revija, Zbirka Hieron, 6-98.
- Laing, Margaret. 1989. »Linguistic Profiles and Textual Criticism: The Translations by Richard Misyn of Rolle's *Incendium Amoris* and *Emendatio Vitae*.« V: Margaret Laing (ur.) *Middle English Dialectology: Essays on Some Principles and Problems*. Aberdeen: Aberdeen University Press.
- McEntire, Sandra. 1998. »The Likeness of God and the Restoration of Humanity in Julian of Norwich's *Showings*.« V: *Julian of Norwich: A Book of Essays*. Ur. Sandra McEntire. New York: Garland.

- Nuth, Joan. 1991. *Wisdom's Daughter: The Theology of Julian of Norwich*. New York: Crossroad.
- Oblak nevedenja in Knjiga skrivnega svetovanja. 1996. Ljubljana: Nova revija, Zbirka Hieron.
- Pokorn, Nike K. 2006. »Zakaj nam gre Margery Kempe včasih na živce? Knjiga kot tuzemski purgatorij.« V: Margery Kempe. *Knjiga Margery Kempe*. Ljubljana: KUD Logos.
- Pelphrey, Brant. 1982. *Love was his meaning: The theology and mysticism of Julian of Norwich*. Salzburg: Institut für Anglistik und Amerikanistik, Universität Salzburg.
- Rosenzweig, Franz. 1926. »Die Schrift und Luther.« V: Buber, Martin in Franz Rosenzweig, *Die Schrift und Ihre Verdeutschung*. Berlin: Schocken, 88–129.
- Spearing, A. C. 1998. Introduction. V: Julian of Norwich, *Revelations of Divine Love (Short Text and Long Text)*. Penguin Classics, Penguin Books, vii–xxxvi.
- Watson, Nicholas in Jacqueline Jenkins. 2006. Introduction. V: *The Writings of Julian of Norwich: A Vision Showed to a Devout Woman, A Revelation of Love*. Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press, 1–59.
- Windeatt, B.A. 1980. »The Art of Mystical Loving: Julian of Norwich.« V: *The Medieval Mystical Tradition: Papers Read at the Exeter Symposium, July 1980*. Ur. Marion Glasscoe. Exeter: University of Exeter Press.

So that I myght in the skenes take alle my dyscheynges of halfe
 fyrke & deuande my selfe. That I shoulde dye and that alle woulde
 that shoulde me myght bene the same for I wolde haue no doubte
 of no fleschlye nothere earthlye lyfe. In this sekene I desyre to haue
 alle manere of paynes bodelye & gastelye that I shoulde haue yf I shoulde
 dye. alle the dedes & trespases of feyndys & alle manere of payne
 paynes of the ower pashynge of the sacente. for I hope that I shoulde
 be to me. I shoulde when I shoulde dye. for I desyre soue to be w my
 god. This two desyres of the pashyn and of the sekene. I desyre
 thame with a condicon for me thought that it passede the comene
 counse of prayere and therefore I saye. forde thowde wote wote wote
 be yf it be thy wille that I haue it graunte it me. And yf it be
 nout thy wille good forde be nought dysplese for I wille nought
 wote as thowde wille. This sekene desyre I yn my thought pat
 y myght haue it wene I wote thertye yow. eelde for the thide
 q harde Aman telle of halfe fyrke of the stoye of. **Sauite Ce**
tylle. In the whille the wyng. I endyrstode that sbe hadde the
 woundys with I wote. In the necke with the whille sbe py
 uede to the dede. By the styrcynge of this I conseruede amygth
 desyre prayande oure lord god that he wolde graunte me the
 woundys in my lyfe tyme that is to saye the woundys of coleroun
 the wounde of compassyon the wounde of wyffulle langgynge to god
 kyght as I askede the othere two with I condyston. I askyd the thyrde
 with oweryn any condyston. This two desyres before sayde passed
 fro my mynde. And the thyrde devedth contynche.

And when I was thirtye wynter olde and a halfe god
 sente me a dedelye sekenes in the whille I laye thre dayes
 and thre nyghtes and on the ferte nyght I toke alle my
 dyscheynges of halfe fyrke. And wene nought tyll haue lysse
 tyll daye. And aftyre this y langomede suthre two dayes & two
 nyghtes & on the thyrde nyght I wene ofte tymes to haue pass
 ede and so wene thaye that wote a wote me. Wote in this was
 tyght saye & lottis thout for to dye. lottis for nothyng that was

Julian of Norwich

A VISION SHOWED TO A DEVOUT WOMAN

Julijana iz Norwicha

RAZODETJA BOŽJE LJUBEZNI
Kratko besedilo

(fol. 97r) Here es a vision, shewed be the goodenes of God to a devoute woman. And hir name es Julian, that is recluse atte Norwiche and yit is on life, anno domini 1413. In the whilke vision er fulle many comfortabille wordes and gretly stirrande to alle thaye that desires to be Cristes loverse.

I

I desirede thre graces be the gifte of God. The first was to have minde of Cristes passion. The seconde was bodelye sykenes. And the thrid was to have of Goddes gifte thre wounds.

For the firste, come to my minde with devotion: methought I hadde grete felinge in the passion of Criste, botte yitte I desirede to have mare, be the grace of God. Methought I wolde have bene that time with Mary Maudeleyne and with othere that were Cristes loverse, that I might have sene bodilye the passion of oure lorde that he sufferede for me, that I might have sufferede with him as othere did that loved him. Notwithstandinge that I leved sadlye alle the peynes of Criste as halye kyrke shewes and teches, and also the pain tinges of crucifexes that er made be the grace of God aftere the techinge of halye kyrke to the liknes of Cristes passion, als farfurthe as manes witte maye reche-noughtwithstondinge alle this trewe beleve, I desirede a bodilye sight, wharein I might have more knowinge of bodelye paines of oure lorde oure savioure, and of the compassion of oure ladye, and of alle his trewe loverse that were belevande his paines that time and sithene. For I wolde have beene one of thame and suffrede with thame. Othere sight of Gode ne shewinge desirede I nevere none tillte atte the saule were departed frome the bodye, for I trayste sothfastlye that I shulde be safe. And this was my meninge: for I wolde after, because of that shewinge, have the more trewe minde in the passion of Criste.

For the seconde, come to my minde with contrition, frelye withouten any sekinge: a wilfulle desire to hafe of

Sledi videnje, ki ga je bila po Božji dobroti deležna pobožna žena. Ime ji je Julijana in še živi kot puščavnica v Norwichu leta Gospodovega 1413. Njeno videnje bo prineslo vsem, ki hrepenijo po Kristusovi ljubezni, mnogo utehe in spodbude.

I

Želela sem, da bi mi Bog podaril tri milosti. Prva je bila, da bi se živo zavedala Kristusovih poslednjih muk. Druga je bila telesna bolezen. In tretja, da bi mi Bog podaril tri rane.

Prva želja se mi je v umu izoblikovala v pobožni predanosti: zdelo se mi je sicer, da že močno čutim Kristusove poslednje muke, toda po Božji milosti sem želela še več. Mislila sem, kako bi želela biti skupaj z Marijo Magdaleno in ostalimi, ki so ljubili Kristusa, da bi lahko v resnici videla Gospodove muke, ki jih je pretrpel zame, da bi lahko z njim trpela, kot so trpeli vsi, ki so ga ljubili. In to kljub temu, da sem trdno verjela v vse Kristusove muke, kot nas uči in nam kaže sveta Cerkev, kot tudi v likovne upodobitve razpel, ki po Božji milosti v skladu z nauki svete Cerkve upodabljajo Kristusovo trpljenje, kolikor jih pač lahko doume človeški um - kljub temu da sem resnično verjela v vse to, sem si vseeno želela še telesno videnje, ki bi mi dopustilo večje razumevanje telesnih bolečin našega Gospoda Odrešenika in trpljenja naše Gospe ter vseh ostalih, ki so resnično ljubili in verjeli v njegovo trpljenje v tistem trenutku in tudi pozneje. Želela sem biti ena izmed njih in trpeti z njimi. Nikoli nisem želela prejeti nobenega drugega videnja od Boga, vse dokler se mi ne bi duša ločila od telesa, ker sem bila trdno prepričana, da bom odrešena. Menila sem namreč, da bom potem prav zaradi tega videnja lahko resničneje doumela Kristusove muke.

Druga želja se mi je v umu izoblikovala s kesanjem, in sicer mi je bila dana zastonj in brez truda z moje strani:

Goddess gifte a bodelye sykenes. And I wolde that this bodilye sykenes might have beene so harde as to the dede, (*fol. 97v*) so that I might in the sekenes take alle my rightinges of halye kyrke, wenande myselfe that I shulde die, and that alle creatures that sa we me might wene the same. For I wolde hafe no comforth of no fleshlye nothere erthelye life. In this sekenes I desirede to hafe alle manere of paines, bodelye and gastelye, that I shulde have if I shulde die, alle the dredes and tempestes of feyndes, and alle manere of othere paines, safe of the outepassinge of the saule, for I hoped that it might be to me a spede when I shulde die. For I desirede sone to be with my God.

This two desires of the passion and of the seekenes, I desire de thame with a condition. For methought that it passede the comene course of prayers. And therefore I saide: “Lorde, thowe woote whate I wolde. If it be thy wille that I have it, graunte it me. And if it be nought thy wille, goode lorde, be nought displesede, for I wille nought botte as thowe wille.” This sekenes desire de I in my youth, that I might have it whene I were in threttye yeere elde.

For the thirde, I harde a man telle of halye kyrke of the storye of Sainte Cecille, in the whilke shewinge I understode that she hadde thre woundes with a swerde in the nekke, with the whilke she pinede to the dede. By the stirring of this, I conseyvede a mighty desire, prayande oure lorde God that he wolde graunte me thre woundes in my life time: that es to saye, the wounde of contrition, the wounde of compassion, and the wounde of wilfulle langinge to God. Right as I askede the othere two with a condition, so I asked the thirde withouten any condition. This two desires before saide passed fro my minde, and the thirde dwelled continuallye.

močno hrepenenje po tem, da bi od Boga v dar prejela telesno bolezen. In želela sem, da bi bila ta telesna bolezen tako resna, da bi me porinila na rob smrti, da bi v tej bolezni prejela vse zakramente svete Cerkve in bi pričakovala takojšnjo smrt ter da bi vsi okrog mene menili isto. Nisem želela ohraniti nobene telesne ali tuzemske tolažbe. Želela sem, da bi mi ta bolezen prinesla vse vrste telesnih in duhovnih bolečin, ki bi jih prejela, če bi zares umirala, da bi doživela vse strahove in skušnjave sovragov, in vse druge oblike bolečin, razen dejanske ločitve duše od telesa, ker sem upala, da bi mi lahko bila ta izkušnja v pomoč, ko bom v resnici umrla. Kajti želela sem, da bi lahko bila kmalu s svojim Bogom.

Ti dve želji, tj. po videnju Kristusovega trpljenja in po bolezni, sem si želela pod enim pogojem. Menila sem namreč, da ti želji presegata običajne načine molitve. Zato sem rekla: »Gospod, ti veš, kaj si želim. Če je tvoja volja, da to tudi prejmem, mi to podeli. Če pa to ni tvoja volja, dobri Gospod, potem se ne jezi, ker jaz želim le to, kar ti želiš.« V svoji mladosti sem si želela prejeti to bolezen, ko bom stara trideset let.

Tretja želja se je izoblikovala, ko sem slišala predstavnika svete Cerkve pripovedovati zgodbo o sveti Ceciliji,¹ iz katere sem razbrala, da so svetnico trikrat z mečem zbodli v vrat, zaradi česar je potem počasi in boleče umirala. Po tem vzoru se je v meni prebudila močna želja in sem prosila Boga, da bi mi v življenju naklonil tri rane: rano kesanja, rano sočutja in rano dejavnega hrepenenja po Bogu. Prvi dve želji sem si želela pod določenimi pogoji, to tretjo željo pa sem želela brezpogojno. Prvi dve želji sta tako počasi izginili iz mojega uma, medtem ko je tretja tam ostala ves čas.

1 Legenda o sveti Ceciliji, ki je opisana v *Zlati legendi*, pripoveduje, da je bila Cecilija devica in pripadnica zgodnje krščanske cerkve. Obsojena na smrt, ne umre pod mečem krvnika, čeprav ta trikrat zamahne po njenem vratu. Cecilija tako še tri dni umirajoča pridiga, preden umre.

Ande when I was thrityte wintere alde and a halfe, God sente me a bodelye sykenes in the whilke I laye thre dayes and thre nightes, and on the ferthe night I toke alle my rightinges of haly kyrke, and wened nought tiller have liffede tiller daye. And after this I langourede further the two dayes and two nightes, and on the thirde night I wenede ofte times to haue passede, and so wenede thaye that were aboute me. Botte in this I was right sarye and lothe thought for to die, botte for nothings that was (*fol. 98r*) in erthe that me likede to lyeue fore, nor for nothings that I was aferde fore, for I trusted in God. Botte it was fore I walde haue lyevede to haue lovede God better and langere time, that I might, be the grace of that lyevinge, haue the more knowinge and lovinge of God in the blisse of hevene. For methought alle the time that I had lyevede here so litille and so shorte in the regarde of endeles blisse. I thought thus: “Goode lorde, maye my lyevinge be no langere to thy worshippe?” And I was answerde in my resone and be the felinges of my paines that I shulde die, and I asented fully with alle the wille of mye herte to be atte Godes wille.

Thus I endurede tiller daye, and by than was my bodye dede fra the middes downwarde, as to my felinge. Than was I stirrede to be sette upperightes, lenande with clothes to my hede, for to haue the mare fredome of my herte to be atte Goddes wille, and thinkinge on him whiles my life walde laste. And thay that were with me sente for the person my currence to be atte mine endinge. He come, and a childe with him, and brought a crosse, and be thane I hadde sette mine eyen and might nought speke. The persone sette the crosse before my face, and saide: “Doughter, I haue brought the the image of thy savioure. Loke thereopon, and comforthe the therewith in reverence of him that diede for the and me.” Methought than that I was welle, for mine eyen ware sette upwarde into hevene,

Ko sem bila stara trideset let in pol, mi je Bog poslal telesno bolezen, zaradi katere sem ležala tri dni in tri noči; četrto noč sem prejela poslednje zakramente svete Cerkve, ker nisem pričakovala, da bom še dočakala jutro. Potem sem medlela še nadaljnja dva dneva in dve noči, tretjo noč pa sem bila večkrat že popolnoma prepričana, da umiram, in tudi vsi, ki so bili zbrani okrog mene, so mislili isto. Toda v tem trenutku mi je bilo žal in nisem hotela umreti – ne zaradi tega, ker bi bilo na zemlji nekaj, za kar bi želela živeti, ali nekaj, česar bi se bala, saj sem zaupala Bogu – temveč zato, ker sem želela živeti, da bi lahko ljubila Boga bolje in dlje, da bi lahko po milosti, ki bi jo prejela z nadaljnjim življenjem, bolje spoznala in ljubila Boga v blaženosti nebes. Zdelo se mi je namreč, da sem v primerjavi z blaženostjo, ki traja večno, jaz na tem svetu živela zelo malo in kratko. Zato sem mislila: »Dobri Gospod, ali naj se moje življenje ne posveča več tvojemu češčenju?« Odgovorjeno mi je bilo v umu in v bolečinah, ki sem jih čutila, da bom umrla – in z vso voljo svojega srca sem docela sprejela Božjo voljo.

Tako sem v mukah zdržala do jutra, ko od sredine telesa navzdol nisem več ničesar čutila. Vzdignili so me v sedeči položaj, glavo so mi podprli z blagom, da bi lahko bilo moje srce bolj na razpolago Božji volji in da bi lahko mislila na Boga, dokler sem še živa. Tisti, ki so bili ob moji postelji, so poslali po duhovnika, da bi bil ob meni, ko bom umrla. Prišel je skupaj z nekim otrokom in prinesel križ; takrat že nisem več mogla premikati oči niti govoriti. Duhovnik mi je dvignil križ pred obraz in rekel: »Hči, prinesel sem podobo tvojega Odrešenika. Ozri se nanj in najdi uteho v češčenju njega, ki je umrl zate in zame.« Zdelo se mi je sicer, da sem bila prej v dobrem položaju, saj so bile moje oči zazrte navzgor v nebesa, kamor sem bila prepričana, da odhajam. Toda vseeno sem pristala na to, da bi spustila svoje oči na obraz na razpelu, če bi to

whether I trustede for to come. Botte neverethesse I assended to sette mine eyen in the face of the crucifixe, if I might, for to endure the langer into the time of min endinge. For methought I might langer endure to loke evenforthe than upperight.

After this my sight begane to faile, and it was alle dyrke aboute me in the chaumber, and mirke as it hadde bene night, save in the image of the crosse there helde a comon light, and I wiste nevere howe. Alle that was beside the crosse was huglye to me, as if it hadde bene mekille occupiede with fendes.

After this the overe part ye of my bodye begane to die, as to my felinge. Mine handes felle downe on ay there side, and also for unpower my hede satylde downe (*fol. 98v*) on side. The maste paine that I feled was shortnes of winde and failinge of life. Than wende I sothelye to hafe bene atte the pointe of dede. And in this, sodeynlye alle my paine was awaye fro me and I was alle hole, and name-lye in the overe partye of my bodye, as evere I was before or after. I merveylede of this change, for methought it was a prive wyrkinge of God, and nought of kinde. And yitte be the felinge of this ese I trystede nevere the mare that I shulde lyeve, ne the felinge of this ese was ne fulle ese to me. For methought I hadde levere have bene deliverede of this worlde, for my herte was wilfulle thereto.

3

And sodeynlye come unto my minde that I shulde desire the seconde wounde of oure lordes gifte and of his grace: that he walde fulfille my bodye with minde and felinge of his blessedde passion, as I hadde before prayede. For I wolde that his paines ware my paines, with compassion and afterwarde langinge to God. Thus thought me that I might, with his grace, have his woundes that I hadde before desirede. But in this I desirede nevere ne bodely sight ne no manere shewinge of God, botte compassion,

zmogla, da bi lahko ostala tako do trenutka svoje smrti. Kajti zdelo se mi je, da bi lahko dlje usmerjala pogled naravnost kot navzgor.

Potem pa mi je vid začel pešati in v sobi se je vse stemnilo in je postalo temačno, kot bi bila noč, razen podobe na razpelu, ki je bila razsvetljena na meni nepojasnjen način. Vse drugo, razen razpela, se mi je zdelo grdo, kot da bi povsod mrgoleli sovragi.

Potem je začel gornji del mojega telesa umirati in nisem več ničesar čutila. Roke so mi omahnile ob telo in tudi glave nisem več mogla držati pokonci in mi je omahnila na stran. Glavnina bolečine, ki sem jo čutila, je bila povezana s težavami pri dihanju in z izgubljanjem življenjske moči. Potem sem resnično mislila, da sem na robu smrti. In takrat so v trenutku vse moje telesne bolečine prešle in sem bila zopet cela in zdrava, tako kot sem bila zdrava kdaj koli prej ali pozneje, in sicer predvsem v zgornjem delu telesa. Čudila sem se tej spremembi, saj sem bila prepričana, da je to posledica skrivnega delovanja Boga in ne delo narave. Toda kljub temu občutku olajšanja nisem mislila, da bom preživela, in tudi to občutje olajšanja mi ni prineslo popolnega olajšanja. V sebi sem namreč želela, da bi se odrešila tega sveta, po čemer je tudi hrepenelo moje srce.

3

In naenkrat se mi je v umu zazdelo, da bi morala zaželeli drugo rano in prositi Gospoda, da mi jo po svoji milosti dodeli; in sicer, da bi mi napolnil telo z zavedanjem in občutenjem svojih blagoslovljenih muk, za kar sem prej prosila v svojih molitvah. Kajti želela sem, da bi njegove muke postale moje muke, najprej prek sočutja, potem pa prek hrepenenja po Bogu. Tako sem mislila, da bi lahko po njegovi milosti prejela njegove rane, ki sem jih pred časom želela. Nikoli pa nisem hrepenela po telesnem videnju ali

as methought that a kinde saule might have with oure lorde Jhesu, that for love wolde become man dedlye. With him I desirede to suffere, lyevande in dedlye bodye, as God wolde giffe me grace.

And in this, sodaynlye I sawe the rede blode trekill downe fro under the garlande alle hate, freshlye, plente-fully, and livelye, right as methought that it was in that time that the garlonde of thornes was thyrstede on his blessedede hede. Right so, both God and man, the same sufferde for me. I conseyvede treulye and mightelye that it was himselfe that shewed it me, withouten any meen. And than I saide: “Benedicite dominus!” This I saide reverentlye in my meninge, with a mighty voice. And fulle gretlye I was astonned, for wondere and merveyle that I had, that he wolde be so homlye with a sinfulle creature lyevande in this wreched fleshe.

(fol. 99r) Thus I tokede it for that time that oure lorde Jhesu, of his curtayse love, walde shewe me comforthe before the time of my temptation. For methought it might be welle that I shulde, be the sufferance of God and with his kepinge, be tempted of fendes or I diede. With this sight of his blissede passion, with the godhede that I sawe in min understandinge, I sawe that this was strenght enoughe to me-ye, unto alle creatures lyevande that shulde be safe-againes alle the feendes of helle and againes alle gostelye enemies.

kakršni koli drugi obliki prikazanja Boga, temveč zgolj po sočutju, ki bi ga lahko, po mojem mnenju, vsaka duša čutila do našega Gospoda Jezusa, ki je zaradi ljubezni postal človek. Želela sem trpeti z njim, in sicer še zdaj, ko živim v tem minljivem telesu, le če bi mi Bog dodelil to milost.

V tistem trenutku sem nenadoma zagledala rdečo kri, ki je izpod krone hitro in v izobilju curljala vsa vroča in sveža; tako kot je po mojem mnenju stekla, ko so zasadili trnovo krono na njegovo blagoslovljeno glavo, nanj, ki je obenem Bog in človek in ki je zame trpel. V resnici in z vso močjo sem doumela, da je on tisti, ki mi je to pokazal, in to ne prek kakršnega koli posrednika. In potem sem dejala: »Benedicite dominus!«² Z vsem dolžnim spoštovanjem sem to izrekla na ves glas. Osupla sem bila, polna začudenja in presenečenja, da je tako domačen z grešnico, ki živi v tem bednem telesu.

Takrat sem mislila, da me bo gospod Jezus po svoji mili in spoštljivi ljubezni potolažil, preden pride čas skušnjave. Mislila sem, da bi me morali, z Božjim privoljenjem in pod njegovim varstvom, pred smrtjo skušati sovragi. Uvidela sem, da mi to videnje njegovih blaženih poslednjih muk, z Božjo naravo, ki sem jo videla v svojem umu, daje dovolj moči - in to ne samo meni, temveč vsem živim bitjem, ki bodo odrešeni -, da se obranim vseh peklenških sovragov in vseh duhovnih sovražnikov.

2 »Blagoslovite, Gospod!« Latinska oblika tega vzklika ni slovnično pravilna. Po vsej verjetnosti se je izoblikovala po pozdravu dveh benediktinskih menihov, kjer mlajši prosi za blagoslov starejšega, in reče: »Benedicite!« (Blagoslovite.) Starejši mu odgovori: »Dominus te benedicat.« (Bog te blagoslovi.) Morda se je »dominus« slišal podobno kot vokativ »domine« in se je vzklik razumel kot: »Blagoslovi me, o Gospod!«

And this same time that I sawe this bodily sight, oure lorde shewed me a gastelye sight of his hamly lovinge. I sawe that he es to us alle thinge that is goode and comfortabille to oure helpe. He es oure clethinge, that for love wappes us and win des us, halses us and alle beclouses us, hinges aboute us for tender love, that he maye nevere leve us. And so in this sight I sawe sothelye that he is alle thinge that is goode, as to mine understandinge.

And in this, he shewed me a litille thinge the quantite of a haselle nutte, lygande in the palme of my hande, and, to my understandinge, that it was as rounde as any balle. I lokede theropon, and thought: "Whate maye this be?" And I was answerde generally thus: "It is alle that is made." I merveylede howe that it might laste, for methought it might falle sodaynlye to nought for litille. And I was answerde in mine understandinge: "It lastes and ever shalle, for God loves it. And so hath alle thinge the beinge thorowe the love of God."

In this litille thinge I sawe thre parties: the firste is that God made it, the seconde is that he loves it, the thirde is that God kepes it. Botte whate is that to me? Sothelye, the makere, the lovere, the kepere. For to I am substantiallylye aned to him I may nevere have full reste ne varray blisse: that is to saye, that (*fol. 99v*) I be so festenede to him that thare be right nought that is made betwyxe my God and

Takrat sem tudi imela naslednje telesno videnje³: Gospod mi je pokazal duhovno videnje svoje zaupne, intimne ljubezni. Videla sem, da je on za nas vse stvari, ki so dobre in nam v uteho in pomoč. On je naše oblačilo, ki nas iz ljubezni ogrinja in zavija, nas objema in popolnoma obdaja, se nas zaradi svoje nežne ljubezni drži, da nas nikoli ne more zapustiti. In tako sem v tem videnju resnično videla, kolikor sem uspela razumeti, da je on vse stvari, ki so dobre.

Takrat mi je pokazal majhno stvar, veliko kot lešnik, ki je ležala v njegovi dlani in ki se mi je zdela okrogla kot žoga. Pogledala sem to stvar in si mislila: »Kaj bi to lahko bilo?« In odgovoril mi je glas, ki ni pripadal nobenemu dejanskemu človeku, takole: »To je vse, kar je ustvarjeno.« Čudilo me je, kako to, da lahko obstaja, saj se mi je zdelo tako majhno, da bi lahko vsak trenutek izginilo. V umu mi je bilo odgovorjeno: »Obstaja in bo večno obstajalo, ker Bog to ljubi. Na podoben način obstajajo vse stvari zavoljo Božje ljubezni.«

Ta mala stvar mi je razkrila tri stvari: prvič, da jo je ustvaril Bog, drugič, da Bog to stvar ljubi, tretjič, da jo Bog varuje. Toda kako naj to razumem? Resnično: stvarnik, ljubimec, čuvaj. Kajti dokler ne bom v svoji bitnosti z njim zedinjena, ne bom spoznala spokoja ali resnične blaženosti; to pomeni, dokler ne bom z njim povezana tako tesno, da ne bo prav ničesar, kar je ustvarjeno, med mano

3 Julijana ločuje med telesnim [*bodily sight*] in duhovnim videnjem [*gostelye sight*], kar se nanaša na več predhodnih duhovnih spisov, med njimi *The Chastising of God's Children*, in na sv. Avguština. Tradicionalno se tako telesno videnje določi kot kakršno koli videnje s telesnim vidom, prek katerega nam Bog pokaže nekaj, kar je telesno ali v tuzemski obliki in česar drugi ljudje ne morejo videti. Duhovno videnje pa je podobno razumskemu, umskemu videnju, kjer ne vidimo nobenega telesa, podobe ali oblike, temveč se duševni uvid združi v svoji duhovni substanci z resničnim vedenjem.

me. And wha shalle do this dede? Sothlye himselfe, be his mercye and his grace, for he has made me thereto and blisfullye restored.

In this, God brought oure ladye to mine understandinge. I sawe hir gastelye in bodilye lyekenes, a simpille maidene and a meeke, yonge of age, in the stature that sho was when sho conceivede. Also God she wed me in parte the wisdom and the trowthe of hir saule, wharein I understode the reverente beholdinge that she behelde hire God, that is hir makere, mervelande with grete reverence that he wolde be borne of hir that was a simpille creature of his makinge. For this was hir mervelinge: that he that was hir makere walde be borne of hir that was made. And this wisdom and trowthe, knowande the gretnes of hir makere and the litellehede of hirselfe that is made, made hir for to saye mekelye to the angelle Gabrielle: "Lo me here, Goddes handmaidene." In this sight I sawe sothfastlye that sho is mare than alle that God made benethe hir in worthines and in fulhede. For abovene hir is nothinge that is made botte the blissede manhede of Criste.

This litille thinge that es made that es benethe oure ladye Saint Marye, God shewed it unto me als litille as it hadde beene a haselle notte. Methought it might hafe fallene for litille.

In this blissede revelation God shewed me thre noughtes, of wilke noughtes this is the firste that was shewed me. Of this nedes ilke man and woman to hafe knowinge that desires to lyeve contemplifelye, that him like to nought alle thinge that es made for to hafe the love of God that es unmade. For this es the cause why thaye that er occupiede wilfullye in erthelye besines, and evermare sekis warldlye wele, er nought all in ese in herte and in saule: for thaye love and seekes here reste in this thinge that is so litille, whare no reste is in, and knowes nought God, that es alle mighty, alle wise, and alle goode. For he is verraye reste. God wille be knowen, and him likes that (*fol. 100r*) we reste us in him. For alle that ar benethe him

in mojim Bogom. In kdo bo to storil? Gotovo prav on sam po svoji milosti in usmiljenju, kajti on me je ustvaril in me milostno okreplil za ta namen.

Takrat je Bog vnesel v moj um našo Gospo. Duhovno sem jo videla v telesni podobnosti, preprosto devico, blago, mlado, kakršna je bila, ko je zanosila. Bog mi je tudi deloma razkril modrost in resnico njene duše, tako da sem razumela, s kakšnim češčenjem je zrla svojega Boga, ki je njen stvarnik, kako se je z velikim spoštovanjem čudila, da se je želel roditi iz tako preprostega bitja, ki ga je sam ustvaril. Temu se je čudila: da se je njen stvarnik odločil roditi iz nje, ki je ustvarjena. In zaradi te modrosti in vedenja, da je njen stvarnik tako mogočen, ter da je sama, ki je ustvarjena, tako majhna, je lahko tako blago odgovorila angelu Gabrijelu: »Poglej, Gospodova dekla sem!« Ob tem videnju sem resnično uvidela, da je več vredna in je deležna večje milosti kot kar koli drugega, kar je Bog ustvaril in se nahaja pod njo. Kajti nad njo ni ničesar, kar je ustvarjeno, temveč le blažena Kristusova človeška narava.

To malo stvar, ki je ustvarjena in se nahaja pod našo Gospo Marijo, mi je Bog pokazal tako majhno, kot bi bila lešnik. Bila je tako majhna, da sem mislila, da bo izginila.

V tem blaženem razodetju mi je Bog pokazal tri ničevosti in to videnje mi je razkrilo prvo ničevost. Vsi možje in žene, ki žele živeti kontemplativno življenje, morajo vedeti, da bodo morali zavreči vse, kar je ustvarjeno, da bodo lahko prejeli ljubezen Boga, ki je neustvarjen. Kajti zato vsi tisti, ki se odločijo, da se bodo posvetili zemeljskim poslom, in se kar naprej pehajo za svetnim uspehom, ne najdejo popolnega miru v svojih srcih in dušah, saj ljubijo in se zatekajo v to malo stvar, kjer ni spokoja, in ne vedo ničesar o Bogu, ki je vsemogočen, vseveden in vrhovna dobrota. Le on je resnični počitek. Bog želi, da bi ga spoznali, in se veseli, da želimo v njem počiti. Kajti vse, kar se nahaja nižje kot on, nas ne zadovolji. In zato se nobena duša ne more spočiti, dokler ne izniči vsega, kar je

suffices nought to us. And this is the cause why that na saule is restede to it be noughthed of alle that es made. When he is noughthid for love to hafe him that is alle that is goode, than es he abyllle to resayve gostlye reste.

5

And in that time that oure lorde shewed this that I have nowe saide in gastelye sight, I saw the bodilye sight lastande of the plentyouse bledinge of the hede. And als longe as I sawe that sight I saide often times: "Benedicite dominus!"

In this firste shewing of oure lorde I sawe sex thinges in mine understandinge.

The furste is the takens of his blisfulle passion and the plenteous shedinge of his precious blode.

The seconde is the maidene, that she is his dereworthy modere.

The thirde is the blisfulle godhede that ever was and es and ever shalle be: alle mighty, alle wisdom, and alle love.

The ferthe is alle thinge that he has made. For wele I wote that heven and erth and alle that is made is me-kille and faire and large and goode. Botte the cause why it shewed so litille to my sight was for I sawe itte in the presence of him that es makere. For to a saule that sees the makere of alle thinge, alle that es made semes fulle litille.

The fifte es that he has made alle thinge that is made for love. And thorowe the same love it is kepede and ever shalle be withouten ende, as it is before saide.

The sexte es that God is alle thinge that is goode. And the goodenes that alle thinge has is he.

And alle this oure lorde shewed me in the first sight,

ustvarjeno. Ko se nato še duša izniči zavoljo ljubezni, da bi imela njega, ki je vse, kar je dobro, postane pripravljena, da prejme duhovni počitek.

5

V času, ko mi je Gospod v duhovnem videnju kazal, kar sem ravnokar opisala, sem vseeno ohranila telesno videnje obilnih krvavitev iz Kristusove glave. Dokler sem imela to videnje, sem govorila: »Benedicite dominus!«

V tem prvem videnju našega Gospoda sem po svojem razumevanju videla šest stvari.

Prva stvar so bila znamenja⁴ njegovih blaženih poslednjih muk in obilnega prelivanja njegove predragocene krvi.

Druga stvar je Devica, ki je njegova ljubljena mati.

Tretja je blažena Božja narava, ki je vedno bila, je in vedno bo: vsemogočna, vsevedna in ljubezen sama.

Četrta so vse stvari, ki so ustvarjene. Dobro vem namreč, da so nebesa in zemlja in da je vse, kar je ustvarjeno, obširno in lepo in ogromno in dobro. Toda jaz sem to videla kot strašno majhno, ker mi je bilo prikazano v prisotnosti njega, ki je stvarnik vsega. Kajti duši, ki vidi stvarnika vseh stvari, se zdi vse, kar je ustvarjeno, majceno.

Peta je, da je ustvaril vse stvari, ki so ustvarjene za ljubezen. In prek te iste ljubezni se vse ohranja v življenju in se bo ohranjalo pri življenju brez konca, kot je bilo že prej rečeno.

Šesta je, da so Bog vse stvari, ki so dobre. In dobrot, ki jo posedujejo vse stvari, je on.

In vse to mi je Gospod pokazal v prvem videnju in

4 V srednjeveški ikonografiji so bili Kristusova trnova krona, križ in steber, na katerega je bil Kristus privezan, pojmovani kot simbolna znamenja njegovih poslednjih muk, ki so se lahko izvzela iz opisa Kristusovega trpljenja in so lahko postala samostojni predmet motrenja.

and gafe me space and time to behalde it. And the bodily sight stinted, and the gastely sight dwelled in mine understandinge. And I abade with reverente drede, joyande in that I sawe, and desirande as I durste for to see mare, if it ware his wille, or the same langer time.

6

Alle that I saye of myselfe, I meene in the persone of alle mine evencrestene, for I am lernede in the gastelye shewinge of oure lorde that he meenes so. And therfore I praye yowe alle for Goddes sake, and counsayles yowe for youre awne profit, that ye leve the behaldinge of the wrechid, (*fol. 100v*) sinfull creature that it was shewed unto, and that ye mightlye, wiselye, lovandlye, and mekelye behalde God, that of his curtays love and of his endles goodnes walde shewe generalye this vision in comforthe of us alle. And ye that heres and sees this vision and this techinge that is of Jhesu Criste to edification of youre saule, it is Goddes wille and my desire that ye take it with als grete joye and likinge as Jhesu hadde shewed it yowe as he did to me.

For the shewinge I am not goode but if I love God the better, and so may and so shulde ilke man do that sees it and heres it with goode wille and trewe meninge. And so is my desire that it shulde be to everilke manne the same profitte that I desirede to myselfe, and therto was stirred of God in the firste time when I sawe itte, for it is comon and generale, as we ar alle ane. And I am sekere I sawe it for the profitte of many oder. For sothly it was nought shewed unto me for that God loves me bettere thane the leste saule that is in grace. For I am sekere thare is fulle many that nevere hadde shewinge ne sight botte of the comon techinge of haly kyrke that loves God better than I. For if I loke singulerlye to myselfe, I am right nought. Botte in generale, I am in anehede of charite with alle

mi dal dovolj prostora in časa, da sem lahko to duhovno doumela. Telesno videnje je prešlo, duhovno videnje pa se je ohranilo v mojem umu. In čakala sem v častitljivem trepetu, polna veselja, da sem prejela to videnje, in sem si želela, da bi lahko videla še več, če bo to njegova volja, ali pa še enkrat isto, vendar naj bi tokrat trajalo dlje.

6

Vse, kar vam povem o sebi, govorim v imenu vseh sokristjanov, ker me je Gospod v duhovnem razodetju poučil, da želi, da je to tako. In zato vas prosim za Božjo voljo in vam svetujem za vašo dobrobit, da se ne osredotočate na to bedno, grešno osebo, kateri je bilo dano to razodetje, temveč z vso močjo, modro, ljubeče in krotko motrite Boga, ki je zaradi svoje velikodušne ljubezni in neskončne dobrote želel vsem razkriti to videnje, da bi nam bilo vsem v tolažbo. In vi, ki slišite ali vidite to videnje in ta nauk, ki ju je naklonil Jezus Kristus za vzgojo vaše duše, vedite, da je Božja volja in moja želja, da ju sprejmete z velikim veseljem in naklonjenostjo, kot bi Jezus vse to pokazal vam, kot je pokazal meni.

Jaz namreč nisem dobra zaradi tega, ker sem prejela to videnje, razen če bom imela odslej Boga še raje; in vsak človek ga ima lahko in ga mora imeti še rajši, ko sliši o tem razodetju dobronamerno in iskreno. Zato si želim, da bi to videnje prineslo vsakemu prav takšen napredek, kot sem si ga sama želela; zato me je Bog nagovoril prvič, ko sem ga videla, saj je njegovo videnje namenjeno vsem, ker smo vsi eno. Prepričana sem, da sem ga bila deležna v dobro mnogih drugih. Gotovo mi videnje ni bilo dano zato, ker bi me Bog ljubil bolj kot katero koli drugo najmanjšo dušo, ki se nahaja v njegovi milosti. Prepričana sem namreč, da je mnogo duš, ki nikoli niso prejele videnja ali uvida, temveč so bile deležne le nauka svete Cerkve, in ljubijo Boga pravilneje in boljše od mene. Če namreč pogledam sebe kot posameznico, vidim, da sem zgolj nič.

mine evencrestende. For in this anehede of charite standes the life of alle mankinde that shalle be safe. For God is alle that is goode, and God has made alle that is made, and God loves alle that he has made. And if anye man or woman departe his love fra any of his evencresten he loves right nought, for he loves nought alle. And so that time he is nought safe, for he es nought in pees. And he that generally loves his evencresten, he loves alle that es. For in mankinde that shalle be safe is comprehende alle that is: alle that is made and the makere of alle. For in manne is God, and so in man is alle. And he that thus generally loves alle his evencrestene, he loves alle. And he that loves thus, he is safe.

And thus wille I love, and thus I love, and thus I am safe. For I mene in the person of mine evencrestene. And the more I love of this lovinge whiles I am here, the mare I am like to the blisse that I (*fol. 100r*) shalle have in hev-ene withouten ende: that is God, that of his endeles love wolde become oure brothere and suffer for us. And I am sekere that he that behaldes it thus he shalle be trewly taught and mightelye comforthtete, if him nede com-forthe.

Botte God forbete that ye shulde saye or take it so that I am a techere. For I meene nought so, no I mente nevere so. For I am a woman, lewed, febille, and freylle. Botte I wate wele, this that I saye I hafe it of the shewing of him that es soverayne techare. Botte sothelye charite stirres me to telle yowe it. For I wolde God ware knawen and min evencrestene spede, as I wolde be myselfe, to the mare hatinge of sinne and lovinge of God. Botte for I am a woman shulde I therfore leve that I shulde nought telle yowe the goodenes of God, sine that I sawe in that same time that it is his wille that it be knawen? And that shalle ye welle see in the same mate re that folowes after, if itte be welle and trewlye taken.

Thane shalle ye so ne forgette me that am a wreche, and dose so that I lette yowe nought, and behalde Jhesu

Toda v splošnem pogledu sem združena v ljubezni z vsemi sokristjani. Kajti v tej edinosti ljubezni stoji življenje celotnega človeštva, ki bo odrešeno. Bog je namreč vse, kar je dobro, in Bog je ustvaril vse, kar je ustvarjeno, in Bog ljubi vse, kar je ustvaril. In če kateri koli mož ali žena preneha ljubiti katerega koli izmed ostalih kristjanov, potem ne ljubi nikogar, ker ne ljubi vseh. In takrat tak posameznik ni rešen, ker se ne nahaja v miru. In tisti, ki na splošno ljubi vse sokristjane, ljubi vse, kar je. Kajti v človeštvu, ki bo rešeno, je vsebovano vse, kar je: vse, kar je ustvarjeno, in Stvarnik vsega. Kajti v človeku se nahaja Bog in človek je tako vse. In tisti, ki tako na splošno ljubi vse sokristjane, ljubi vse. In tisti, ki tako ljubi, je odrešen.

In tako želim ljubiti, in tako ljubim in tako sem rešena. To zdaj govorim v imenu vseh kristjanov. In bolj ko ljubim na ta način, zdaj ko sem v tem življenju, bližje sem blaženosti, ki je bom brez konca deležna v nebesih, tj. Bogu, ki je v svoji večni ljubezni pristal na to, da je postal naš brat in je za nas trpel. Prepričana sem, da bo vsak, ki misli na ta način, na pravi način poučen in popolnoma potolažen, če bo tolažbo potreboval.

Bog obvaruj, da bi rekli ali razumeli, da nastopam v vlogi učiteljice. Tega ne želim in tudi nisem nikoli želela. Ženska sem, neizobražena, šibka in slabotna. Toda dobro vem, da vse, kar pravim, izhaja iz videnja, ki sem ga prejela od njega, ki je vrhovni učitelj. Resnično, ljubezen me vodi k temu, da vam govorim o tem videnju. Želim si namreč, da bi vsi spoznali Boga in da bi se mojim sokristjanom pomagalo, tako kot bi želela, da bi se pomagalo meni, da bi bolj sovražili greh in bolj ljubili Boga. Bi morala zato, ker sem ženska, verjeti, da vam ne smem govoriti o dobroti Boga, čeprav sem videla obenem njegovo dobroto in razpoznala njegovo željo, da se vam to oznani? Vse to boste jasno videli v nadaljevanju te pripovedi, če jo boste želeli razumeti na pravi način in s pravo vero.

Potem boste gotovo hitro pozabili name, ki sem le bednica, in ne boste dovolili, da bi vas zmedla, temveč se bo-

that is techare of alle. I speke of thame that shalle be safe, for in this time God shewed me no nothere. Bot in alle thinge I lyeve as haly kyrke techis. For in alle this blissede shewinge of oure lorde I behelde it as ane in God sight. And I understode never nathinge therein that stones me ne lettes me of the trewe techinge of halye kyrke.

7

Alle this blissede techinge of oure lorde God was shewed to me in thre parties: that is, be bodilye sight, and be worde formede in mine understandinge, and be gastelye sight. Botte the gastelye sight I maye nought ne can nought shewe it unto yowe als oponlye and als fullye as I wolde. Botte I truste in oure lorde God allemighty that he shalle, of his goodnes and for youre love, make yowe to take it mare gastelye and mare swetly than I can or maye telle it yowe. And so motte it be, for we are alle one in love.

And in alle this I was mekille stirrede in charite to mine evencristene, that thaye might alle see and knawe the same that I sawe, for I walde that it ware comforthe to thame (*fol. 101v*) alle, as it es to me. For this sight was shewed in generalle and nathinge in specielle. Of alle that I sawe, this was the maste comforthe to me: that oure lorde es so hamlye and so curtayse. And this maste filled me with likinge and syekernes in saule.

Than saide I to the folke that were with me: "It es to-daye domesdaye with me." And this I saide for I wenede to hafe died. For that daye that man or woman dies is he demed as he shalle be withouten ende. This I saide for I walde thaye loved God mare and sette the lesse prise be the vanite of the worlde, for to make thame to hafe minde that this life es shorte, as thaye might se in ensampille be me. For in alle this time I wenede to hafe died.

ste osredotočili na Jezusa, ki je učitelj nas vseh. Govorim le o tistih, ki bodo odrešeni, kajti takrat mi je Bog pokazal samo te. Toda pri vseh stvareh verjamem to, kar uči sveta Cerkev. Kajti v Božjem pogledu se mi ta videnja našega Gospoda vedno kažejo v edinosti z naukom Cerkve. V njih tudi nikoli nisem našla ničesar, kar bi me začudilo ali odvrnilo od resničnih naukov svete Cerkve.

7

Celoten blagoslovljeni nauk našega Gospoda mi je bil razkrit v treh delih: prek telesnega videnja, prek besed, ki so se izoblikovale v mojem umu, in prek duhovnega videnja. Duhovnega videnja vam ne smem in ne morem razkriti tako odprto in popolnoma, kot bi želela. Toda zaupam vsemogočnemu Bogu, da bo, zaradi svoje dobrote in vaše ljubezni, dovolil, da boste to doumeli duhovneje in slajše, kot bi vam jaz to mogla ali smela razodeti. In prav je tako, kajti vsi smo eno v ljubezni.

Pri tem sem našla moč v ljubezni, ki sem jo čutila do sokristjanov; želela sem, da bi lahko vsi videli in spoznali to, kar sem sama videla, kajti hotela sem, da vsi v tem videnju najdejo tolažbo, kot sem jo našla sama. Kajti to videnje je bilo razkrito za vse in ne samo zame. Od vsega, kar sem videla, mi je bilo najbolj v tolažbo to, da je naš Gospod tako domač z nami in tako viteški do nas. In to me je napolnilo z veseljem in duševno gotovostjo in trdnostjo.

Potem sem rekla ljudem, ki so bili ob meni: »Danes je moj sodni dan.« To sem rekla, ker sem bila prepričana, da bom umrla. Kajti na dan, ko kateri koli mož ali žena umre, se mu tudi sodi in ta sodba velja na veke vekov. To sem rekla, ker sem želela, da bi bolj ljubili Boga in manj cenili nečimrnost sveta; želela sem, da bi se zavedali, da je življenje kratko, kot so lahko videli na mojem primeru. Kajti prepričana sem bila, da bom umrla.

And after this, I sawe with bodely sight the face of the crucifixe that hange before me, in whilke I behelde continually a party of his passion: despite, spittinge, sowlinge of his bodye, and buffetinge in his blisfulle face, and many langoures and paines, ma than I can telle, and ofte changinge of coloure, and alle his blisseyde face a time closede in dry blode. This I sawe bodilye and hevelye and derkelye, and I desired mare bodelye light to hafe sene more clere-lye. And I was answerde in my resone that if God walde shewe me mare he shulde, botte me neded na light botte him.

And after this, I sawe God in a pointe—that es, in mine understandinge—by whilke sight I sawe that he es in alle thinge. I behelde with visemente, wittande and knowande in that sight that he dose alle that es done. I merveylede in this sight with a softe drede, and thought: “Whate es sinne?” For I sawe trulye that God dothe alle thinge, be it nevere so litille. Nor nathinge es done be happe ne be eventure, botte be the endeles forluxe of the wisdom of God. Wherefore me behovede nedes graunte that alle thinge that es done es wele done, for our lord God doth all. And I was seker that God dose na sinne. Therefore it semed to me that sinne is nought, for in alle this, sinne was nought shewed me. And I walde no lenger mervelle of this, botte behalde oure lorde, whate he wolde shewe me. And in another time God she wed me whate sine es nakedlye be the selfe, as I shalle telle afterwarde.

And after this I sawe, behaldande, the bodye plenteouslye bledande, hate and freshlye and lifelye, right as I sawe before in the hede. And this was shewed (*fol. 102r*) me in the semes of scourginge. And this ranne so plenteouslye to my sight that methought, if it hadde bene so in kinde for that time, it shulde hafe made the bedde alle on

Potem sem videla v telesnem videnju obraz razpela, ki je viselo pred menoj in na katerem sem uzrla prizore iz njegovega trpljenja: prezir, pljuvanja, omadeževanja njegovega telesa in udarce ob njegovo blagoslovljeno lice ter mnoge druge dolgotrajne muke in bolečine, in sicer hujše, kot jih lahko opišem; opazila sem, kako je njegov obraz spreminjal barvo in v enem trenutku je bil njegov blagoslovljeni obraz prekrit s strjeno krvjo. To sem videla telesno in težko mi je bilo in temačno, zato sem si zaželela več telesne luči, da bi lahko videla jasneje. V razumu mi je bilo odgovorjeno, da bi mi Bog pokazal več, če bi to želel, in da ne potrebujem več luči, temveč le njega.

Potem sem videla Boga v točki⁵ - to pomeni v svojem razumevanju - in to videnje mi je razodelo, da je on v vseh stvareh. Gledala sem z vso pozornostjo ter v tem videnju razumela in doumela, da on dela vse, kar je narejeno. Čudila sem se temu videnju s tihim strahospoštovanjem in si mislila: »Kaj je greh?« Kajti resnično sem videla, da Bog naredi vse stvari, še tako majhne. Nič se ne zgodi po naključju, temveč je vse neskončna previdnost Božje modrosti. Zato sem morala sprejeti dejstvo, da so vse stvari, ki so storjene, storjene dobro, saj Gospod Bog naredi vse. In trdno sem bila prepričana, da Bog ne greši. Zato se mi je zdelo, da je greh nič, kajti v vsem tem mi greh ni bil prikazan. Zato se temu nisem več čudila, temveč sem se ozrla na našega Gospoda, da bi videla, kaj mi bo še razkril. Ob neki drugi priliki mi je Bog pokazal goli greh, kakršen je sam po sebi, kar vam bom razkrila pozneje.

Potem sem videla v svojem videnju njegovo telo, ki ga je obličala topla, sveža in curljajoča kri, podobno kot sem prej videla njegov obraz. To mi je bilo prikazano prek ran, ki so nastale pri bičanju. Iz njih je lila kri tako močno, da se mi je zazdelo, da bi v primeru, če bi bila to resnična

5 *Pointe*, ki se pojavi še v 20. poglavju.

blode, and hafe passeded on aboute. God has made waterse plenteouse in erthe to oure service, and to oure bodilye ese, for tender love that he has to us. Botte it likes him better that we take fullye his blessedde blode to washe us with of sinne, for thare is no likoure that es made that him likes so welle to giffe us. For it is so plenteouse and of oure kinde.

And after this, ora God shewed me any wordes, he sufferde me to behalde langere, and alle that I hadde seene, and alle that was therein. And than was, withouten voice and withoute openinge of lippes, formede in my saule this worde: "Herewith is the feende overcomen." This worde saide oure lorde menandeo his passion, as he shewed me before. In this, oure lorde brought unto my minde and shewed me a perte of the fen des malice, and fully his unmight. And, for that, he shewed me that the passion of him is overcominge of the fende. God shewed me that he hase nowe the same malice that he had before the incarnation, and als sare he travailes, and als continuelye he sees that alle chosene saules eschapes him worshipfullye. And that es alle his sorowe. For alle that God suffers him to do turnes us to joye and him to paine and to shame. And he has als mekille sorowe when God giffes him leve to wyrke as when he werkes nought. And that es for he maye nevere do als ille as he wolde, for his might es alle lokene in Goddes hande.

Also I sawe oure lorde scorne his malice and nought him, and he wille that we do the same. For this sight, I laugh mightelye, and that made tham to laugh that were aboute me, and thare laughinge was likinge to me. I thought I wolde mine evencristene hadde sene as I sawe. Than shulde thaye alle hafe laughen with me. Botte I sawe nought Criste laugh. Neverthelesse him likes that we laugh in comfotinge of us and enjoyande in God for the feende is overcomen.

And after this, I felle into a saddehete, and saide: "I see thre thinges: game, scorne, and arneste. I see game, that

kri, takrat ta kri popolnoma zmočila mojo posteljo in se razlila povsod naokrog. Bog nam je naklonil obilico vode za našo rabo in v dobrobit naših teles, ker nas nežno ljubi. Vendar pa je Bogu še bolj po volji, če speremo svoje grehe z njegovo blaženo krvjo, kajti to je tekočina, ki nam jo najraje naklanja. Kajti krvi ima v izobilju in je iste narave z našo krvjo.

Potem mi je Bog dovolil, preden mi je razodel svoje besede, da sem dlje časa motrila vse, kar sem videla, in vse, kar je to videnje vsebovalo. In potem je brez glasu in ne da bi odprl usta v moji duši izoblikoval naslednje besede: »S tem je pokončan sovrag.« To je rekel naš Gospod in pri tem mislil na svoje poslednje muke, kot mi jih je pred tem pokazal. Takrat je Gospod priklical v moj um in mi razkril del sovragove hudobije in njegovo nemoč. Poleg tega mi je pokazal, da je njegovo poslednje trpljenje sovragov poraz. Bog mi je pokazal, da je ta še zmeraj tako hudoben, kot je bil pred Božjim utelešenjem, in da še vedno trdo dela, vendar pa da tudi vseeno neizbežno vidi, kako mu vse izvoljene duše častno pobegnejo. In to ga močno žalosti. Kajti vse, kar mu Bog dovoli, da stori, se na koncu obrne nam v veselje in njemu v bolečino in sramoto. Zato se žalosti tako takrat, ko mu Bog dovoli, da deluje, kot takrat, ko ne počne nič. In to je zato, ker nikoli ne sme toliko škodovati, kot bi želel, saj je njegova moč popolnoma vklenjena v Božjih rokah.

Videla sem, kako je naš Gospod okaral njegovo hudobijo in ga ponižal; videla sem tudi, da Gospod želi, da mi storimo isto. Ko sem to videla, sem sem začela krohotati, in vsi, ki so bili pri meni, so se začeli tudi smejati in njihov smeh me je razveselil. Želela sem, da bi moji sokristjani tudi videli to, kar sem sama videla, potem bi se vsi smejali z menoj. Toda res je, da nisem videla, da bi se smejal tudi Kristus. Vseeno pa mu je všeč, če se smejimo in se tako potolažimo in se veselimo v Bogu, ker je sovrag premagan.

Potem sem se zresnila in rekla: »Tri stvari vidim: veselo igro, porog in resnbnost. Vidim veselo igro, ker je sovrag

the feende is overcomen. And I see scorne, (*fol. 102v*) that God scornes him, and he shalle be scornede. And I see arneste, that he es overcomen be the passion of oure lorde Jhesu Criste, and be his dede that was done ful erneste and with sadde travaile.”

After this, oure lorde saide: “I thanke the of thy service and of thy travaile and namly in thy youth.”

9

God shewed me thre degrees of blisse that ilke saule shalle hafe in hevене that wilfullye hase served God in any degree here in erthe.

The firste is the wyrshipfulle thankinge of oure lorde God that he shalle resayfe when he es deliverede fro paine. This thanke is so highe and so wyrshipfulle that him thinke it filles him, though thare ware no mare blis. For methought that alle the paine and travaile that might be sufferde of alle liffande men might nought hafe deserve de the thanke that a man shalle hafe that wilfullye has servede God.

For the seconde: that alle the blissede creatures that er in hevене shalle see that worshipfulle thankinge of oure lorde God. And he makes his service to alle that er in heven knawen.

And for the thirde: that als new ande als likande as it es resayvede that time, right so shalle it laste withouten ende. I sawe that goodelye and swetlye was this saide and shewed to me: that the age of everilk man shalle be knawen in heven and rewarded for his wilfulle service and for his time. And namelye the age of thame that wilfullye and frelye offers thare youth unto God, es passande rewardede and wonderlye thanked.

premagan. In vidim porog, ker ga Bog kara in ker bo okaran. In vidim resnobnost, ker je premagan s pomočjo poslednjih muk našega Gospoda Jezusa Kristusa in z njegovo smrtjo, ki je bila zelo resnobno in žalostno delo.«

Potem je rekel naš Gospod: »Zahvaljujem se ti, ker si mi dobro služila in se pri tem zelo trudila, še posebej v svoji mladosti.«

9

Bog mi je pokazal tri stopnje blaženosti, ki jo bo prejela vsaka duša, ki je zavestno služila Bogu, kakršen koli je bil njen stan⁶ tu na zemlji.

Prva stopnja je častitljiva hvaležnost našega Gospoda, ki jo bo duša prejela, ko bo odrešena bolečine. Ta hvaležnost je tako vzvišena in častitljiva, da bo duša mislila, da je dopolnjena do konca, tudi če ne prejme še več blaženosti. Takrat se mi je namreč zdelo, da vse bolečine in muke, ki jih lahko doživi nekdo, ki je živel, ne zaslužijo takšne hvaležnosti, kakršno bo prejel en sam posameznik, ki je zavestno služil Bogu.

Druga stopnja: vsa blažena bitja, ki so v nebesih, bodo videla to častitljivo hvaležnost našega gospoda Boga. In Bog bo razodel vdano služenje tega posameznika vsem, ki so v nebesih.

In tretja: ta hvaležnost bo dana vedno znova in bo tako prijetna, kot bi je ravnokar bili deležni, čeprav bo trajala brez konca. Videla sem, da mi je bilo to povedano in prikazano na dober in prijeten način: starost vsakega človeka⁷ bo prikazana v nebesih in ta bo prejel plačilo za svoje zavestno služenje in za čas, ko je opravljal to službo. Še posebej pa leta tistih, ki so zavestno in prostovoljno žrtvovali svojo mladost Bogu, prejmejo preobilno plačilo in čudovito zahvalo.

6 Po vsej verjetnosti se nanaša na tri stanove: device, vdove in poročene žene.

7 Starost posameznika, ko se posveti Bogu.

And after this, oure lorde shewed me a soverayne, gastelye likinge in my saule. In this likinge, I was fulfilled of everlastande sekernesse, mightlye festnede withouten any drede. This felinge was so gladde to me and so goodly that I was in pees, in ese, and in reste, so that there was nothing in erthe that shulde hafe greyed me.

This lasted botte a while, and I was turnede and lefte to myselfe in hevines and werinesse of myselfe and irkesumnesse of my life, that unnethes I couthe hafe patience to lyeve. There was none ese ne na comforte to my felinge, botte hope, faithe, and charite, and this I hadde in trowthe, botte fulle litille in felinge.

And anone after, God gaf me againe the comforth and (*fol. 103r*) the reste in saule: likinge and syekernesse so blisfulle and so mighty that no drede, no sorowe, no paine bodilye no gastelye that might be sufferde shulde have dissesede me. And than the paine shewed againe to my felinge, and than the joye and than the likinge, and than the tane and nowe the tothere, diverse times, I suppose aboute twentye sithes. And in the time of joye, I might hafe saide with Paule: "Nathing shalle departe me fro the charite of Criste." And in paine, I might hafe saide with Sainte Peter: "Lorde, save me, I perishe."

This vision was shewed me to lere me atte my understandinge that it es nedefulle to ilke man to feele on this wise: sumtime to be in comforte, and sumtime to faile and be lefte to himselfe. God wille that we knowe that he kepes us evere like seker, in wele and in wo, and als mekillie loves us in wo as in wele. And sumtime, for the profitte of his saule, a man es lefte to himselfe. And towthethere, sinne es nought the cause. For in this time, I sinnede nought wherefore I shulde be lefte to myselfe, ne also I deservede nought to hafe this blisfulle felinge. Botte frelye God giffes wele when him likes, and suffers us in wa sum time, and bothe es of love. For it is Godes

Potem mi je Gospod pokazal najvišje duhovno ugodje v moji duši. V tem ugodju me je napolnila večna gotovost, ki se je v meni čvrsto pritrdila brez kakršnega koli strahu. To občutje mi je bilo tako prijetno in tako polno dobrote, da sem bila popolnoma umirjena, sproščena in spočita, kot da ni na svetu ničesar, kar bi mi lahko škodovalo.

To je trajalo le nekaj trenutkov, potem se je vse obrnilo in sem ostala sama: vse me je težilo, naveličana sem bila same sebe in moje življenje se mi je tako gabilo, da sem komaj zbrala dovolj potrpežljivosti za nadaljnje življenje. Za to občutje bi lahko našla olajšanje in tolažbo v veri, upanju in ljubezni, ki sem jih v resnici imela, vendar jih nisem mogla začutiti.

Brž potem mi je Bog v duši ponovno dodelil tolažbo in počitek; dal mi je tako blaženo in mogočno ugodje in gotovost, da me ne bi mogla več pretresti nobena groza, žalost ali bolečina, ki nas lahko doleti. In potem je bila mojemu občutju ponovno prikazana bolečina, in potem zopet veselje in potem ugodje, enkrat eno in potem drugo, večkrat, zdi se mi približno dvajsetkrat. V trenutkih veselja bi lahko rekla skupaj z Pavlom: »Nič me ne loči od Kristusove ljubezni.«⁸ In v bolečini bi lahko skupaj s Petrom rekla: »Gospod, reši me, izgubljam se.«⁹

To videnje mi je bilo pokazano, da me, po mojem mnenju, podučí, da mora vsak človek čutiti na tak način: včasih nam je dobro in ugodno, včasih pa se pregrešimo in smo prepuščeni sami sebi. Bog želi, da se zavedamo, da nas varuje v dobrem in v zlu in da nas enako milo ljubi v zlu in v dobrem. Včasih je človek v dobrobit svoje duše prepuščen sam sebi. In vzrok temu ni greh. Kajti takrat nisem grešila v tolikšni meri, da bi morala biti prepuščena sama sebi, in tudi nisem zaslužila, da bi prejela takšno blaženo občutje. Toda Bog nam velikodušno podarja veselje, kadar to želi, in včasih nam dovoli, da smo nesrečni, in oboje iz svoje ljubezni do nas. Kajti Božja volja je, da se vzdržuje-

8 Prim. Rim 8,38-39.

9 Prim. Mt 8,35; 14,30.

wille that we halde us in comforthe with alle oure might. For blis es lastande withouten ende, and pain es passande, and shalle be brought to nought. Therefore it es nought Goddes wille that we folowe the felinges of paine in sorrowinge and in mourninge for thaim, botte sodaynlye passe over and halde us in endelesse liking that es God allemighty, oure lovere and kepare.

IO

After this, Criste shewed me a part ye of his passione nere his dyinge. I sawe that swete face as it ware drye and bludyelesse with pale dyinge; sithen mare dede pale, langourande; and than turnede more dede to the blewe; and sithene mare blewe, as the fleshe turnede mare deepe dede. For alle the paines that Criste sufferde in his bodye shewed to me in the blissede face, als farfurthe as I sawe it, and namelye in the lippes, thare I sawe this foure colourse-thaye that I sawe beforehande freshlye and ruddy, liflye and likande to my sight. This (*fol. 103v*) was a hevy change, to see this deepe dyinge. And also the nese claungede and dried to my sight. This lange pininge semede to me as he hadde bene a sevensight dede, allewaye sufferande paine. And methought the dryinge of Cristes fleshe was the maste paine of his passion and the laste.

And in this dryhede was brought to my minde this worde that Criste saide: "I thriste." For I sawe in Criste a doubille thirste: ane bodilye, ane othere gastelye. This worde was shewed to me for the bodilye thirste, and for the gastelye thirste was shewed to me als I shalle saye afterwarde. And I understode of bodelye thirste that the bodye hadde failinge of moistere, for the blessedede fleshe and banes ware lefte allane withouten blode and moistere. The blissed bodye driede allane lange time, with wringinge of the nailes and paisinge of the hede

mo v ugodju z vso svojo močjo. Kajti blaženost traja brez konca, bolečina pa preide in bo popolnoma izničena. Zato torej ni Božja volja, da se posvečamo občutkom bolečine, in obžalujemo in žalujemo zaradi njih, temveč jih moramo hitro preboleti in se zadrževati v večnem ugodju, ki je vsemogočni Bog, naš ljubimec in varuh.

IO

Potem mi je Kristus pokazal tisti del svojega trpljenja, ko je bil blizu smrti. Videla sem njegovo milo obličje, ki je postalo suho in brez krvi, mrtvaško blede; potem je njegov obraz postal še bolj mrtvaški, bled in onemogel; potem še bolj mrtvaško moder; in pozneje še bolj moder, ko je meso še globlje odmrlo. Kajti vse muke, ki jih je Kristus prestal na svojem telesu, so se mi, kolikor mi je bilo dano videti, razkrile na njegovem blaženem licu, in še posebej na njegovih ustnicah. Na njih sem razbrala štiri barve, čeprav so se mi prej zdele sveže in rdeče, polne življenja in v mojih očeh lepe. To, da so postale tako mrtvaške, je bila velika sprememba. Zazdelo se mi je tudi, da mu je nos ovenel in se posušil. Dolgotrajno trpljenje ga je tako spremenilo, da se mi je zdel, kot bi bil mrtev že cel teden in bi cel čas trpel. Zdelo se mi je tudi, da je bila največja in poslednja Kristusova muka prav smrt njegovega telesa.

In v tem stanju posušenosti so se mi v um priklicale naslednje Kristusove besede: »Žejen sem.«¹⁰ V Kristusu sem namreč videla dvojno žejo: eno telesno in drugo duhovno. Te besede so mi razkrile telesno žejo, duhovna žeja se mi je razkrila, kot bom povedala pozneje. Razumela sem, da je telesno žejo sprožila izguba tekočine, kajti blaženemu mesu in kostem je bila odvzeta vsa kri in tekočina. Blagoslovjeno telo se je dolgo sušilo, krvenčilo ga je zaradi žebljev in teže glave in svoje lastne teže; sunki

¹⁰ Jn 19,28.

and weight of the bodye, with blawinge of winde fra withouten that dried mare, and pined him with calde mare, than min herte can thinke, and alle othere paines.

Swilke paines I sawe that alle es to litelle that I can telle or saye, for it maye nought be tolde. Botte ilke saule, aftere the sayinge of Sainte Paule, shulde “feelee in him that in Criste Jhesu.” This shewinge of Criste paines filled me fulle of paines. For I wate wele he suffrede nought botte anes, botte as he walde shewe it me and fille me with minde, as I hadde desire de before.

My modere, that stode emanges othere and behelde me, lifted uppe hir hande before me face to lokke min eyen. For she wened I had bene dede or els I hadde diede. And this encresed mekille my sorowe. For nought-withstandinge alle my paines, I wolde nought hafe been letted for love that I hadde in him. And towthetere, in alle this time of Cristes presence, I feled no paine botte for Cristes paines. Than thought me, I knewe fullitille whate paine it was that I asked, for methought that my paines passede any bodilye dede. I thought: “Es any paine in helle like this paine?” And I was answerde in my resone that “dispaire is mare, for that es gastelye paine. Bot bodilye paine es nane mare than this. Howe might my paine be more than to see him that es alle my life, alle my blis, and alle mye (*fol. 104r*) joye suffer?” Here feled I sothfastlye that I lovede Criste so mekille ab oven myselfe that methought it hadde beene a grete ese to me to hafe diede bodilye.

Herein I sawe in partye the compassion of oure ladye, Sainte Marye. For Criste and sho ware so anede in love that the gretnesse of hir love was the cause of the mekillehede of hir paine. For so mekille as sho loved him mare than alle othere, her paine passed alle othere. And so alle

vetra iz okolja so ga še bolj sušili in ga mučili s hladom, kot si lahko moje srce sploh zamisli, ter doletele so ga še vse druge muke.

Videla sem takšne bolečine, da bi bilo vse, kar koli bi dejala ali rekla, neprimerno, saj se teh bolečin ne da opisati. Toda vsaka duša, kot pravi sveti Pavel, mora »v sebi čutiti, kar je čutil Jezus Kristus«. ¹¹ To videnje Kristusovih bolečin je napolnilo z bolečinami tudi mene. Toda zavedala sem se, da je trpel le enkrat in da mi je svoje trpljenje le pokazal in mi z njim napolnil um, kot sem si prej to tudi želela.

Moja mati, ki je z drugimi stala ob meni in me opazovala, je dvignila roko, da bi mi zatisnila oči. Mislila je namreč, da sem že mrtva oziroma da sem ravnokar umrla. To je le še povečalo mojo bolečino. Kajti kljub svojim bolečinam nisem želela, da bi mi kdor koli preprečil, da bi še naprej gledala Gospoda, tako sem ga namreč ljubila. Saj sem kljub vsemu ves čas, ko je bil Kristus prisoten, čutila bolečino le zaradi Kristusovih muk. Potem sem si mislila, da se nisem zavedala, kakšno bolečino sem prosila, saj sem menila, da moje bolečine presegajo telesno smrt. Mislila sem si: »Je v peklu kakšna bolečina, ki je enaka tej?« V umu mi je bilo odgovorjeno, da je »obup hujša bolečina, ker je duhovna bolečina. Vendar pa ne obstaja hujša telesna bolečina od te, ki jo izkušam. Kako bi lahko bila katera koli bolečina večja od tega, da opazujem trpeti njega, ki je vse moje življenje, vsa moja blaženost in vse moje veselje?« Takrat sem resnično čutila, da ljubim Kristusa toliko bolj od sebe, da sem bila prepričana, da bi mi zelo odleglo, če bi lahko tudi sama telesno umrla.

Takrat sem tudi delno uvidela trpljenje naše gospe, svete Marije. Kristus in ona sta bila namreč tako združena v ljubezni, da je ta globočina njene ljubezni povzročila tudi globočino njene bolečine. Kajti tako, kot ga je ljubila bolj kot vsi ostali, je tudi njena bolečina presegala bolečino

¹¹ Flp 2, 5. V Vulgati se ta odlomek glasi: »Hoc enim sentite in vobis« (dobesedno: »Čutite namreč v sebi...«).

his disciples and alle his trewe lovers sufferde paines mare than thare awne bodelye dying. For I am seker, be min awne felinge, that the leste of thame luffed him mare than thaye did thamselſe.

Here I sawe a grete aninge betwyx Criste and us. For when he was in paine, we ware in paine, and alle creatures that might suffer paine sufferde with him. And thaye that knewe him nought, this was thare paine: that alle creatures, sone and the mone, withdrewe thare service and so ware thaye alle lefte in sorowe for the time. And thus thaye that loved him sufferde paine for luffe, and thay that luffed him nought sufferde paine for failinge of comforth of alle creatures.

In this time I walde hafē loked beside the crosse, botte I durste nought, for I wiste wele whiles I loked upon the crosse I was seker and safe. Therefore I walde nought assente to putte my saule in perille, for beside the crosse was na syekernesse, botte uglinesse of feendes. Than hadde I a profer in my resone, as if it hadde beene frendelye, isaide to me: "Luke uppe to heven to his fadere." Than sawe I wele, with the faithe that I feled, that thare ware nathingē betwyx the crosse and heven that might hafē desesed me, and othere me behoved loke uppe or els answer. I answerde and saide: "Naye, I may nought! For thowe erte mine heven." This I saide for I walde nought. For I hadde lever hafē bene in that paine to domesdaye, than hafē comen to hevēne otherewise than be him. For I wiste wele, he that bonde me so sare shulde unbinde me when he walde.

II

Thus chese I Jhesu for my heven, wham I sawe onely in paine at that time. Me likede no nothere hevēne (*fol. 104v*) than Jhesu, whilke shalle be my blisse when I am thare. And this has ever beene a comforth to me, that I chesed Jhesu to my hevēne in alle time of passion and of sorowe.

vseh ostalih. In tako so vsi njegovi učenci in vsi, ki so ga resnično ljubili, trpeli hujše bolečine, kot če bi sami umirali. Prepričana sem namreč, glede na svojo lastno občutje, da so ga najmanjši med njimi ljubili bolj kot sebe.

Na tem mestu sem uvidela veliko zedinjenje med Kristusom in nami. Kajti ko je on čutil bolečino, so tudi vsa bitja, ki so lahko čutila bolečino, trpela z njim. In za tista bitja, ki ga niso poznala, se je njihova bolečina razkrila v tem, da jim nobeno bitje, tudi sonce in luna, takrat niso hoteli služiti, in so jih tako pustili za tisto obdobje v trpljenju. Tako so torej tisti, ki so ga ljubili, trpeli zaradi svoje ljubezni; tisti pa, ki ga niso ljubili, so trpeli, ker jim je bila odvzeta podpora in uteha vseh ustvarjenih stvari.

Takrat sem želela pogled usmeriti proč od križa, vendar si nisem upala, kajti vedela sem, da sem na varnem in sigurna le, dokler upiram pogled na križ. Nisem si drznila spraviti svoje duše v nevarnost, kajti izven križa ni bilo rešitve, temveč le grdota sovragov. Potem se mi je v razumu izoblikoval predlog, ki se mi je zdel prijateljski in mi je dejal: »Poglej navzgor v nebesa k njegovemu očetu.« Potem sem videla, s pomočjo vere, ki sem jo čutila, da med križem in nebese ni ničesar, kar bi me lahko spravilo v stisko in da moram ali pogledati navzgor ali pa odgovoriti. Odgovorila sem: »Ne, ne morem! Kajti ti si moja nebesa.« To sem rekla, ker nisem hotela pogledati navzgor. Raje bi namreč trpela do sodnega dne, kot da bi prišla v nebesa drugače in ne po njem. Vedela sem, da me bo tisti, ki me je tako tesno privezal, tudi odvezal, ko bo to želel.

II

Tako sem izbrala Jezusa za svoja nebesa, čeprav sem ga takrat videla le v mukah. Nisem hotela nobenih drugih nebes, le Jezusa, ki bo moja blaženost, ko pridem tja. Vedno mi je bilo v tolažbo to, da sem izbrala Jezusa za svoja nebesa v času trpljenja in bolečine. Naučila sem se, da

And that has beene a lerninge to me, that I shulde ever-
mare do so, and chese anly him to my heven in wele and
in wa.

And thus sawe I my lorde Jhesu langoure lange time.
For the aninge of the godhede for love gaf strenght to
the manhede to suffer mare than alle men might. I mene
nought anly mare paine anly than alle men might suffer,
bot also that he sufferde mare paine than alle men that
ever was, fra the firste beginninge to the laste daye. No
tonge maye telle, ne herte fully thinke, the paines that
oure savioure sufferde for us, haffande rewarde to the
worthines of the hyst, worshipfulle kinge and to the
shamefulle, dispittous, and painfulle dede. For he that
was hieste and worthiest was fulliest noghthede and witer-
liest dispiside. Botte the love that made him to suffere
alle this, it passes als fare alle his pains as heven es aboven
erthe. For the paines was a dede done in a time be the
wyrkinge oflove. Botte luffe was withouten beginninge,
and es, and evere shalle be withouten any ende.

And sodaynlye, me behaldande in the same crosse,
he chancede into blisfulle chere. The chaunginge of his
chere changed mine, and I was alle gladde and mery as
it was possibille. Than brought oure lorde merelye to my
minde: "Whate es any pointe of thy paine or of thy grefe?"
And I was fulle merye.

I2

Than saide oure lorde, askande: "Arte thou wele paide that
I sufferde for the?" "Ya, goode lorde," quod I, "Gramercy
goode lorde, blisshed mut thowe be!" "If thowe be payede,"
quod oure lorde, "I am payede. It es a joye and a blisse and
ane en dles se likinge to me that ever I sufferde passion
for the. For if I might suffer mare, I walde suffer."

In this felinge, mine understandinge was lifted uppe
into heven, and thare I sawe thre hevens. Of the whilke

moram vedno tako postopati in ga vedno izbrati za svoja nebesa, tako v dobrem kot v zlu.

Videla sem tako, kako je moj gospod Kristus dolgo slabel in usihal. Kajti zedinjenje v ljubezni njegove Božje narave s človeško je okrepilo njegovo človeško naravo do te mere, da je trpel bolj, kot bi lahko kateri koli človek. Pri tem ne mislim, da je trpel hujše bolečine, kot bi jih lahko trpel kateri koli drugi človek, temveč da je trpel hujše bolečine, kot so jih trpeli vsi ljudje, ki so kdaj koli obstajali, od začetka do konca vseh dni. Ni ga jezika, ki bi lahko opisal, ni ga srca, ki bi lahko dojel bolečine, ki jih je naš Odrešenik pretrpel za nas, še posebej, če se zavedamo veličine najvišjega, častivrednega kralja in sramotne, brez vsake milosti boleče smrti. Saj tisti, ki je bil najvišji in najvrednejši, je bil najbolj ponižan in do konca preziran. Toda ljubezen, ki ga je prisilila v te muke, močno presega vse te bolečine, tako kot se dvigajo nebesa nad zemljo. Muke so se namreč zgodile enkrat ob določenem trenutku in so bile dejanje ljubezni. In ljubezen je bila in je in vedno bo brez začetka in brez konca.

Naenkrat sem opazila na tem istem razpelu, da se mu je obraz spremenil in postal blažen in radosten. Sprememba njegovega izraza je povzročila tudi spremembo mojega: postala sem nadvse zadovoljna in vesela. Potem mi je Gospod dal v um naslednjo veselo misel: »Čemu vsa tvoja bolečina in trpljenje?« In bila sem presrečna.

12

Potem me je naš Gospod vprašal: »Ali si zadovoljna, da sem trpel zate?« »Da, dobri Gospod,« sem odgovorila, »najlepša hvala dobri Gospod, blagoslovljen bodi!« »Če si ti zadovoljna,« je rekel naš Gospod, »sem tudi jaz zadovoljen. V radost, blaženo srečo in neskončno ugodje mi je, da sem trpel muke zate. Če bi lahko trpel bolj, bi to storil.«

Ko sem to začutila, se je moj um dvignil v nebesa, kjer sem zagledala tri nebesa. Ko sem to videla, sem se močno

sight I was gretlye merveylede, and (*fol. 105r*) thought: "I sawe thre hevens, and alle of the blessed manhede of Criste. And nane is mare, nane is lesse, nane is hiare, nane is lawere, botte evene like in blisse." For the firste heven, shewed Criste me his fadere, bot in na bodelye liknesse botte in his properte and in his wyrkinge. The wyrkinge of the fade re it is this: that he giffes mede tille his sone Jhesu Criste. This gifte and this mede is so blisfulle to Jhesu that his fadere might haffe giffene na mede that might hafe likede him bettere.

For the firste heven, that is blissinge of the fadere, shewed to me as a heven, and it was fulle blisfulle. For he is fulle blissede with alle the dedes that he has done aboute oure salvation, wharefore we ere nought anely his thurgh byinge, botte also be the curtayse gifte of his fadere. We ere his blisse, we er his mede, we er his wyrshippe, we er his crowne. This that I saye is so grete blisse to Jhesu that he settes atte nought his travaile and his harde passion, and cruelle and shamefulle dede. And in this wordes- "if I might suffer mare, I walde suffer mare" - I sawe sothly that if he might die als ofte als fore everilke man anes that shalle be safe as he died anes for alle, love shulde never late him hafe reste to he hadde done it. And when he hadde done it, he walde sette it atte nought for luff, for alle thinke him botte litille in regarde of his love. And that shewed he me wele sobarly, sayande this worde: "If I might suffere mare." He saide nought, "if it ware nedfulle to suffer mare," botte, "if I might suffer mare." For though it be nought nedfulle and he might suffer mare, mare he walde.

This dede and this werke aboute oure salvation was als wele as he might ordayne it, it was done als wyrshipfullye as Criste might do it. And in this, I sawe a fulle blisse in Criste, botte this blisse shulde nought hafe bene done fulle if it might any bettere hafe bene done than it was done. And in this thre wordes - "It is a joye, a blisse, and ane endeles likinge to me" - ware shewed to me thre hev-

začudila in si mislila: »Tri nebesa sem videla in vsa so od Kristusove blažene človeške narave. In nobena izmed njih niso več, niso manj, niso višje, niso nižje, temveč so vsa enako radostna.« V prvih nebesih mi je Kristus pokazal svojega Očeta, in sicer ne njegove telesne podobe, temveč mi je pokazal njegove lastnosti in dejanja. Dejanja Očeta so naslednja: da daje plačilo svojemu sinu Jezusu Kristusu. Ta dar in to plačilo je Kristusu v takšno blaženo srečo, da ga ni plačila, ki bi mu ga Oče lahko dal in ki bi ga bil bolj vesel.

Prva nebesa, ki so veselje Očeta, so mi bila prikazana kot nebesa in bila so polna blaženega veselja. Kajti on je popolnoma zadovoljen z vsemi dejanji, ki jih je storil v dobrobit našega odrešenja, tako da mu ne pripadamo le zaradi tega nakupa, temveč tudi zaradi velikodušnega daru njegovega Očeta. Njegova radost smo, njegovo plačilo, njegovo češčenje, njegova krona. To, kar pravim, je v tolikšno radost Jezusu, da se mu zdijo kot nič vse njegovo trpljenje in težke muke ter njegova kruta in sramotna smrt. V njegovih besedah: »Če bi lahko, bi še bolj trpel,« sem resnično uvidela, da če bi lahko vsakič znova umrl za vsakega posameznika, ki bo rešen, tako kot je storil za vse ljudi naenkrat, mu ljubezen ne bi dala miru, dokler tega ne bi storil. In ko bi to storil, bi se mu zaradi ljubezni to ne zdelo nič posebnega; vse je malenkost v njegovih očeh v primerjavi z njegovo ljubeznijo. To mi je razkril v vsej resnosti in mi rekel: »Če bi lahko bolj trpel.« Ni rekel: »če bi bilo potrebno, da bi bolj trpel,« temveč: »če bi lahko bolj trpel.« Kajti tudi če to ne bi bilo potrebno in če bi lahko še bolj trpel, bi bil to storil.

To dejanje in to delo, namenjeno našemu odrešenju, je bilo naročeno tako dobro, kot če bi ga sam naročil; narejeno je bilo tako častitljivo, kot bi to lahko storil Kristus. V tem sem videla popolno blaženo veselje v Kristusu, toda to veselje bi ne bilo tako popolno, če bi ga lahko dosegli na kakšen boljši način, kot je bilo doseženo. V naslednjih treh poudarkih: »V radost, blaženo srečo in neskončno

ens, as thus: for the joye, I understode the plesance of the fadere; for the blisse, the wirshippe of the so ne; and for the endeles likinge, the haly gaste. The fadere is plesed, the sone is worshipped, the haly gaste likes. Jhesu wille that we take heede to this blisse that is in the blissedfulle trinite of oure salvation, and that we like als mekille, (*fol. 105v*) with his grace, whiles we er here. And this was shewed me in this worde: “Erte thow wele payed?” Be the tothere worde that Criste saide- “if thowe be payed, I am paid” -he shewed me the understandinge, as if he had saide: “It is joye and likinge enough to me, and I aske nought els for my travaile botte that I might paye the.” Plentyouslye and fully was this shewed to me. Thinke also wiselye of the gretnesse of this worde: “That ever I suffred passion for the.” For in that worde was a hye knowinge of luffe and of likinge that he hadde in oure salvation.

13

Fulle merelye and gladlye oure lorde loked into his side and behelde, and saide this worde -“Lo, how I loved the” -as if heo hadde saide: “My childe, if thow kan nought loke in my godhede, see here howe I lette open my side, and my herte be clovene in twa, and lette oute blude and watere alle that was tharein. And this likes me, and so wille I that it do the.” This shewed oure lorde me to make us gladde and mery.

And with the same chere and mirthe he loked downe on the right side, and brought to my minde whare oure ladye stode in the time of his passion, and saide: “Wille thowe see hir?” And I answerde and saide: “Ya goode lorde, gramercy, if it be thy wille.” Ofte times I prayed it, and wened to haffe sene here in bodely likenes. Botte I sawe hir nought so. And Jhesu in that worde shewed me a gastelye sight of hire. Right as I hadde before sene hire litille and simpille, right so he shewed here than hye and

ugodje mi je,« so mi bila prikazana tri nebesa: z radostjo sem razumela zadovoljstvo Očeta; z blaženo srečo sem razumela češčenje Sina in z neskončnim ugodjem Svetega Duha. Oče je zadovoljen, Sin je čaščen, Sveti Duh nudi ugodje. Jezus želi, da opazimo to blaženo srečo, ki jo blažena Trojica čuti ob našem odrešenju, in želi, da bi se tudi mi veselili po njegovi milosti, dokler smo še na tem svetu. To mi je bilo razkrito v teh besedah: »Ali si zadovoljna?« Pomen tega stavka mi je razkril v naslednjih besedah: »Če si ti zadovoljna, sem zadovoljen tudi jaz,« saj je to pomenilo isto, kot če bi mi rekel: »V zadostno radost in ugodje mi je in nič drugega ne želim v zameno za svoje trpljenje kot le to, da ti ugodim.« To mi je bilo razodeto v popolnosti in preobilju. Dobro premislite o veličini naslednje izjave: »Da sem trpel zate,« kajti v teh besedah se razkriva vzvišeno vedenje o ljubezni in ugodju, ki ju je začutil, ko nas je odrešil.

13

Radostno in z veseljem je Gospod pogledal v svojo stran, se vanjo zazrl in rekel: »Poglej, kako sem te ljubil,« kot bi bil rekel: »Otrok moj, če ne moreš gledati moje Božje narave, pogej, kako sem odprl svojo stran in kako je moje srce preklano na pol in kako izlivam vso kri in vodo, ki je bila v njem. In to me osrečuje, zato želim, da bi osrečevalo tudi tebe.« To je pokazal naš Gospod, da bi nas osrečil in vzradostil.

Z isto dobro voljo in veseljem se je ozrl na svojo desno stran in mi v spomin priklical mesto, na katerem je stala naša Gospa ob njegovih poslednjih mukah, in je rekel: »Bi jo rada videla?« Odgovorila sem mu in rekla: »Da, dobri Gospod, najlepša hvala, če je to tvoja volja.« Pogosto sem molila in pričakovala, da jo bom videla v telesni podobi. Vendar je nisem. S temi besedami mi je Jezus naklonil duhovni pogled nanjo. Tako kot sem jo prej videla kot ponižno in preprosto ženo, mi jo je zdaj pokazal kot vzvi-

nobille and gloriouse and plesante to him aboven alle creatures. And so he wille that it be knawen that alle tha that likes in him shulde like in hire, and in the likinge that he ha se in hire and sho in him.

And in that worde that Jhesu saide - "Wille thowe see hire?" - methought I hadde the maste likinge that he might hafe giffen me, with the gastelye shewinge that he gaf me of hire. For oure lorde shewed me nothinge in specialle botte oure lady Sainte Marye. And here he shewed me in thre times: the firste was as she consayved; the seconde was as sho were in hire sorowes undere the crosse; and the thrid as sho is now, in likinge, wirshippe, (*fol 106r*) and joye.

And efter this, oure lorde shewed him to me mare glorified as to my sight than I sawe him before. And in this was I lerede that ilke saule contemplatife to whilke es giffen to luke and seke God shalle se hire and passe unto God by contemplation.

And efter this techinge, hamelye, curtayse, and blisfulle and verray life, ofte times oure lorde Jhesu saide to me: "I it am that is hiaste. I it am that thowe luffes. I it am that thowe likes. I it am that thowe serves. I it am that thowe langes. I it am that thowe desires. I it am that thowe menes. I it am that is alle. I it am that haly kyrke preches the and teches the. I it am that shewed me are to the." Thies wordes I declare nought, botte for ilke man, efter the grace that God giffes him in understandinge and lovinge, resayfe tham in oure lordes meninge.

And efter, oure lorde brought unto my minde the langinge that I hadde to him before. And I sawe that nathing letted me bot sin. And so I behelde generallye in us alle, and methought: "If sin hadde nought bene, we shulde alle hafe bene clene and like to oure lorde as he made us." And thus in my folye before this time, ofte I wondrede why, be the grete forseande wisdom of God, sin was nought letted. For than thought me that alle shulde hafe bene wele.

šeno, plemenito in veličastno ženo, ki mu ugaja bolj kot vsa druga bitja. Zato želi, da vsi vemo, da se morajo vsi, ki se veselijo in najdejo ugodje v njem, veseliti in najti ugodje tudi v njej ter v sreči in ugodju, ki ju čuti do nje in ki ju ona čuti do njega.

V teh besedah, ki jih je izrekel Jezus - »Bi jo rada videla?« -, se mi je zdelo, da sem doživela največje ugodje, ki mi je lahko dano, ko mi je naklonil duhovno videnje nje. Gospod mi namreč ni pokazal nič posamičnega, razen naše Gospe svete Marije. Njo pa mi je pokazal trikrat: prvič, ko je spočela, drugič, ko je bila polna žalosti pod križem, in tretjič, kot je zdaj, ko je v vsem ugodju čaščena in radostna.

Potem se mi Gospod razkril v bolj veličastni podobi, kot sem ga kdaj koli prej videla. S tem me je podučil, da bo vsaka motrilna duša, ki ji je dano, da gleda in išče Boga, videla tudi njo in prek nje prešla na motrenje Boga.

Po tem nauku, ki je bil zaupen in viteško velikodušen, poln blažene sreče in resničnega življenja, mi je Gospod Jezus pogosto dejal: »Jaz sem tisti, ki je najvišji. Jaz sem tisti, ki ga ljubiš. Jaz sem tisti, ki ga imaš rada. Jaz sem tisti, ki mu služiš. Jaz sem tisti, po katerem hrepeniš. Jaz sem tisti, ki si ga želiš. Jaz sem tisti, h kateremu so usmerjene vse tvoje namere. Jaz sem tisti, ki je vse. Jaz sem tisti, o katerem pridiga in te uči sveta Cerkev. Jaz sem tisti, ki sem se ti razodel.« Teh besed ne bom razlagala, naj vsak posameznik v svojem umu in ljubezni, ki mu ju je dodelil Bog po svoji milosti, razume te besede, tako kot je želel naš Gospod.

Potem je naš Gospod priklical v moj um hrepenenje, ki sem ga včasih čutila do njega. In uvidela sem, da me nič ne ovira v tem, le greh. To sem uvidela, da velja na splošno za vse nas, in sem mislila: »Če ne bi bilo greha, bi bili vsi čisti in podobni Bogu, kot nas je ustvaril.« In tako sem se včasih¹² v svoji norosti čudila, zakaj Bog v svoji vsevedni modrosti ni preprečil greha. Kajti prepričana sem bila, da bi bilo potem to dobro za vse.

12 Tj. pred razodetjem.

This stirringe was mekille to forsayke, and mourninge and sorowe I made therfore withouten resone and discretion of fulle grete pride. Neverthesse Jhesu in this vision enfourmede me of alle that me neded. I saye nought that me nedes na mare techinge. For oure lorde, with the shewing of this, hase lefte me to haly kyrke; and I am hungry and thirstye and nedy and sinfulle and freele, and wilfully submittes me to the techinge of haly kyrke, with alle mine evencristen, into the ende of my life.

He answerde be this worde and saide: "Sinne is behove-lye." In this worde "sinne" our lorde brought to my minde generallye alle that is nought goode: the shamefulle dispite and the utter noghtinge that he bare for us in this life and in his dyinge, and alle the paines and passions of alle his creatures, gastelye and bodelye. For we ere alle in party noghted, and we shulde be noghted, folowande oure maister Jhesu, to we be fulle purgede: that is to say, to we be fully (*fol. 106v*) noghted of oure awne dedely fleshe, and of alle oure inwarde affections whilke ere nought goode.

And the behaldinge of this, with alle the paines that ever ware or ever shalle be, alle this was shewed me in a to ch and redely passed overe into comforth. For oure goode lorde God walde noght that the saule ware afferde of this uglye sight. Botte I sawe noght sinne. Fore I lefe it has na manere of substance, na partye of beinge, na it might nought be knawen bot be the paines that it is cause of. And this paine, it is sumthinge, as to my sight, for a time. For it purges us and makes us to knawe oureselfe and aske mercy. For the passion of oure lorde is comforth to us againes alle this, and so is his blissed wille. And for the tender love that our goode lorde hath to alle that shalle be safe, he comfortes redely and swetlye be his wordes, and says: "Botte alle shalle be wele, and alle maner of thinge shalle be wele." Thies wordes ware shewed wele tenderlye, shewande na manere of blame to me, na to nane that shalle be safe. Than were it a grete unkindenesse of me to blame or wonder of God for my sinnes, sen he blames not me for sinne.

Te misli bi morala odgnati, a vendar sem se žalostila nad njimi brez razloga ali mere in z veliko napuha. Kljub temu pa me je Jezus obvestil o vsem, kar sem morala vedeti. S tem nočem reči, da ne potrebujem več nobenega nauka. Naš Gospod me je namreč v tem razodetju prepustil sveti Cerkvi; in jaz se lačna in žejna in pomoči potrebna in grešna in šibka prostovoljno podrejam nauku svete Cerkve, skupaj z ostalimi sokristjani, do konca svojih dni.

Odgovoril mi je s temi besedami: »Greh je nujen.« S to besedo »greh« je naš Gospod priklical v moj um na splošno vse, kar ni dobro: sramoten prezir in popolno izničenje, ki ga je pretrpel za nas v svojem življenju in smrti, in vse bolečine in muke vseh bitij, tako duhovnih kot telesnih. Kajti vsi smo po malem izničeni, in prav je, da smo izničeni, in tako sledimo našemu učitelju Jezusu, dokler se popolnoma ne očistimo: to pomeni, dokler se naše umrljivo telo in vsa tista notranja občutja, ki niso dobra, popolnoma ne izničijo.

Dano mi je bilo razodetje vsega tega, skupaj z vsemi bolečinami, ki obstajajo in bodo kdaj koli obstajale, v enem samem trenutku in se je kmalu spremenilo v ugodno občutje. Kajti naš dobri Gospod ni želel, da bi se duša bala tega strašnega pogleda. Toda nisem videla greha. Mislim, da greh nima bitnosti in ni bivajoče, zato ga lahko spoznamo le prek bolečine, ki jo sproži. In meni se zdi, da ta bolečina traja le nekaj časa. Saj nas očisti in nas prisili, da spoznamo sami sebe in prosimo za milost. Gospodove poslednje muke nas v teh preizkušnjah potolažijo, ker je takšna njegova blažena volja. Zaradi nežne ljubezni, ki jo naš Gospod čuti do vseh, ki bodo rešeni, nas takoj in milo tolaži z naslednjimi besedami: »Toda vse bo dobro in vse stvari bodo dobre.« Te besede so bile razodete zelo nežno in niso obtoževale mene ali kogar koli drugega, ki bo rešen. Zato bi bilo zelo neprijazno, če bi krivila Boga za svoje grehe ali izražala svoje začudenje ob tem, saj me on ne obtožuje za moje grehe.

Thus I sawe howe Criste has compassion of us for the cause of sin ne. And right as I was before with the passion of Criste fulfilled with paine and compassion, like in this I was in party filled with compassion of alle min even-cristene. And than sawe I that ilke kinde compassion that man hase of his even-cristene with charite, that it is Criste in him.

I4

Bot in this I stode, behaldande generallye, drerelye, and mournande, sayande thus to oure larde in my meninge with fulle grete drede: "A, goode lorde, howe might alle be wele for the grete harme that is comon by sinne to thy creatures?" And I desired as I durste to hafe sum mare open declaringe wharewith I might be hesed in this. And to this oure blissede lorde answerde fulle mekelye and with fulle lovelye chere, and shewed me that Adames sinne was the maste harme that ever was done or ever shalle to the warldes ende. And also he shewed me that this is openly knawen in alle haly kyrke in erthe.

Forthermare he lered me that I shulde behalde the gloriouse asethe. For this aseth-makinge is mare plesande to the blissede godhede and mare wyrshipfulle to mannes salvation withoutene comparison than ever was the sinne of Adam harmfulle. Thane (*fol. 107r*) menes oure blissede lorde thus in this techinge, that we shulde take hede to this: "For sen I hafe made wele the maste harme, it is my wille that thowe knawe therby that I shalle make wele alle that is the lesse."

He gaffe me understandinge of twa parties. The ta party is oure saviour and oure salvation. This blissed party is open and clere and faire and light and plentious. For alle mankinde that is of goode wille or that shalle be es comprehended in this part ye. Hereto ere we bidden of God and drawen and consayled and le red inwardlye be the haly gaste and outwarde by haly kyrke by the

Tako sem videla, kako se nas Kristus usmili zaradi greha. In tako kot sem bila prej polna bolečine in sočutja, ko sem gledala Kristusove poslednje muke, tako sem bila zdaj delno napolnjena s sočutjem do vseh svojih sokristjanov. In potem sem videla, da kadar koli človek čuti takšno sočutje in ljubezen do sokristjanov, takrat se nahaja Kristus v njem.

I4

Toda v tem trenutku sem se vkopala, zastrmela, polna groze in objokovanja, ter rekla v svojem umu Gospodu z velikim strahospoštovanjem: »Ah, dobri Gospod, kako naj bo vse dobro v luči velike škode, ki jo je tvojim bitjem prinesel greh?« Želela sem, kolikor sem smela, da bi mi bila dana jasnejša razlaga, zaradi katere bi se bolje počutila glede tega. Na to moje vprašanje je naš blagoslovljeni Gospod odgovoril ponižno in na zelo ljubeč način ter mi pokazal, da je bil Adamov greh največja škoda, ki je bila in ki bo kdaj koli storjena, do konca tega sveta. Pokazal mi je tudi, da to vedo vsi v vseh svetih cerkvah po svetu.

Potem me je podučil, da bi morala uzreti veličastno spravno žrtev. Ta spravna daritev je veliko bolj povšči blaženi Božji naravi in ima neizmerno bolj častljivo vlogo pri človeškem odrešenju, kot ima lahko škodljivo vlogo Adamov greh. Naš blaženi Gospod torej želi v tem svojem nauku povedati, da moramo paziti predvsem na naslednje: »Ker sem največje zlo spremenil v dobro, želim, da veste, da bom tudi vse manjše zlo spremenil v dobro.«

Dodelil mi je razumevanje dveh plati te resnice. Prva plat je naš Odrešenik in naše odrešenje. Ta blažena kategorija je jasna in razvidna in lepa in svetla in preobilna. Vsi ljudje, ki so ali bodo dobre volje, so vključeni vanjo. K tej plati resnice nas veže in vodi Bog, o njej nas od znotraj poučuje in nam svetuje Sveti Duh, od zunaj pa po isti milosti sveta Cerkev. Gospod želi, da se posvetimo tej resnici

same grace. In this wille oure lorde that we be occupied, enjoyande in him for he enjoys in us. And the mare plentyously that we take of this, with reverence and mekenesse, the mare we deserve thanke of him and the mare spede to oureselfe. And thus maye we saye, enjoyande: “Oure parte is oure lorde.”

The tother parte is spared fra us and hidde: that is to saye, alle that is beside oure salvation. For this is oure lordes prive consayles, and it langes to the ryalle lordeship of God for to have his prive consayles in pees, and it langes to his servantes for obedience and reverence nought to wille witte his councele. Oure lorde has pite and compassion of us, for that sum creatures makes tham so besy therin. And I am seker if we wiste howe mekille we shulde plesse him and esse oureselfe for to lefe it, we walde. The saintes in heven wille nathing witte bot that oure lorde wille shewe thame, and also there charite and ther desire is rewled efter the wille of oure lorde. And thus awe we to willene to be like to thame. And than shalle we nathing wille ne desire botte the wille of oure lorde, as thaye do. For we er alle ane in Goddes meninge. And here was I lered that we shalle anely enjoye in oure blissid saviour Jhesu, and trist in him for alle thinge.

15

And thus oure goode lorde answerde to alle the questions and doutes that I might make, sayande fulle comfortabylly on this wise: “I may make alle thinge wele, I can make alle thinge wele, I wille make alle thinge wele, and I shalle make alle thinge wele. And thowe shalle se ita thyselfe that alle thinge shalle be wele.” There he says he “maye,” I understande for the fadere; and there he says he “can,”

in se veselimo v njem, ker se tudi on veseli v nas. Bolj ko smo, polni češčenja in krotkosti, udeleženi v tem deležu resnice, bolj se mu moramo zahvaljevati in večje plačilo prejmemo. Tako lahko v veselju rečemo: »Naš delež je naš Gospod.«

Druga plat nam ni razkrita in razodeta, to pomeni, da nam je skrito vse, kar ni nujno za naše odrešenje. Kajti to je Gospodovo skrivno svetovanje¹³ in Božjemu kraljevemu visočanstvu pritiče, da zadrži svoje skrivno svetovanje v miru, in prav je, da njegovi služabniki zaradi svoje poslušnosti in češčenja ne hrepenijo po tem, da bi spoznali njegovo skrivno svetovanje. Gospodu se smilimo in z nami sočustvuje, ker se nekateri ljudje tako trudijo, da bi prejeli to svetovanje. Prepričana sem, da bi mu gotovo ugodili, če bi vedeli, kako zelo bi mu bilo všeč, če bi prenehali s tem in pustili to stvar pri miru. Svetniki v nebesih želijo spoznati le to, kar jim želi pokazati Bog; tudi njihovo ljubezen in želje vodi Gospodova volja. Tako bi tudi mi morali hrepeneti po tem, da bi postali takšni, kot so oni. Potem bi kot svetniki želeli in hrepeneli le po tistem, kar je v skladu z Gospodovo voljo. Kajti v Božjem pogledu smo vsi eno. Tu sem se naučila, da se moramo veseliti le v našem blaženem odrešeniku Jezusu in mu v vseh stvareh zaupati.

15

Tako je naš dobri Gospod odgovoril na vsa vprašanja in dvome, ki sem jih lahko imela, in me je potolažil, rekoč: »Vse stvari želim narediti dobre, vse stvari bom naredil dobre, vse stvari lahko naredim dobre in vse stvari zmorem narediti dobre; sama se boš prepričala, da bodo vse stvari dobre.« Besedo »lahko« pripisujem Očetu, »zmorem«

13 Prim. s *Knjigo skrivnega svetovanja* (1996, Ljubljana: Nova revija) neznanega avtorja, ki je ravno tako nastala v tem okolju v tem času, v kateri uvaja učitelj učenca v kontemplativno dejavnost prek uporabe specifične mešanice zahodnega, katafatičnega, in vzhodnega, apofatičnega izročila.

I understande for the sone; and ther he says (*fol. 107v*) “I wille;” I understande for the haly gaste; and there he says “I shalle;” I undirstande for the unite of the blissede trinite, thre persones in a trewth. And there he says “thowe shalle se thyselfe;” I understande the aninge of alle mankinde that shalle be sayfe into the blisfulle trinite.

And in this five wordes God wille be closed in reste and in pees. And thus has the gastely thirst of Criste an ende. For this is the gastely thirste: the lufflanginge that lastes and ever shalle to we see that sight atte domesdaye. For we that shalle be safe, and shalle be Cristes joye and his blisse, ere yit here and shalle be unto the daye. Therefore this is the thirste: the falinge of his blisse, that he has us nought in him als haelye as he shalle thane haffe. Alle this was shewed me in the shewing of compassion, for that shalle sese atte domesdaye. Thus he hath reuthe and compassion of us, and he has langinge to hafe us, botte his wisdom and his love suffers nought the ende to come to the beste tym.

And in thies same five wordes before saide - “I may make alle thinge wele” - I understande a mighty comforth of alle the werkes of oure lorde that ere for to come. For right as the blissed trinite made alle thinge of nought, right so the same blissed trinite shalle make wele alle that es nought wele. It is Goddes wille that we hafe grete rewarde to alle the dedes that he has done. For he wille that we knawe thereby aile that he shalle do. And that shewed he me in this worde that he saide: “And thowe shalle see thyselfe that alle manere of thinge shalle be wele.”

This I understande in twa manerse: ane, I am wele payed that I wate it nought; another, I am gladd and mery for I shalle witte it. It is Goddes wille that we witte that alle shalle be wele in generale. Botte it is nought Goddes wille that we shulde witte it now, botte as it langes to us for the time. And that is the techinge of haly kyrke.

pripisujem Sinu in »želim« pripisujem Svetemu Duhu¹⁴; ko reče »bom«, to razumem kot enotnost Svete Trojice, tri osebe v eni resnici. In ko reče »sama se boš lahko prepričala«, to razumem tako, da se nanaša na edinost med Sveto Trojico in vsemi ljudmi, ki bodo odrešeni.

Ko bo izpolnil vseh teh pet obljub, se bo Bog zaprl v spokojnost in mir. In tako se bo dopolnila Kristusova duhovna žeja. Njegova duhovna žeja je hrepenenje po ljubezni, ki traja in bo večno trajala, dokler nam ne bo vse razodeto na sodni dan. Kajti mi, ki bomo odrešeni in bomo Kristusovo veselje in blaženost, smo še vedno na zemlji in bomo tu ostali do zadnjega dne. Zato je njegova žeja ta nepopolnost njegove blaženosti, da nas nima v sebi tako popolno, kot nas bo imel ob koncu dni. To mi je bilo pokazano kot razodetje sočutja in njegova žeja bo potešena na sodni dan. Tako se mu smilimo in z nami sočustvuje, želi, da bi nas imel, vendar pa njegova modrost in ljubezen ne dovolita, da bi sodni dan prišel, preden bo to najbolj primerno.

Pet izrekov, ki sem jih prej navedla (»vse stvari lahko naredim dobre«), tako razumem kot veliko uteho, ki izhaja iz vseh dejanj našega Gospoda, ki se bodo zgodila v prihodnosti. Tako kot je Sveta Trojica naredila vse stvari iz nič, bo tudi Sveta Trojica naredila vse dobro iz tega, kar ni dobro. Božja volja je, da vso svojo pozornost usmerimo na dejanja, ki jih je storil, saj želi, da se iz njih naučimo, kaj vse bo še storil. In to mi je pokazal, ko je rekel: »In sama se boš prepričala, da bodo vse stvari dobre.«

To razumem na dva načina: prvič, veseli me, da tega ne vem; drugič, vesela sem in srečna, da bom to izvedela. Bog želi, da na splošno vemo, da bo vse dobro. Vendar pa Bog ne želi, da bi to razumeli zdaj, temveč le do te mere, kot je to primerno za nas v tem trenutku. In to je tudi nauk svete Cerkve.

14 Besede se vežejo na lastnosti, ki jih povezujemo z Božjimi osebami: moč (Oče), modrost (Sin), ljubezen (Sveti Duh). Enotnost Svete Trojice označuje »bom« (namera).

Gad shewed me fulle grete plesance that he has in alle men and women that mightelye and mekelye and wyrshipfullye takes the preching and the techinge of haly kyrke. For he is haly kyrke. For he is the grounde, he is the substance, (*fol. 108r*) he is the techinge, he is the techare, he is the ende, he is the mede wharefore ilke trewe saule travailles. And this is knawen and shalle be knawen to ilke saule to whame the haly gaste declares it. And I am seker thatalle tho that sekis thus shalle spede, for thay seke God. Alle this that I hafe nowe saide, and mare that I shalle saye efter, es comforthinge againe sinne. For first, when I sawe that God does alle that es done, I sawe nought sin ne. And than sawe I that alle is wele. Bot when God shewed me sinne, than saide he: "Alle shalle be wele."

And when God allemightye hadde shewed me plentyouslye and fully of his goodnesse, I desired of a certaine person that I loved howe it shulde be with hire. And in this desire I Ietted myselfe, for I was nought taught in this time. And than was I answerde in my reson, als it ware be a frendfulle meen: "Take it generally, and behalde the curtaysy of thy lorde God as he shewes it to the. For it is mare worshippe to God to behalde him in alle than in any specialle thinge." I assented, and therwith I lered that it is mare wyrshippe to God to knawe alle thinge in generalle than to like in anythinge in specialle. And if I shulde do wisely efter this techinge, I shulde nought be glad for nathing in specialle, na desesed for na manere of thinge, for alle shalle be wele.

God brought to my minde that I shulde sinne. And for likinge that I hadde in behaldinge of him, I entendid nought redely to that shewinge. And oure lorde fulle curtayslye abayde to I walde entende. And than oure lorde brought to minde with my sinnes the sinne of alle mine evencristen, alle in generalle and nathing in specialle.

Bog mi je pokazal, kako se veseli, če moške in žene z vso močjo in ponižno in častitljivo sprejemajo pridige in nauke svete Cerkve. Kajti on je sveta Cerkev. Kajti on je osnova, on je substanca, on je nauk, on je učitelj, on je cilj, on je nagrada, za katero se vsaka resnična duša trudi. In to vedo vsi in to bo izvedela vsaka duša, ki bo prejela to razodetje od Svetega Duha. Prepričana sem, da bodo vsi, ki to iščejo, tudi uspeli, saj iščejo Boga.

Vse, kar sem ravnokar povedala, in vse, kar bom povedala pozneje, daje moč za obrambo pred grehom. Kajti najprej, ko sem videla, da Bog naredi vse, kar je narejeno, nisem videla greha. Potem pa sem videla, da je vse dobro. Ko pa mi je Bog pokazal greh, mi je rekel: »Vse bo dobro.«

In ko mi je vsemogočni Bog tako popolnoma in preobilno izkazal svojo veliko dobroto, sem ga prosila, če mi lahko razkrije usodo neke osebe, ki sem jo ljubila. Ko sem ga to prosila, sem bila sama sebi v napoto, saj takrat nisem prejela odgovora. Potem pa mi je bilo odgovorjeno v umu, kot bi mi govoril neki prijateljski moški glas: »Razumi ta videnja na splošno in glej dobroto svojega Boga takšno, kakršno ti jo naklanja. Boga bolj častiš, če ga vidiš v vseh stvareh, kot če ga vidiš v kateri koli posamični stvari.« Uklonila sem se in se ob tem naučila, da v večji meri počastimo Boga, če imamo vedenje o vsem na splošno, kot če se naslanjamo ob neki posamični stvari. In če bi zvesto sledila temu nauku, potem se ne bi več veselila nad nobeno posamično stvarjo, niti me ne bi vznemirjala nobena podobna stvar, ker bo vse dobro.

Bog me je spomnil, da bom grešila. In ker sem bila tako srečna, ker sem ga lahko motrila, sem pozno opazila to videnje. Gospod pa je viteško čakal, dokler nisem tega opazila. In potem me je Gospod skupaj z vsemi mojimi grehi spomnil na grehe vseh mojih sokristjanov, in sicer na splošno in ne posamično.

If alle oure lorde shewed me that I shulde sinne, be me allayn I understode alle. In this, I consayved a softe drede. And to this oure lorde answerde me thus: "I kepe the fulle sekerly." This worde was saide to me with mare love and sekernes of gastely kepinge than I can or maye telle. For as it was be- (*fol. 108v*) fore shewed to me that I shulde sinne, right so was the comforth shewed to me: sekernesse of kepinge for alle mine evencristen. What may make me mare to luff mine evencristen than to see in God that he loves alle that shalle be safe, as it ware alle a saule?

And in ilke saule that shalle be sayfe is a goodely wille that never assented to sinne, na never shalle. For as ther is a bestely wille in the nethere party that maye wille na goode, so is thare a goodely wille in the over part ye that maye wille nane eville, botte ever goode, na mare than the persones of the blissed trinite. And this shewed oure lorde me in the holehed of luffe that we stande in, in his sight: ya, that he luffes us nowe als wele whiles we ere here as he shalle do when we ere thare before his blissed face.

Also God shewed me that sin is na shame, bot wirshippe to man. For in this sight min understandinge was lifted up into heven, and than corn verrayly to my minde David, Peter and Paule, Thomas of Inde and the Maude-layn: howe thayre er knawen in the kyrke of erth with thare sinnes to thayre wirshippe. And it is to tham no shame that thay hafe sinned, no mare it is in the blisse of heven. For thare, the takinge of sinne is turned into wirshippe. Right so oure lorde God shewed me tham in ensampille of alle othere that shalle cum theder.

Sin is the sharpeste scourge that any chosen saule

Čeprav mi je Bog pokazal, da bom samo jaz grešila, sem razumela, da se to nanaša na vse. Zaradi tega sem začutila tih strah. Zato mi je Gospod odgovoril takole: »Skrbno te čuvam.« To mi je obljubil z več ljubezni, gotovosti in duhovne podpore, kot lahko kdaj koli opišem, saj mi je bilo ravnokar razodeto, da bom grešila, obenem pa mi je bila razkrita ta pomoč: varnost in zaščita za vse sokristjane. Kajti kaj bi me lahko vzpodbudilo k večji ljubezni do svojih sokristjanov kot to, da vidim v Bogu, da Bog ljubi vse, ki bodo rešeni, kot eno samo dušo?

In v vsaki duši, ki bo rešena, se nahaja dobra namera, ki nikoli ni privolila v greh in tudi nikoli ne bo privolija vanj. Kajti tako, kot imamo živalsko voljo v nižjem delu svoje narave, ki ne more imeti dobrih namer, tako je tudi Božja volja v višjem delu naše narave, ki tako kot osebe Svete Trojice ne more želeti slabega, temveč le dobro. In to je tisto, kar je Gospod razkril v popolnosti ljubezni, v kateri nas hrani: to, da nas ljubi ravno tako močno zdaj, ko smo še tu, kot nas bo ljubil takrat, ko bomo pred njegovim blaženim obličjem.

Bog mi je tudi razkril, da greh ni sramota za človeka, temveč njegova slava. Ko mi je bilo to razodeto resnično, se je moj um dvignil v nebesa; in potem sem v umu videla Davida, Petra in Pavla, Tomaža in Magdaleno¹⁵, kako jih Cerkev na zemlji pozna ravno po tem, da njihovi grehi prispevajo k njihovi večji slavi. In to, da so grešili, jim ni nič bolj v sramoto kot to, da prejemajo blaženost v nebesih, kajti tam se znamenje njihovega greha spreminja v slavo. Tako mi jih je Gospod Bog pokazal kot primer za vse ostale, ki bodo prišli pozneje tja.

Greh je največja nadloga in bič, ki lahko doleti posa-

15 Vsi ti sveti ljudje so grešili: David z Batšebo, Peter zataji Kristusa, Pavel preganja prve kristjane, Tomaž ne verjame v pripovedi o vstalem Kristusu, Mariji Magdaleni pa so tradicionalno pripisovali, da je bila prostitutka.

maye be bette with, whilke scourge it alle forbettes man and woman, and alle forbrikes tham, and noghtes thamselfe in thare awne sight, sa fareforth that him thinke that he is noght worthy bot as it ware to sinke into helle. Botte when contrition takes him be the touchinge of the haly gaste, than turnes the bitternesse into hope of Goddes mercye. And than beginnes his woundes to hile and the saule to quiken, turned in to the life of haly kyrke. The haly gaste led des him to confession, wilfully to shewe his sinnes, nakedlye and trewly, with grete sorowe and grete shame that he hase swa defouled the faire image of God. Than he takes penance for ilke a sine, enjeuned be his domesman, that is grounded in haly kyrke be the techinge of the haly gaste.

Be this medicin behoves everilke sinfulle saule be heled, and namlye of sinnes that ere dedely in the selfe. (*fol. 109r*) Though he be heled, his woundes er sene before God nought as woundes bot as wyrshippes. And so on contrarye wise, as it es punished here with sorowe and with penance, it shalle be rewarded in heven be the curtayse love of oure lorde God alle might ye, that wille that nane that comes thare lese his travaile. That mede that we salle resayfe thare salle nought be litelle, bot it shalle be hy, gloriouse, and wirshipfulle. And so shalle alle shame turne into wyrshippe and into mare joye. And I am sekere be min awne felinge, the mare that ilke kinde saule sees this in the kinde and curtayse love of God, the lathere es him for to sinne.

18

Bot if thowe be stirred to saye or to thinke, “Sen this is sothe, than ware it goode for to sinne for to hafe the mare mede;’ beware of this stirringe and dispice it, for it is of the enmy. For whate saule that wilfully takes this stirringe, he maye never be safe to he be amended as of dedely sinne. For if it ware laide before me, alle the paine that is

mežno dušo, greh je bič, ki pretepa može in žene in jih potolče ter uniči tako popolnoma v lastnih očeh, da so prepričani, da ne zaslužijo nič drugega kot le to, da se pogreznejo v pekel. Toda ko dotik Svetega Duha prinese kesanje, ta spremeni zagrenjenost v upanje na Božje usmiljenje. In potem se začnejo njihove rane celiti in duša ponovno oživi v življenje svete Cerkve. Sveta Cerkev vodi človeka k spovedi in ta tam odkrito prizna svoje grehe, brez okraskov in po resnici, z velikim obžalovanjem in sramoto, da je tako onečastil lepo Božjo podobo. Potem mu v skladu s temeljnim naukom, ki ga je Cerkev prejela od Svetega Duha, njegov spovednik naloži pokoro za vsak greh.

To zdravilo pozdravi vsako grešno dušo in še posebej dobro odpravi tiste grehe, ki so smrtni. Če je tak človek pozdravljen, potem Bog teh njegovih ran ne vidi kot rane, temveč kot nekaj, kar je treba častiti. In čeprav je na eni strani greh na tem svetu kaznovan z žalostjo in trpljenjem, bo na drugi strani greh v nebesih prejel plačilo v obliki velikodušne ljubezni našega vsemogočnega Boga, ki ne želi, da bi muke in težave katerega koli od tistih, ki pridejo k njemu, šle vnemar. Nagrada, ki jo bomo prejeli takrat, ne bo majhna, temveč velika, sijajna in veličastna. In tako se bo vsa sramota spremenila v slavo in veliko radost. Prepričana sem, ker tako čutim, da bo vsaka dobronamerna duša, kolikor vidi vse to v dobri in velikodušni Božji ljubezni, toliko bolj zavračala greh.

18

Toda če te bo mikalo, da bi rekel ali mislil: »Če je to res, potem bi bilo dobro, če bi grešil in tako prejel večje plačilo,« se ustraši in zavrni to, saj prihaja od sovraga. Nobena duša, ki se odloči, da bo sledila takšnemu nagibu, ne bo nikoli rešena, dokler ne bo opravila pokore za to kot za smrtni greh. Kajti če bi predme položili vse muke pekla

in helle and in purgatorye and in erth-dede and othere-
and sinne, I had lever chese alle that paine than sinne. For
sinne is so vile and so mekille for to hate that it maye be
likened to na paine whilke paine es nought sin. For alle
thinge is goode botte sinne, and nathinge is wikked botte
sinne. Sinne es nowthere deed no liking. Botte when a
saule cheses wilfully sinne—that is, paine—as fore his God,
atte the ende he hase right nought. That paine thinke
me the herdeste helle, for he hase nought his God: in alle
paines a saule may hafe God botte in sinne.

And als mighty and als witty as God is for to safe man,
als willy he is. For Criste himselfe is grounde of alle the
lawe of cristen men, and he has taught us to do goode
againes eville. Here may we see that he es himselfe this
charite, and does to us as he teches us to do. For he wille
that we be like to him in anehede of endeles luffe to oure-
selfe and to oure evencristen. Na mare than his love es
broken to us for oure sinne, na mare wille he that oure
love be broken to oureselfe ne to oure evencristen, botte
nakedlye hate sinne, and endeleslye love the saule as God
loves it. For this worde that God saide es ane endelesse
comforth: that “he kepes us fulle sekerlye.”

19

After this, oure lorde shewed me for prayers. I sawe two
conditions in tham that prayes, after that I hafe feled in
myselfe. Ane (*fol. 109v*) es, thaye wille nought praye for
nathinge that may be, botte that thinge that es Goddes
wille and his wirshippe. Anothere is that thay sette tham
mightelye and continually to beseke that thinge that es his
wille and his wirshippe. And that es as I hafe understan-
dide be the techinge of haly kyrke. For in this oure lorde
lered me the same: to hafe of Goddes gifte faith, hope, and
charite, and kepe us therein to oure lives ende. And in this
we say Pater noster, Ave, and Crede with devotion, as God

in vic in tega sveta - smrt in vse ostalo - in greh, bi izbrala vse te muke raje kot greh, kajti greh je tako oduren in tako prezira vreden, da ga ne moremo primerjati z nobenimi drugimi mukami kot le z mukami greha. Kajti vse stvari so dobre, razen greha, in nič ni zlo, razen greha. Greh ni ne dejanje ne užitek. Toda takrat, ko se duša prostovoljno odloči, da bo grešila (kar je v Božjih očeh kaznen), na koncu nima ničesar več. Ta kaznen se mi zdi najhujši pekel, ker nima svojega Boga: v vseh mukah ima namreč duša lahko Boga, razen v grehu.

In Bog v svoji moči, modrosti in želji želi rešiti človeka. Kajti Kristus sam je temelj vseh zakonov krščanskih ljudi in on nas je učil, da na zlo odvrnemo z dobrim. Tu lahko vidimo, da je on sam ljubezen in da z nami ravna tako, kot bi želel, da bi mi ravnali z drugimi, ker želi, da bi bili kot on v edinosti neskončne ljubezni do nas samih in do naših sokristjanov. Tako kot njegova ljubezen za nas ne pojenja zaradi našega greha, tako želi, da tudi naša ljubezen do nas samih in do sokristjanov ne pojenja. Občutiti moramo golo sovrašтво do greha in neskončno ljubezen do duše, ker jo ljubi Bog. To Božje zagotovilo je neskončna pomoč in uteha: da »nas skrbno varuje«.

19

Potem mi je naš Gospod razodel molitev. V tistih, ki molijo, sem videla dve lastnosti, ki so bile podobne tistim, ki sem jih čutila v sebi. Ena je, da ne želijo moliti za nič, kar bi se lahko zgodilo, temveč zgolj za stvari, ki so Božja volja in so njemu v slavo. Druga stvar pa je, da se odločijo, da bodo močno in neprekinjeno molili za stvari, ki so njegova volja in njemu v slavo. To sem razumela iz nauka svete Cerkve. S tem razodetjem me je naš Gospod naučil isto kot sveta Cerkev, in sicer: da prejmem kot Božje darilo vero, upanje in ljubezen ter da se jih oklepam do konca naših dni. Tako molimo »Pater noster«, »Ave« in »Credo«¹⁶ s pobožno

16 Tj. molitvi očenaš in zdravamarija ter veroizpoved.

wille giffe it. And thus we praye fore alle oure evencristen and for alle manere of men, that Godes wille es. For we walde that alle maner of men and women ware in the same vertu and grace that we awe to desire to oureselfe.

Botte yit in alle this oftentimes oure triste is nought fulle. For we ere nought sekare that God almighty heres us, as us thinke for oure unworthinesse, and fore we fele right nought. Fore we ere als barayne and als drye oftymes efter oure prayers as we ware before. And thus, in oure felinge, oure foly es cause of oure waykenesse. For thus hafe I felede in myselfe.

And alle this brought oure lorde sodaynlye to my minde, and mightely and lifely, and comfortande me againes this maner of waykenesse in prayers, and saide: "I am grounde of thy beseking. First it is my wille that thowe hafe it, and sene I make the to will it, and sene I make the to beseke it-and thowe beseke it! Howe shulde it than be that thowe shulde nought hafe thy beseking?" And thus in the firste reson, with the thre that folows eftere, oure lorde shewed a mighty comforth. And the fifth – thare he says, "And thowe beseke it!" – thare he shewes fulle grete plesance and en dele se mede that he wille giffe us for oure beseking. And in the sixth reson-thare he sais, "Howe shulde it than be that thowe shulde nought hafe thy beseking?"-thare he shewes a sobere undertaking. For we tryste nought als mightelye als we shulde do. Thus wille oure lorde that we bath praye and triste. For the cause of the resonnes beforsaide is to make us mighty againes waiknesse in oure prayers.

For it is Goddis wille that we pray, and therto he stirres us in thies wordes beforsaide. For he wille that we be sekere to hafe oure prayere. For prayer pleses God. Prayer pleses man with himselfe, and makes him sobure and meke that beforehand (*fol. 110r*) was in strife and travaile. Prayer anes the saule to God. For though the saule be ever like God in kinde and in substance, it is oft unlike in condition, thurgh sin of mannes party. Than makes prayer

predanostjo, kakršno nam dodeli Bog. In tako molimo za vse naše sokristjane in za vse vrste ljudi, naj se zgodi Božja volja. Želimo namreč, da bi bili možje in žene vseh vrst v prav takem stanju kreposti in milosti, kot bi želeli, da bi se v njem nahajali tudi mi.

Pa vendar kljub temu pogosto ne zaupamo vsemogočnemu Bogu popolnoma. Nismo prepričani, da vsemogočni Bog sliši naše molitve - zaradi naše nevrednosti in ker ničesar ne čutimo. Kajti pogosto smo ravno tako prazni in suhi po svojih molitvah, kot smo bili pred njimi. Zato se nam zdi, da je naša norost vzrok naše slabosti. Jaz sem se že tako počutila.

In naš Gospod je naenkrat vse to pripeljal v moj um v močnih in živih podobah in mi v uteho zoper te vrste slabosti pri molitvi dejal: »Jaz sem temelj tvojih prošenj: najprej je moja volja, da bi morala imeti nekaj, potem sprožim v tebi željo po tem, potem te primoram k temu, da prosiš za to; in če prosiš, potem vendar ni mogoče, da ne bi prejela tega, za kar prosiš!« In tako nam v svojem prvem stavku in v treh, ki mu sledijo, naš dobri Gospod pokaže nekaj, kar nam je neskončno v pomoč. V petem stavku reče: »Če prosiš za to,« razkrije, da bo naša prošnja z veseljem sprejeta in bo od njega neskončno nagrajena. V šestem stavku, ko reče: »potem vendar ni mogoče, da ne bi prejela tega, za kar prosiš,« nas ostro pokara, ker ne zaupamo vanj tako močno, kot bi morali. Tako naš Gospod želi od nas, da molimo in zaupamo. Namen predhodnih stavkov je namreč ta, da nas utrdijo pred slabostmi v naših molitvah.

Kajti Božja volja je, da molimo, in zato nas vodi v to dejanje z besedami, ki sem jih ravnokar navedla. Želi, da molimo s popolnim zaupanjem, ker mu molitev ugaja. Molitev človeku daje zadovoljstvo s samim seboj in ga pomirja ter ga naredi ponižnega, če je bil pred tem razdražljiv in zmeden. Molitev zedinja dušo z Bogom. Kajti čeprav je duša vedno podobna Bogu v svoji naravi in bitnosti, je zaradi človeškega greha večkrat v stanju, ki Bogu ni podoben. Molitev naredi dušo kot Bog, ko duša

the saule like unto God when the saule wille as God wille, and than es it like to God in condition as it es in kinde. And thus he teches us to pray and mightely tryste that we shalle hafe that we praye fore. For alle thinge that es done shulde be done though we never prayed it. Botte the luff of God es so mekille that he haldes us partiners of his goode deede.

And therfore he stirres us to praye that him likes to do, for whate prayere or goode wille, that we hafe of his gifte, he wille rewarde us and gife us endesele mede. And this was shewed me in this worde: "And thou beseke it!" In this worde, God shewed me so grete plesance and so grete likinge as if he ware mekille behaldene to us for ilke goode dede that we do, alle if it es he that does it. And for that we beseke besily to do that thinge that him likes, as if he saide: "Whate might thowe plese me mare than to bisike bisily, wisely, and wilfullye to do that thinge that I wille do?"

And thus makes prayere accorde betwix God and mannes saule. For whate time that mannes saule es hamele with God, him nedes nought to praye, botte behalde reverentlye whate he says. For in alle this time that this was shewed me I was nought stirred to praye, botte to hafe allewaye this welle in my minde for comforth: that when we see God we hafe that we desire, and than nedes us nought to praye. Botte when we se nought God, than nedes us to pray for failinge and for habelinge of oure-selfe to Jhesu. For when a saule es tempted, trubled, and lefte to itselfe be unreste, than es it time to pray and to make himselfe souple and boxsom to God. Bot he be na man er of prayer makes God souple to him. For he is ever ylike in love. Botte in the time that man is in sinne, he is so unmightye, so unwise, and so unluffande that he can nought love God ne himselfe. The maste mischefe that he hase es blindnesse, for he sees nought alle this. Than the hale luffe of God allemighty, that ever is ane, giffes him sight (*fol. 110v*) to himselfe. And than wenes he that

hoče, kar Bog hoče, potem se nahaja v takšnem stanju kot Bog in je kot Bog v svoji naravi. In zato nas Bog uči, da molimo in da trdno zaupamo, da bomo prejeli vse, za kar molimo. Čeprav se bo storilo vse, kar je storjeno, tudi če za to nikoli ne molimo. Toda Božja ljubezen je tako velika, da nas pojmuje kot soudeležence v svojih dobrih dejanjih.

Zato nas Bog spodbudi, da molimo za tisto, kar bi sam rad storil; in za te molitve in za dobro voljo, ki nam jo naklanja, nas bo nagradil in nam podaril večno plačilo. In to mi je pokazal v naslednjih besedah: »Če prosiš za to.« V tem stavku mi je Bog razodel tako veliko veselje in takšno srečo, da se je zdelo, kot da nam je globoko hvaležen za vsako dobro dejanje, ki ga storimo - čeprav je on tisti, ki naredi ta dejanja. In ker ga marljivo prosimo, da stori vse, kar je mu je pogodu, se zdi, kot bi dejal: »Kaj bi me lahko bolj veselilo kot to, da me nekdo marljivo, preudarno in prostovoljno prosi, naj naredim, kar želim storiti?«

In tako molitev uskladi Boga in človeško dušo. Čeprav ni potrebno, da človeška duša moli Boga, ko je Bogu blizu, temveč mora le častljivo motriti in premišljevati o tem, kar Bog pove. Kajti ves čas svojega videnja nisem čutila potrebe po molitvi, temveč sem v umu imela to dobro misel, ki me je pomirjala, in sicer, da imamo vse, kar želimo, ko vidimo Boga, in zato ni potrebe po tem, da bi molili. Toda ko Boga ne vidimo, potem moramo moliti, ker nam nekaj manjka in ker se želimo odpreti Jezusu. Kajti ko je naša duša skušana, zmedena in osamljena zaradi kakršne koli nadloge, potem je to pravi čas, da molimo in se naredimo voljne in podložne Božji volji. Vendar pa je ni molitve, ki bi primorala Boga, da bi se obrnil k nam. Kajti njegova ljubezen ostaja vedno enaka. Toda ko se človek nahaja v stanju greha, postane tako šibak, tako neumen in tako ljubezni nevreden, da ne more ljubiti niti Boga niti samega sebe. Njegova najhujša nadloga je slepota, kajti sam vsega tega stanja ne more videti. Potem mu celotna ljubezen vsemogočnega Boga, ki je vedno ista, podari oči,

God ware wrathe with him for his sinne. And than is he stirred to contrition and be confession and othere goode dedes to slake the wrathe of God, unto the time he finde a reste in saule and softnesse in conscience. And than him thinke that God hase forgiffen his sinnes, and it es soth. And than is God, in the sight of saule, turnede into the behaldinge of the saule, as if it had bene in paine or in preson, sayande thus: "I am gladde that thowe erte comen to reste, for I hafe ever loved the and nowe loves the, and thowe me."

And thus with prayers as I hafe before saide, and with othere goode werkes that ere custumabilleo be the techinge of haly kyrke, is the saule aned to God.

20

Before this time I hadde ofte grete langinge, and desired of Goddes gifte to be delivered of this warlde and of this life, for I shulde be with my God in blisse whare I hope sikerlye thurgh his mercye to be withouten en de. For oftentimes I behelde the wa that is here and the wele and the blissede beinge thare. And if thare hadde bene na pain in erthe bot the absence of oure lorde God, methought sumtime it ware mare than I might bere. And this made me to mourne and beselye lange.

Than God saide to me for patience and for sufferance thus: "Sudanly thowe shalle be takene fra alle thy paine, fra alle thy sicknesse, fra alle thy dissese, and fra alle thy wa. And thowe shalle comen up ab oven, and thowe shalle hafe me to thy mede, and thowe shalle be fulfillede of joye and blisse. And thowe shalle never hafe na maner of paine, na maner of sekenes, na maner of mislikinge, na wantinge of wille, botte ever joye and blisse withouten ende. Whate shulde it than greve the to suffer awhile, sen it is my wille and my wirshippe?"

Also in this reson, "Sudanly thou shalle be taken," I sawe how God rewardes man of the patience that he has

da ugleda samega sebe. In potem misli, da je Bog jezen nanj, ker je grešil. Potem je spodbujen h kesanju in prek izpovedi in drugih dobrih dejanj k temu, da omehča Božjo jezo, dokler ne najde počitka duše in olajšanja vesti. In potem se mu zdi, da mu je Bog oprostil njegove grehe, in to je tudi res. In potem se zdi duši, da se Bog obrne k njej, kot da bi bila v bolečinah ali v zaporu, in ji reče: »Veseli me, da si se prišla odpočit, ker sem te vedno ljubil in te ljubim zdaj in ti me ljubiš.«

In tako se z molitvijo, kot sem dejala že prej, in z drugimi deli, ki jih po izročilu uči sveta Cerkev, duša zedini z Bogom.

20

Pred tem obdobjem sem pogosto močno hrepenela in si želela, da bi prejela kot darilo od Boga to, da bi bila odrešena od tega sveta in od tega življenja, da bi bila v blaženosti z Bogom tam, kjer po njegovi milosti upam, da bom gotovo z njim večno. Kajti pogosto sem videla bolečino, ki se nahaja tu, in prijetno bivanje in blaženost, ki se nahaja tam. In čeprav sem včasih poznala v tem življenju le bolečino ob odsotnosti našega Gospoda, se mi je to zdelo vseeno več, kot lahko prenesem. Zato sem žalovala in iskreno hrepenela.

Potem mi je Bog rekel, da bi me potolažil in bi postala bolj potrpežljiva: »Naenkrat ti bo odvzeto vse tvoje trpljenje, vse tvoje bolečine in vse tvoje muke. In prišla boš sem gor in prejela me boš za nagrado in napolnila te bosta veselje in blaženost. In ne boš poznala nobene oblike trpljenja, nobene bolezn, nobene nevšečnosti, nobenih neizpolnjenih želja, temveč vedno le veselje in blaženost brez konca. Zakaj bi se vznemirjala zaradi trpljenja, ki bo trajalo le nekaj časa, če je to moja volja in je meni v slavo?«

In ob teh besedah: »Naenkrat ti bo odvzeto« sem videla, kako Bog nagrajuje človeka za potrpežljivo čakanje

in abidinge of Goddes wille in his time, and that man lengthes his patience overe the time of his liffinge, for unknowinge of his time of passinge. This is a grete profitte. For if a man knewe his time, he shulde nought hafe patience overe that time. Also God wille that whiles the saule es in the bodye, that it semen to itselfe that it es ever atte the pointe to be taken. For alle this (*fol. IIIr*) life in this langoure that we hafe here is bot a pointe, and when we ere taken sodaynly oute of paine into blisse it shalle be nought.

And therefore saide oure lorde: “Whate shulde it than greve the to suffere a while, sen it is my wille and my wyrshippe?” It is Goddes wille that we take his behestes and his confortinges als largelye and als mightelye as we maye take thame. And also he wille that we take oure abidinge and oure desese als lightelye as we may take tham, and sette tham atte nought. For the lightlyere we take tham, the lesse price we sette be tham for luff, the lesse paine salle we hafe in the felinge of tham, and the mare thanke we shalle hafe for tham.

In this blissed revelation I was trewly taught that whate man or woman wilfully cheses God in this life, he may be sekere that he is chosene. Kepe this treulye, for sothly it is Godes wille that we be als sekere in tryste of the blis in heven whiles we ere here as we shulle be in sekernesse when we ere thare. And ever the mare likinge and the joye that we take in this sekernesse, with reverence and mekenes, the bettere likes him. For I am seker if thare hadde nane ben bot I that shulde be safe, God wolde hafe done alle that he hase done for me. And so shulde ilke saule thinke in knowinge of his love, forgettande, if he might, alle creatures, and thinkande that God hase done for him alle that he hase done.

And this thinke me shulde stirre a saule for to luff and like him, and nought drede bot him. For it is his wille that we witte that alle the might of oure enmye is

na Božjo voljo v svojem življenju, in videla sem, da se človeška potrpežljivost razteza skozi čas, v katerem živi, saj ne ve, kdaj bo umrl. To je velika prednost. Saj če bi človek vedel, kdaj bo umrl, ne bi bil tako potrpežljiv ves ta čas. In Bog želi, da se mora duši v času, ko je še v telesu, zdeti, kot da je kar naprej na robu smrti. Kajti celotno življenje, polno težav, ki ga imamo na tem svetu, je le trenutek¹⁷, in ko bomo nenadoma odtrgani od tega trpljenja v blaženost, bo to življenje postalo nič.

In zato je Gospod rekel: »Zakaj bi se vznemirjala zaradi trpljenja, ki bo trajalo le nekaj časa, če je to moja volja in je meni v slavo?« Božja volja je, da sprejmemo njegove obljube in njegove utehe tako na široko in tako zares, kot le to zmoremo. In obenem želi, da obravnavamo svoje čakanje in svoje težave tako zlahka kot le lahko in da se nam ne zdijo pomembni. Kajti bolj ko jih vzamemo zlahka, manj ko jim naklonimo pozornosti zaradi ljubezni, manj bomo trpeli, ko jih bomo čutili, in večjo hvalo bomo prejeli zaradi njih.

V tem blaženem videnju sem bila resnično poučena, da so lahko vsi ljudje, ki v tem življenju prostovoljno izberejo Boga, prepričani, da so izbrani. Zvesto si to zapomnite, ker resnično je Božja volja, da moramo zagotovo zaupati v blaženost nebes, ko smo še na tem svetu, kot bomo zagotovo uživali to blaženost, ko bomo tam. Več zadovoljstva in veselja, ki nam ga nudi ta gotovost s češčenjem in ponižnostjo, bolj mu je to povšeči. Kajti prepričana sem, če ne bi bilo nikogar, ki bo rešen, razen mene, bi Bog vseeno storil vse, kar je storil, tudi le zame. In vsaka duša, ker ve, kako jo Bog ljubi, mora misliti isto, in naj pozabi, če le lahko, na vse ostale ljudi in misli, da je zanjo Bog naredil vse, kar je storil.

In zdi se mi, da bi to moralo navdihniti dušo, da bi ga ljubila in čislala in da bi se bala le njega, kajti on želi, da bi razumeli, da je vsa moč sovraga trdno v pesti našega

¹⁷ *Pointe*, tj. časovni trenutek, ki je obenem tudi prostorsko zaznamovan v 8. poglavju.

loken in oure frendes hande. And therefore a saule that wate sekerly this shalle nought drede botte him that he loves, and alle othere dredes sette tham emange passions and bodelye sekenesse and imaginations. And therfore, if a man be in so mekille paine, in so mekille wa, and in so mekille deseses, that him thinke that he can thinke right nought bot that that he es in or that he feles, als sone as he maye, passe lightlye overe and sette it atte nought. And why? For God wille be knawen. For if we knewe him and luffed him, we shulde hafe (*fol. IIIV*) patience and be in grete reste, and it shulde be likinge to us, alle that he does. And this shewed oure lorde me in thies wordes that he saide: “Whate shulde it than greve the to suffer a while, sen it is my wille and my wirshippe?”

And here was ane ende of alle that oure lorde shewed me that daye.

21

And efter this so ne I felle to myselfe and into my bodelye seknes, understandande that I shulde life, and as a wrech hevved and mournedo for the bodelye paines that I feled, and thought grete irksumnes that I shulde langere liffe. And I was als barane and drye as if I hadde never had comforth before bot litille, for fallinge to my paines and failinge of gastelye felinge.

Than corn a religiouse person to me and asked me howe I farde, and I saide that I hadde raved that daye. And he laughed loude and enterlye. And I saide: “The crosse that stode atte my bedde feete, it bled faste.” And with this worde, the person that I spake to wex alle sadde and mervelande, and onane I was sare ashamed for my reklessenes. And I thought thus: “This man takes it sadlye the leste worde that I might saye, that says na mare therto.”

prijatelja. In zato se bo vsaka duša, ki to resnično ve, bala le njega, ki ga ljubi, in bo vse druge strahove uvrstila med trpljenja in telesne bolezni in fantazije. In zato mora vsak človek, ki trpi številne bolečine, trpljenja in nadloge, tako da se mu zdi, da lahko misli le na stanje, v katerem se nahaja, in na to, kar občuti, zlahka iti čez te težave in jih dati v nič, kolikor hitro je to mogoče. In zakaj? Zato, ker Bog želi, da bi bil spoznan. Kajti če bi ga poznali in ljubili, bi bili potrpežljivi in popolnoma umirjeni in vse, kar on stori, bi nam ugajalo. In Gospod mi je to razodel s temi besedami: »Zakaj bi se vznemirjala zaradi trpljenja, ki bo trajalo le nekaj časa, če je to moja volja in je meni v slavo?«

In to je vse, kar mi je Gospod razodel na ta dan.

21

Potem sem se hitro zavedla sebe in svoje telesne bolezni ter sem spoznala, da bom še živela in sem se zato kot uboga para premetavala in tarnala, ker me je vse bolelo; prav neprijetno mi je bilo, ko sem doumela, da bom še živela. Bila sem prazna in suha, ker sem se prepustila bolečini in sem izgubila duhovno občutje, kot da bi prej prejela le malo utehe.

Potem je k meni pristopil neki redovnik in me vprašal, kako se počutim. Povedala sem mu, da sem imela privide, on pa se je na ves glas in od srca nasmejal. In rekla sem: »Križ, ki je stal ob vznožju moje postelje, je močno krvavel.« Takoj ko sem to izrekla, se je človek, s katerim sem govorila, zelo zresnil in začudil; takoj me je postalo zelo sram zaradi svoje nepremišljenosti.¹⁸ Misllila sem si: »Ta človek jemlje vsako mojo besedo tako zares in mi nič ne odgovori nazaj.«

¹⁸ Julijana se kesa, ker je zamolčala Kristusa.

And when I sawe that he toke it so sadelye and with so grete reverence, I wex right gretly ashamed, and walde haffe bene shrifen. Bot I couth telle it na preste. For I thoght: “Howe shulde a preste leve me? I leved nought oure lorde God.” This I leved sothfastlye for the time that I sawe him, and so was than my wille and my meninge ever for to do withouten ende. Bot as a fule I lette it passe fro my minde. La, I, wrich! This was a grete sinne and a grete unkindnes, that I, for folye of felinge of a litille bodelye paine, so unwiselye lefte for the time the comforth of alle this blissede shewinge of oure lorde God.

Here maye ye see whate I am of myselfe. Botte herein walde nought oure curtayse lorde leve me. And I laye stille till night, trisande in his mercye, and than I begane to slepe. And in my slepe, atte the beginninge, methought the fende sette him in my throte and walde hafe strangelede me, botte he might nought. Than I woke oute of my slepe, and unnethes hadde I my life.

The persones that ware with me behelde me and wette my temples, and my herte began to comforth. And onane a litelle smoke come in atte the dore with a grete hete (*fol. 112r*) and a foule stinke. I saide: “Benedicite dominus! Is alle on fire that is here?” And I wened it hadde bene a bodely fire that shulde hafe brenned us to dede. I asked tham that ware with me if thaye feled any stinke. Thay saide “naye:” thay feled nane. I saide: “Blissede be God!” For than wiste I wele it was the fende was comen to tempest me.

And onane I tuke tha that oure lorde hadde shewed me on the same daye, with alle the faith of haly kyrke-for I holde it as bathe ane-and fled therto as to my comforth. And al sone alle vanished awaye, and I was brought to gret reste and pees, withoutene seknes of bodye or drede of conscience.

Ko sem videla, da je moje besede sprejel s tako resnovernostjo in pobožnostjo, me je postalo zelo sram in sem želela prejeti odvezo. Vendar tega nisem mogla povedati nobenemu duhovniku, saj sem si mislila: »Kako le mi bo verjel kak duhovnik? Če še jaz nisem verjela Gospodu Bogu?« Resnično sem namreč verjela, ko sem ga lahko videla, in želela in nameravala sem, da bi ohranila to vero za večno. Vendar mi je ta vera, kot kakemu norcu, ušla iz uma. Kakšna uboga para sem bila! To je bil namreč velik greh in je bilo od mene zelo nehvaležno, da sem zaradi svoje neumnosti in le zato, ker sem čutila nekaj telesne bolečine, tako po neumnosti izgubila za nekaj časa uteho vsega tega blaženega videnja našega Gospoda Boga.

Tu lahko vidite, kakšna sem v resnici. Vendar me naš velikodušni Gospod ni pustil v tem stanju. Pri miru sem ležala do noči in trdno zaupala v njegovo milost in potem sem zaspala. V tistem trenutku, ko sem zaspala, se mi je zazdelo, da me je sovrag zagrabil za vrat in da me skuša zadaviti, vendar mu to ni uspelo. Potem sem se zbudila in sem bila komaj še živa.

Ljudje, ki so bili ob meni, so to opazili in mi ovlažili sence in v moje srce se je naselila uteha. V tistem trenutku je skozi vrata privel rahel dim, ki ga je spremljala visoka vročina in oduren smrad. Rekla sem: »Benedicite dominus! Tu vse gori!« Mislila sem namreč, da gre za dejanski ogenj, ki nas bo vse použil. Vprašala sem tiste, ki so bili pri meni, če vohajo kak smrad. Rekli so, da ne, da ne vohajo ničesar. Rekla sem: »Blagoslovljen bodi Bog!« kajti v tem trenutku sem vedela, da je prišel sovrag z namenom, da me muči.

V trenutku sem se zatekla k vsemu, kar mi je ta dan pokazal Gospod, in k veri svete Cerkve, kajti oboje se mi zdi kot eno, in sem se zatekla k temu obojemu po uteho. V trenutku je vse izginilo, jaz pa sem bila popolnoma spokojna in umirjena in nisem čutila nobene bolečine telesa ali grozot uma.

Bot than lefte I stille wakande, and than oure lorde openede my gastely eyen and shewed me my saule in middes of my herte. I sawe my saule swa large as it ware a kingdome, and be the conditions that I sawe therin, methought it was a wirshipfulle cite. In middes of this cite sittes oure lorde Jhesu, verraye God and verray man: a faire persone and of large stature, wyrshipfulle, hiest lorde. And I sawe him dedde solemplye in wyrshippes. He sittes in the saule even right in pees and reste, and he rewles and yemes heven and erth and alle that is. The manhede with the godhede sittis in reste; and the godhede rewles and yemes withouten any instrumente or besines. And my saule is blisfullye occupied with the godhede: that is, sufferayn might, sufferayne wisdom, sufferayne goodnesse.

The place that Jhesu takes in oure saule he shalle never remove it withouten ende, for in us is his haymelieste hame and maste liking to him to dwelle in. This was a delectabile sight and a restefulle, for it is so in trowth withouten ende. And the behaldinge of this whiles we ere here es fulle pies an de to God, and fulle grete spede to us. And the saule that thus behaldes, it makes it like to him that is behaldene, and anes in reste and in pees. And this was a singulere joye and a blis to me that I sawe him sitte, for the behaldinge of this sittinge shewed to me sikernes of his endelesse dwellinge. And I knewe sothfastly that it was he that shewed me (*fol. 112v*) alle before.

And when I hadde behalden this with fulle avisement, than shewed oure lorde me wordes fulle mekelye, withouten voice and withouten openinge of lippes, as he hadde done before, and saide fulle soberlye: "Witte it welle, it was na ravinge that thowe sawe today. Botte take it, and leve it, and kepe the therto, and thowe shalle nought be overcomen." This laste wordes ware saide to me for lerninge of fulle trewe sikernes, that it is our lorde Jhesu that shewed me alle. For right as in the firste worde

Ostala sem še budna, in potem mi je Gospod odprl duhovne oči in mi pokazal mojo dušo v središču mojega srca. Svojo dušo sem videla tako veliko, kot bi bila celo kraljestvo; zaradi njenih lastnosti, ki sem jih videla v nji, se mi je zdela veličastno mesto. V središču tega mesta sedi naš Gospod Kristus, pravi Bog in pravi človek; lep na pogled in velik po stasu, častitljiv, najvišji Gospod. In videla sem ga mogočno oblečenega v veličastju. Sedi v duši, v njenem samem središču, popolnoma spokojno in v miru in brani in vlada nad nebese in zemljo in vsem, kar obstaja. Njegova človeška in Božja narava sedita mirno; in Božja narava vlada in nas brani brez vsakega upora in težav. In moja duša se je blaženo napolnila z Božjo naravo, ki je najvišja moč, najvišja modrost, najvišja dobrota.

Do konca časov Jezus ne bo nikoli zapustil tega mesta, ki ga zaseda v naši duši; kajti v nas se nahaja njegov najbližji dom in njegovo najpriljubljenejše domovanje. To je bil očarljiv in pomirjujoč pogled, ker bo resnično trajal tako večno. Bogu je všeč, nam pa je v veliko pomoč, če to vidimo, dokler smo še tu. In duša, ki to vidi na ta način, se priliči temu, ki ga vidi, in se z njim zedini popolnoma spokojno in v miru. In meni je bilo v veliko veselje in blaženost, da sem ga videla, kako tam sedi, kajti pogled na njegovo sedenje mi je utrdil prepričanje, da tam biva večno. In zagotovo vem, da je bil prav on tisti, ki mi je pokazal vse to.

In ko sem to natančno premislila, mi je Gospod nežno razodel naslednje besede, in sicer brez glasu ali odpiranja ust, kot je to storil že prej; z vso resnobnostjo je rekel: »Vedi, da to, kar si videla danes, ni blodnja. Sprejmi to in verjemi, drži se tega in ne boš premagana.« Te zadnje besede so mi bile izrečene v trden dokaz, da je bil Gospod Jezus Kristus tisti, ki mi je vse to razkril. Kajti ravno tako, kot se je Gospod v svojih prvih besedah, ki mi jih je razodel, skliceval na svoje poslednje muke: »Tako je sovrag

that oure lorde shewed me, menande his blisshed passion - "Herewith is the fende overcomen" - right so he saide in the laste worde, with fulle trewe sikernesse: "Thow shalle nought be overcomen." And this lerninge and this trewe comforth, it es generale to alle mine evencristen, as I haffe before saide, and so is Goddes wille.

And this worde, "Thowe shalle nought be overcomen," was saide fulle sharpely and fulle mightely for sekernes and comforth againe alle tribulations that maye corn. He saide nought, "Thowe salle not be tempested, thowe shalle not be travailed, thowe shalle not be desesed;" bot he saide, "Thowe shalle nought be overcomen." God wille that we take hede of his worde, and that we be ever mighty in sekernesse, in wele and in wa. For he luffes us and likes us, and so wille he that we luff him and like him and mightely triste in him, and alle shalle be wele. And sone efter alle was close, and I sawe na mare.

23

After this, the fende corn againe with his heete and with his stinke, and made me fulle besye. The stinke was so vile and so painfulle, and the bodely heete also dredfulle and travailous. And also I harde a bodely jangelinge and a speche, as it hadde bene of two bodies, and bathe to my thinkinge jangled at anes, as if thay had haldene a parliamente with grete besines. And alle was softe mutteringe, and I understode nought whate thay saide. Botte alle this was to stir re me to dispaire, as methought. And I triste besely in God and comforthede my saule with bodely speche, as I shulde hafe done to anothere person than myselfe that hadde so bene travailede. Methought this besines might nought be (*fol. 113r*) likned to na bodely besenes.

My bodelye eyen I sette on the same crosse that I hadde sene comforth in before that time, my tunge I occupied with speche of Cristes passion and re her singe of the faith of haly kyrke, and my herte I festende on God with

premagan,« prav tako je z vso gotovostjo izgovoril svoj zadnji stavek: »Ne boš premagana.« Ta nauk in resnična uteha se nanašata brez izjeme na vse moje sokristjane, in kot sem že prej dejala, Bog želi tako.

In te besede: »Ne boš premagana« so bile izrečene na glas in jasno, da bi mi nudile varnost in uteho ob vseh stiskah, ki bi me lahko še pestile. Ni rekel: »Ne boš trpela, ne boš v stiski, ne boš žalostna,« temveč je rekel: »Ne boš premagana.« Bog želi, da pazljivo poslušamo njegove besede in da smo vedno trdni v svojem prepričanju, tako v dobrem kot v zlu. Kajti on nas ljubi in je z nami zadovoljen, zato tudi želi, da ga ljubimo in smo zadovoljni z njim in mu popolnoma zaupamo; in potem bo vse dobro. Kmalu po tem se je vse zaključilo in ničesar več nisem videla.

23

Potem je zopet prišel sovrag s svojo vročino in smradom in me je spravil v veliko stisko. Smrad je bil tako oduren in tako mučen in telesna vročina tako strahovita in mučna. In slišala sem tudi človeško brbranje, kot da bi govorila dva človeka, in zdelo se mi je, da brbrata oba naenkrat, kot da bi se zagreto prerekala. In vse skupaj je bilo tiho mrmranje, tako da nisem uspela razumeti, kaj govorita. Vendar sem mislila, da je vse to namenjeno le temu, da bi začela obupovati. Vendar sem trdno verjela v Boga in sem našla uteho v tem, da sem začela na glas govoriti, kot bi govorila komur koli drugemu, ki bi se nahajal v podobni stiski. Mislila sem, da se ta nadloga ne da primerjati z nobeno drugo človeško nadlogo.

Oči sem usmerila na isti križ, ki me je potolažil prej, ter začela govoriti o Kristusovih poslednjih mukah in moliti vero, in svoje srce sem usmerila na Boga z vsem svojim zaupanjem in z vso svojo močjo. In mislila sem si: »Zdaj

alle the triste and alle the might that was in me. And I thought to myselfe, menande: "Thowe hase nowe grete besines. Walde thowe nowe fra this time evermare be so besy to kepe the fro sinne, this ware a soferayne and a goode occupation." For I trowe sothlye, ware I safe fra sinne, I ware fulle saife fra alle the fen des of helle and enmyse of my saule.

And thus thay occupied me alle the night and on the morn till it was aboute prime dayes. And than onane thay ware alle gane and passed, and there lefte nathing bot stinke, and that lasted stille a while. And I scorned thame, and thus was I delivered of tham be the vertu of Cristes passion. For "tharewith is the fende overcomen," as Criste saide before to me.

A, wriched sinne! Whate ert thowe? Thowe er nought. For I sawe that God is alle thinge: I sawe nought the. And when I sawe that God hase made alle thinge, I sawe the nought. And when I sawe that God is in alle thinge, I sawe the nought. And when I sawe that God does alle thinge that is done, lesse and mare, I sawe the nought. And when I sawe oure lorde Jhesu sit in oure saule so wyrshipfully, and luff and like and rewle and yeme alle that he has made, I sawe nought the. And thus I am seker that thowe erte nought. And alle tha that luffes the and likes the and folowes the and wilfully endes in the, I am seker thay shalle be brought to nought with the, and endlesly confounded. God shelde us alle fra the. Amen par charite.

And whate wrechednesse is I wille saye, as I am lernede be the shewing of God. Wrechednesse es alle thinge that is nought goode: the gastelye blindehede that we falle into in the firste sinne, and alle that folowes of that wrechednesse, passions and paines, gastelye or bodely; and alle that es in erth or in othere place whilke es nought goode. And than may be asked of this: "Whate er we?" (*fol. 113v*) And I answeere to this: if alle ware departed fra us that is nought goode, we shulde be goode. When wrechidnesse is departed fra us, God and the saule

se moraš zelo potruditi, da ohraniš vero. Če bi le lahko odslej bila vedno tako previdna, da bi se varovala greha, bi bil to zelo dobrodejen in dober način življenja.« Kajti resnično sem mislila, da bi bila popolnoma varna pred vsemi peklenskimi sovragi in sovražniki moje duše, če bi bila varna pred grehom.

In tako so mi dali dela to noč in naslednje jutro, dokler ni vzšlo sonce. Takrat pa so naenkrat vsi odšli in izginili, za seboj so pustili le smrad; in ta je še nekaj časa ostal. Nanje sem mislila s prezirom; in tako sem bila rešena pred njimi zaradi Kristusovih poslednjih muk. Kajti »tako je sovrag premagan,« kot mi je Kristus to že prej povedal.

Oh, bedni greh! Kaj si? Nič nisi. Kajti videla sem, da so vse stvari Bog: tebe nisem videla. In ko sem videla, da je Bog naredil vse stvari, tebe nisem videla. In ko sem videla, da je Bog v vseh stvareh, tebe nisem videla. In ko sem videla, da Bog naredi vse, kar je storjeno, tako velike kot male stvari, tebe nisem videla. In ko sem videla našega Gospoda Jezusa, kako sedi v vsej slavi v naši duši in kako ljubi, ceni, vlada in vodi vse, kar je ustvarjeno, tebe nisem videla. In tako sem prepričana, da si nič. In prepričana sem, da bodo vsi tisti, ki te ljubijo, te cenijo, ti sledijo in na koncu prostovoljno končajo v tebi, uničeni skupaj s tabo in bodo brezkončno propadli. Bog nas varuj pred vsemi vami. V Božji ljubezni amen.¹⁹

Povedala vam bom, kaj je bednost, ker me je o tem podučilo Božje razodetje. Bednost so vse stvari, ki niso dobre: duhovna slepota, v katero zapademo s prvim grehom, in vse, kar izhaja iz te bednosti: strasti in bolečine duha in telesa; in vse, kar je na zemlji ali na katerem koli drugem kraju, kar ni dobro. In to nas vodi do vprašanja: »Kaj smo mi?« In na to odgovarjam: če bi nam bilo odvzeto vse, kar ni dobro, bi bili dobri. Ko se nam odvzame bednost, postaneta Bog in duša eno in Bog in človek eno. »Kaj je tisto na zemlji, kar nas ločuje od

19 »Zgodi se, tako naj bo,« (hebr.) – tradicionalni zaključek molitev ali literarnih besedil.

is alle ane, and God and man alle ane. “Whate is alle in erthe that twinnes us?” I answere and saye: in that that it serves us, it is goode; and in that that it shalle perish, it is wrichednes; and in that that a man settes his herte theropon otherewise than thus, it is sinne. And for that time that man or woman loves sinne, if any be swilke, he is in paine that passes alle paines. And when he loves nought sinne, botte hates it and luffes God, alle is wele. And he that trewlye does thus, though he sin sumtime by frelyty or unkonninge in his wille, he falles nought, for he wille mightely rise againe and behalde God wham he loves in alle his wille. God has made him to be loved of him or hire that has bene a sinnere. Bot ever he loves, and ever he langes to hafe oure luffe. And when we mightelye and wisely luffe Jhesu, we er in pees.

Alle the blissede techinge of oure lorde God was shewed to me be thre parties as I hafe saide before: that es to saye, be bodely sight, and be worde formed in min understandinge, and by gastelye sight. For the bodely sight, I haffe saide as I sawe, als trewlye as I can. And for the wordes fourmed, I hafe saide tham right as oure lorde shewed me thame. And for the gastely sight, I hafe saide somdele, bot I maye never fully telle it. And therfore of this gastely sight I am stirred to say more, as God wille gife me grace.

24

God shewed me twa maners of sekene that we hafe, of whilke he wille that we be amended. The tone es inpatience, for we bere our travaille and oure paine hevely. The tothere is dispaire or doutefulle drede, as I shalle saye efterwarde. And thiese twa er it that moste travailes us and tempestes us, as by that oure lorde shewed me, and maste lefe to him that thiese be amendede. I speke of swilke (*fol. 114r*) men and women that for Goddes love hates sinne and disposes tham to do Goddes wille. Than

Boga?« Moj odgovor je sledeč: če nam služi, je dobro, in ker bo preminilo, je bedno; če človek misli kakor koli drugače, greši. V času, ko mož ali žena ljubi greh, če sploh kje obstaja kdo, ki to počne, je njegovo trpljenje onkraj vsakega trpljenja. In ko ne ljubi greha, temveč ga sovraži in ljubi Boga, potem je vse dobro. In tisti, ki to resnično počne, čeprav včasih zagreši kak greh zaradi svoje slabosti ali neizkušenosti, ne pade, kajti gotovo se bo ponovno odločno dvignil in ugledal Boga, ki ga ljubi z vso močjo. Bog je ustvaril človeka, da bi ga ljubila ali ljubil tisti, ki greši. Kajti on nas vedno ljubi in vedno hrepeni po naši ljubezni. In ko močno in resnično ljubimo Kristusa, dosežemo mir.

Blaženi nauk našega Gospoda Boga mi je bil prikazan v treh dneh, kot sem že prej dejala; to pomeni prek telesnega videnja, prek besed, ki so se izoblikovale v mojem umu, in prek duhovnega videnja. Opisala sem vse, kar sem videla s telesnim vidom, in sicer kar se da natančno. Povedala sem besede ravno tako, kot mi jih je razodel naš Gospod. Glede duhovnega videnja - nekaj sem povedala o njem, vendar ga ne morem v celoti opisati. Toda čutim željo, da bi povedala še več o tem duhovnem videnju, če bi mi Bog naklonil to milost.

24

Bog mi je pokazal, da nas mučita dve vrsti bolezni, za kateri želi, da bi ju odpravili. Ena je nepotrpežljivost, ker se nam zdijo naše težave in trpljenje pretežko breme. Druga pa je obup ali strah, poln bojazni, kot bom to pozneje podrobneje pojasnila. Ti dve bolezni nas najbolj pestita in mučita, kot mi je to pokazal naš Gospod, in najbolj vesel je, če se otresemo prav teh bolezni. Govorim le o tistih možeh in ženah, ki zavoljo Božje ljubezni sovražijo greh in močno želijo izpolnjevati Božjo voljo. To sta ta

ere thiese twa prive sinnes, and maste besye aboute us. Therefore it is Goddes wille that thay be knawen, and than shalle we refuse tham, as we do othere sinnes.

And thus fulle mekelyeoure lorde shewed me the patience that he hadde in his harde passion, and also the joye and the liking that he hafes of that passion for love. And thiso he shewed me in ensampille that we shulde gladlye and esely bereoure paines, for that es grete plesinge to him and endelesse profitte to us. And cause why we ere travailed with tham is for unknowenge of luffe.

Though the persones in the blissede trinite be alle even in properte, luffe was moste shewed to me, that it is moste nere to us alle. And of this knowinge er we moste blinde. For many men and women leves that God is allemighty and may do alle, and that he is alle wisdome and can do alle. Botte that he is alle love and wille do alle, thar thay stinte.

And this unknowinge it is that most lettis Goddes luffers. For when thay begin to hate sinne, and to amende tham by the ordinance of holye kyrke, yit there dwelles a drede that stirres tham to behaldinge of thamselwe and of ther sinnes before done. And this drede thay take for a mekenesse, bot this is a foulle blindehede and a waykenesse. And we can it nought dispise, for if we knewe it we shulde sodaynly dispice it, as we do ane othere sinne that we knawe, for it comes of the enmy and it is againe the trewth.

For of alle the propertees of the blissed trinite, it is Goddes wille that we hafe moste sekernesse in likinge and luffe. For luffe makes might and wisdome fulle meke to us. For right as be the curtasye of God he forgettesoure sinne for time we repente us, right so wille he that we foregetteoure sinne, and alleoure hevynesse, and alleoure doutefulle dredes. (*fol. 114v*)

dva skrita greha, ki predstavljata največjo grožnjo, zato je Božja volja, da ju spoznamo in ju potem zavržemo, kot zavračamo ostale grehe.

In naš Gospod mi je zelo ponižno razodel potrpežljivost, s katero je prenesel svoje poslednje muke, in tudi veselje in radost, ki so mu jih te poslednje muke dale zavoljo njegove ljubezni. Na svojem primeru mi je pokazal, da moramo svoje trpljenje prenašati s veseljem in lahkotno, saj mu je to zelo všeč in nam je tudi v večno dobrobit. Nas te težave trpinčijo, ker ne spoznamo ljubezni.

Čeprav so osebe Svete Trojice vse enake v svojih narah, mi je bilo zelo jasno pokazano, da nam je ljubezen najbližja. In za to spoznanje smo najbolj slepi. Mnogi možje in žene namreč verjamejo, da je Bog vseomogočen in lahko stori vse, in da je vsa modrost in da ve, kako se naredi kar koli, vendar pa to, da je vsa ljubezen in da je pripravljen storiti vse - tu se ustavijo.

In ta neukost predstavlja največjo zapreko za vse tiste, ki močno ljubijo Boga. Kajti ko začno sovražiti greh in spreminjati svoje ravnanje glede na zakone svete Cerkve, še vedno ostaja v njih nek strah, ki jim vrača misli na same sebe in svoje prejšnje grehe. Zdi se jim, da je ta strah ponižnost, čeprav je v resnici grda neukost in slabost. In ne moremo ga prezirati, čeprav bi ga takoj prezirali, če bi ga res poznali, kot preziramo kak drug greh, ki ga razpoznamo, saj prihaja od sovraga in je nasproten resnici.

Tako je Božja želja, da se od vseh lastnosti Svete Trojice naslonimo v največji meri na ljubezen in naklonjenost. Kajti ljubezen naredi za nas Božjo moč in modrost milejšo. Podobno kot nam po svoji velikodušnosti Bog odpušča naše greha, ko se kesamo, Bog tudi želi, da pozabimo svoj greh in vso svojo potrto in vse svoje strahove, polne dvoma.

Pore I saw foure maner of dredes. One is drede of afray, that comes to a man sodanly be frelty. This drede is good, for it helps to purge a man, as does bodely seknes or swilke odere paine that is nought sinne. For alle swilke paines helps man, if thay be patiently taken.

The secunde is drede of paine, wharby a man is stirred and wakned fro slepe of sin. For man that is harde in slepe of sin, he is nought able for the time to resayfe the soft comforth of the haly gaste, to he hafe geten this drede of paine of bodely dede and of the fire of purgatory. And this drede stirres him to seke comforth and mercy of God. And thus this drede helps him as ane antre, and ables him to hafe contrition be the blisfulle touchinge of the haly gaste.

The thirde is a doutfulle drede. For though it be litille in the selfe and it ware knawen, it is a spice of dispaire. For I am seker that alle doutefulle dredes God hates, and he wille that we hafe tham departed fro us with trewe knawinge of luffe.

The fourthe is reverente drede. For thare is na drede that pleses him in us bot reverente drede, and that is fulle swete and softe for mekillehede of luffe. And yit is this reverente drede and luffe nought bathe ane, bot thay er twa in properte and in wyrkinge, and nowthere of tham may be hadde withouten othere. Therefore I am sekere, he that luffes, he dredes, though he fele bot litille.

Alle dredes othere than reverente dredes that er proferde to us, though thay come undere the coloure of halines, thay ere not so trewe. And hereby may thaye be knawen and discerned whilke is whilke: for this reverente drede, the mare it is hadde, the mare it softes and comfortes and pleses and restes, and the false drede it travailes and tempestes and troubles.

Than is this the remedye, to knawe tham bath and refuse the fals, righte as we walde do a wikked spiritte that

Videla sem štiri vrste strahu. Prvi je strah pred napadom, ki naenkrat prevzame človeka po njegovi slabosti. Ta strah je dober, saj pomaga k očiščenju, podobno kot telesna bolezen in ostalo trpljenje, ki ni grešno. Vsako takšno trpljenje pomaga, če ga prenašamo s potrpežljivostjo.

Drugi strah je strah pred kaznijo, ko se človek vzdrami in zbudi iz sna greha. Kajti tisti, ki je globoko v snu greha, takrat ne more čutiti nežne utehe Svetega Duha, dokler ne izkusi strahu pred kaznijo, telesno smrtjo in ognjem v vicah. In ta strah ga vodi k temu, da išče Božjo uteho in milost. In ta strah mu služi kot vhod in mu omogoča, da se skesa zaradi blaženega nauka Svetega Duha.

Tretji je strah, poln dvoma; čeprav je sam po sebi majhen, bi ga videli, če bi ga spoznali, kot neke vrsto obupa. Kajti prepričana sem, da Bog sovraži vsak strah, poln dvoma, in želi, da bi se od njega ločili tako, da bi si pridobili resnično vedenje o življenju.

Četrti je častitljiv strah. Edini strah, ki je Bogu všeč, je častitljivi strah; in ta je zelo sladak in nežen zaradi veličine ljubezni. In vendar ta častitljivi strah in ljubezen nista eno in isto, temveč se ločita po naravi in po načinu delovanja, čeprav ne moremo imeti enega brez drugega. Zato sem prepričana, da se tisti, ki ljubi, tudi boji, čeprav morda čuti ta strah le bežno.

Čeprav se zdijo sveti vsi strahovi, s katerimi se spopadamo, razen častitljivega strahu v resnici niso sveti. To je način, po katerem lahko ločimo enega od drugega: bolj ko posedujemo častitljivi strah, bolj nas mehča, tolaži, nam ugaja in nas umirja, medtem ko nas nepravi strah vznemirja, užalosti in moti.

To je torej zdravilo, spoznati morate oba in zavreči nepravi strah, podobno kot bi zavrgli hudobnega duha, ki

shewed him in liknes of a goode angelle. For right as an ille spirit, though he com undere the coloure and the liknes of a goode angelle-his daliance and his wirkinge though he shewe never so faire-first he travailes and tempestes and trubles the person that he spekes with, and lettes him and lefes (*fol. 115r*) him alle in unreste. And the mare that he comones with him, the mare he travailes him, and the far there is he fra pees. Therfore it is Goddes wille and oure spede that we knawe tham thus ysundure.

For God wille ever that we be sekere in luffe, and pesabile and ristefulle as he is to us. And right so of the same condition as he is to us, so wille he that we be to oureselfe, and to oure evencristen. Amen.

Explicit Juliane de Norwich.

bi se nam prikazal v obliki dobrega angela. Čeprav se zdi njegova družba in obnašanje privlačno, vznemirja, žalosti in moti osebo, s katero govori, in jo ovira ter jo pušča v stanju popolne vznemirjenosti. Bolj ko ima opravka z njim, bolj ga moti in vodi proč od stanja miru. Zato je Božja volja in je nam v korist, če ju znamo ločiti.

Bog namreč vedno želi, da bi bili varni v ljubezni in polni miru in umirjeni, kot je tudi sam, ko se obrača na nas. Na podoben način, kot se on obnaša do nas, želi, da bi se tudi mi obnašali do sebe in do svojih sokristjanov. Amen.

*Explicit Juliane de Norwich.*²⁰

²⁰ Tu se konča Julijana iz Norwicha.

RAZODETJA BOŽJE LJUBEZNI Dolgo besedilo

32

V nekem trenutku je dobri Gospod rekel: »Z vsemi vrstami stvari bo dobro,« in ob neki drugi priliki je rekel: »Sama se boš prepričala, da bo z vsemi vrstami stvari dobro.« In duša je razumela ta dva stavka vsakega drugače. Na eni strani Gospod želi, da vemo, da se ne posveča samo velikim in plemenitim stvarjem, temveč tudi malim, ponižnim in preprostim stvarjem, tako enim kot drugim. To želi povedati, ko reče: »Z vsemi vrstami stvari bo dobro.« Kajti želi, da vemo, da ne bo pozabil niti na najmanjšo stvar. Druga stvar, ki jo je duša razumela, pa je tole: določena storjena dejanja se nam zdijo tako zla in ljudje trpijo zaradi takšne hudobije, da se nam ne zdi, da bi se to lahko kadar koli spremenilo v dobro. In ker to premišljujemo in se žalostimo in trpimo ob tem, ne moremo najti nobenega miru v blaženem motrenju Boga, kot bi to morali. In vzrok temu je naslednji: naše sposobnosti razumevanja so zdaj tako slepe, ponižne in preproste, da ne moremo spoznati vzvišene, čudovite modrosti, moči in dobrote blažene Trojice. In to je tisto, kar želi povedati, ko reče: »Sama se boš prepričala, da bo z vsemi vrstami stvari dobro,« in sicer kot bi rekel: »Zapomni si to zdaj z vso vero in zaupanjem in na koncu vseh časov boš resnično uvidela vse to v polnosti radosti.« In tako razumem pet zgoraj navedenih izrekov - »Vse stvari bom naredil dobro itd.« - kot mogočno in tolažilno obljubo za vsa dejanja našega Gospoda, ki se bodo še dogodila.

Zdi se mi, da obstaja neko dejanje, ki ga bo storila Sve-ta Trojica na poslednji dan. In katero bo to dejanje in kako bo storjeno, ne ve nobeno bitje pod Kristusom in tega tudi ne bo vedelo, dokler ne bo storjeno. Dobrota in ljubezen našega Gospoda želita, da vemo, da se bo to dogodilo. Njegova vsemogočnost in modrost pa želita po isti

ljubezni zakriti in skriti pred nami to, kar se bo zgodilo in kdaj se bo dogodilo. Hoče, da to vemo, ker želi, da smo bolj sproščeni v naših dušah in bolj umirjeni v ljubezni ter se v njem veselimo in ne preišljujemo več o vsem pretresih, ki bi nas lahko ločevali od tega, da bi se resnično veselili v njem. To je veliko dejanje, ki ga je ukazal Gospod Bog iz večnosti in ki ga hrani in skriva v svojih blaženih prsih in ga pozna le on sam in po katerem bo naredil, da bodo vse stvari dobro. Kajti kot je Sveta Trojica naredila vse stvari iz nič, tako bo tudi Sveta Trojica naredila vse, kar ni dobro, dobro.

Močno sem se čudila temu razodetju in sem preišljevala o naši veri takole: naša vera temelji v Božji besedi in naša vera sestoji iz tega, da verjamemo, da bo Božja beseda držala pri vseh stvareh. In ena izmed točk naše vere je, da bodo mnogi prekleti: kot angeli, ki so padli iz nebes zaradi svojega napuha, ki so zdaj sovragi, in ljudje na zemlji, ki umro brez vere v sveto Cerkev, tj. tako pogani kot tudi tisti, ki je prejel krščanstvo, vendar vodi nekrščansko življenje in umre izvzet iz Božje ljubezni. Sveta cerkev me uči, da verjamem, da bodo vsi ti večno prekleti v peklju. Glede na to se mi je zdelo, da je nemogoče, da bodo vse vrste stvari postale dobre, kot mi je to takrat razkril Gospod.

Prejela sem le naslednji odgovor v razodetju od Gospoda: »Kar je tebi nemogoče, ni nemogoče meni. Držal bom svojo besedo pri vseh stvareh in bom naredil vse stvari dobre.« Tako sem bila poučena po milosti Božji, da moram trdno vztrajati v prepričanju, kot sem ga prej razumela, in obenem trdno verjeti, da bodo vse vrste stvari postale dobro, kot mi je to razkril Bog ob isti priliki. Kajti to je veliko dejanje, ki ga bo storil naš Gospod, dejanje, s katerim bo izpolnil svojo obljubo pri vseh stvareh in bo naredil dobro vse, kar ni dobro. Nobeno bitje pod Kristusom ne ve in ne bo vedelo, kakšno bo to dejanje in kako bo storjeno, dokler ne bo storjeno - tako sem razumela, kar mi je Gospod želel povedati ob tisti priliki.

Toda naše minljivo življenje, ki ga živimo tu v naši čutni naravi, ne ve, kaj smo, temveč lahko to spozna le v veri. In ko bomo resnično in jasno ugledali in spoznali, kaj smo, potem bomo resnično in jasno videli in spoznali Gospoda Boga v polnosti radosti. Zato je gotovo tako, da bližje ko smo našemu blaženemu veselju, večje bo naše hrepenje, in sicer tako zaradi naše lastne narave kot zaradi milosti. V tem življenju lahko spoznamo sami sebe prek nenehne pomoči in moči naše višje narave; to spoznanje lahko razvijemo in povečamo s pomočjo in s spodbudo usmiljenja in milosti. Vendar pa se nikoli ne moremo popolnoma spoznati do zadnjega trenutka, trenutka, ko bodo prenehali to minljivo življenje in vse vrste boleti in bolečin. Zato je prav in primerno, da po naravi in milosti hrepenimo in želimo z vso svojo močjo, da bi spoznali same sebe in v tem spoznanju resnično in jasno spoznali tudi svojega Boga v polnosti večne radosti.

In vendar mi je bil ves ta čas, od začetka do konca, dan vpogled v dve stvari. Prva je bila neskočna in stalna ljubezen, ki jo je spremljalo prepričanje o gotovosti varnosti in blaženega odrešenja. Kajti celotno razodetje mi je to razkrilo. Druga je bil splošni nauk svete Cerkve, o katerem so me predhodno podučili in me z njim spoznali in sem ga prostovoljno tudi sprejela v svoje življenje in ga razumela. In ta uvid me ni zapustil. Kajti razodetje me ni vodilo proč od njega niti v najmanjši podrobnosti, temveč me je poučilo, naj ga sprejemem in vzljubim, tako da bi lahko po Gospodovi pripomoči in milosti zrasla in se vzdignila do bolj nebeškega spoznanja in višje ljubezni. In iz tega sem videla, vsaj tako se mi je zdelo, da je nujno, da uvidimo in spoznamo, da smo grešniki in da počnemo mnoge slabe stvari, ki bi jih morali opustiti, in mnoge dobre stvari opustimo, ki bi jih morali storiti, in za vse to zaslužimo bolečino, kazen in jezo.

Vendar kljub temu nisem nikoli zares videla Gospoda,

da bi bil jezen ali da bo jezen. Kajti on je Bog, on je dober, on je resnica, on je ljubezen, on je mir. In njegova moč, njegova modrost, njegova radodarna ljubezen in njegova edinstvo mu ne dovoljujejo, da bi bil jezen. Resnično, videla sem, da je jeza v nasprotju z naravo njegove moči in v nasprotju z naravo njegove modrosti in v nasprotju z naravo njegove dobrote. Bog je dobrot, ki ne more biti jezna, kajti on je zgolj dobrot. Naša duša je zedinjena z njim, z nespremenljivo dobrot. In v Božjih očeh med njim in našo dušo ni jeze ne odpuščanja. Kajti po njegovi dobroti je naša duša tako popolnoma zedinjena z Bogom, da med Bogom in dušo ne more priti prav nič. Pri vsakem videnju je ljubezen vodila dušo k temu uvidu, h kateremu je bila duša močno pritegnjena. Naš dober Gospod je pokazal, da je to tako. V svoji veliki dobroti je Gospod pokazal, zakaj je to tako. In Gospod želi, da hrepenimo po tem, da bi to spoznali, to pomeni, da bi to spoznali do te mere, kot je to za nas primerno. Kajti Bog želi, da je vse, kar je preprosta duša doumela, razodeto in razkrito. Kajti on vse stvari, za katere želi, da so skrite, močno in modro skrije iz ljubezni. Kajti v istem videnju sem videla, da so mnoge skrivnosti skrite in da nikoli ne smejo biti razkrite, dokler nas ne bo Bog v svoji dobroti naredil vredne, da jih bomo smeli ugledati. In meni je prav tako in se podrejam Gospodovi volji v tem velikem čudenju. In zdaj pa se podrejam svoji materi sveti Cerkvi, kot se ji mora podrediti vsak preprost otrok.

50

In v tem minljivem življenju sta usmiljenje in odpuščanje naša pot in nas vodita do milosti. In po mukah in bolečinah, v katere sami pademo, nas ljudje v svoji človeški sodbi večkrat proglasijo za mrtve, toda v Božjih očeh duša, ki bo rešena, ni bila nikoli mrtva niti nikoli ne bo umrla.

Toda v tem trenutku sem bila začudena in sem se iskreno čudila svoji duši ter si mislila: »Dobri Gospod,

vidim, da si prava resnica in zagotovo vem, da vsak dan močno grešimo in zaslužimo bridko grajo. Ne morem, da ne bi vedela te resnice, in vendar ne vidim, da bi nas ti kakor koli krivil. Kako je to možno?« Kajti vedela sem po vesoljnem nauku svete Cerkve in glede na svoje izkušnje, da nas krivda našega greha neprestano obtežuje, že od Adama, prvega človeka, naprej, do takrat, ko bomo prišli v nebesa. Tisto, kar me je čudilo, je bilo to, da sem videla, da nam gospod Bog pripisuje le tolikšno krivdo, kot če bi bili čisti in sveti angeli v nebesih.

In moj razum, razpet med tema dvema nasprotjema, je močno mučila moja slepota in se nisem mogla sprostiti od strahu, da ne bi več videla Božje blažene prisotnosti in bi ne izvedela, kako nas pojmuje v naših grehih. Kajti morala sem videti v Bogu, da je vsak greh odpravljen, ali pa sem morala videti v Bogu, kako on gleda nanj, tako da bi lahko resnično uvidela, kako je prav, da pojmujem greh, in kakšna graja nam je namenjena. Svoje hrepenenje sem uspela obdržati, ko sem neprenehoma gledala proti njemu. In vendar sem bila tako prestrašena in zmedena, da nisem mogla biti več potrpežljiva in sem si mislila: »Če to razumem tako, da nismo grešniki in da ne zaslužimo nobene graje, potem se mi je zdelo, da me to vodi v zmoto in da ne bom resnično doumela te resnice. Če pa drži to, da smo grešniki in graje vredni, dobri Gospod, kako je to možno, da ne vidim te resnice v tebi, ki si moj Bog, moj Stvarnik, v katerem želim videti vse resnice?«

Trije razlogi so me opogumili, da sem ga vprašala to. Prvi je zato, ker je to tako ponižna stvar; če bi bila vzvišena, bi se bala to vprašati. Drugi je to, da je to stvar, ki se tiče vsega, kar je; če bi bilo to nekaj posamičnega in skrivnost, bi me tudi bilo strah. Tretji je, da se mi zdi, da to moram vedeti, če hočem tu živeti in spoznati dobro in zlo, da bom lahko prek razuma in po milosti jasneje razlikovala med njima in ljubila dobroto in sovražila zlo, kot nas to uči sveta Cerkev.

Navznotraj sem kričala na vso moč in prosila Boga za pomoč ter takole mislila: »Oh! Gospod Jezus, kralj blaženosti, kje naj najdem olajšanje? Kje naj najdem tistega, ki bi mi lahko pokazal in povedal, kar moram vedeli, če tega ne morem videti zdaj v tebi?«

51

In potem mi je dobri Gospod odgovoril in mi pokazal v zelo skrivnostnih podobah čudovito priliko o gospodarju, ki ima služabnika. In dal mi je tudi uvid, ki mi je pomagal pri razumevanju obojega. In ta uvid mi je bil razodet dvojno v gospodarju in dvojno v služabniku. Prvi mi je bil razodet duhovno v telesni podobi, drugi pa bolj duhovno brez telesne podobe.

Prva vrsta videnja je bila takšna: videla sem telesni podobi dveh ljudi, gospodarja in služabnika, k temu je Bog dodal še duhovno razumevanje. Gospodar dostojanstveno sedi in počiva v miru. Služabnik stoji, poln spoštovanja čaka pred svojim gospodarjem in je pripravljen, da izpolni njegovo voljo. Gospodar ljubeče in prijazno pogleda svojega služabnika in ga obzirno pošlje na nek kraj, kjer naj bi izvršil njegovo voljo. Služabnik ne samo, da odide, temveč skoči in v naglici steče, saj žari v ljubezni, da bi izpolnil gospodarjevo voljo. In takoj pade v luknjo in se težko poškoduje. In potem stoka in tarna in se zvija, vendar ne more vstati ali si pomagati na kakšen koli način.

In tako sem videla, da je njegova največja težava to, da mu nihče ne pomaga in potolaži. Kajti ni mogel obrniti svojega obraza in pogledati v svojega ljubečega gospodarja, ki mu je bil zelo blizu in ki je vir vse pomoči in tolažbe. Toda kot človek, ki je bil takrat šibak in nespameten, se je osredotočil le na to, kako zelo ga boli in kako dolgo bo moral to bolečino še prenašati. V tem trpljenju je doživel sedem velikih muk.

Prva je bila boleča rana, ki mu je bila zadana, ko je padel, in ki je bila muka, ki jo je čutil. Druga je bila teža nje-

govega telesa. Tretja je bila oslabiljenost, ki sta jo povzročili prvi dve muki. Četrta je bila to, da je bil njegov razum oslepljen in da je njegov um postal otopel, da je skoraj pozabil na svojo ljubezen do gospodarja. Peta je bila, da se ni mogel dvigniti. Šesta je bila meni najbolj presenetljiva, in sicer, da je ležal sam. Natančno sem pogledala vse naokoli, daleč in blizu, zgoraj in spodaj, in nisem mogla videti nikogar, ki bi mu lahko pomagal. Sedma muka je bila, da je bil kraj, kjer je ležal, dolg, trd in poln nadlog.

Čudila sem se, kako lahko ta služabnik tako ponižno prenaša vse to trpljenje. In skrbno sem gledala, da bi videla, ali je na njem kakšna krivda ali če bi ga gospodar želel zaradi česar koli grajati. In po resnici povedano nisem videla nobene krivde, saj je padel le zaradi svoje dobre volje in velike želje. In bil je ravno tako pripravljen in notranje dober kot takrat, ko je stal pred svojim gospodarjem in je želel izpolniti njegovo voljo. In ravno tako ga je njegov ljubeči gospodar še naprej nežno gledal, zdaj z dvema izrazoma na obrazu. Na zunaj ga je gledal nežno in prijazno, poln bolečine in usmiljenja, in to je bil prvi izraz. Drugi izraz je bil bolj notranji, bolj duhoven, in to mi je bilo razodeto, ko je bil moj um odveden v Gospoda, kjer sem videla, da se močno veseli zaradi častitljivega in plemenitega okrevanja, do katerega želi in mora pripeljati svojega služabnika po svoji preobilni milosti. To je bilo to drugo videnje. In zdaj me je moj razum vrnil na prvo razodetje in obenem v umu ohranil oba.

Potem je ta viteško prijazni gospodar rekel v sebi: »Poglej mojega ljubljenelega služabnika, kakšno poškodbo je prejel in kakšno trpljenje ga je doletelo v moji službi zaradi ljubezni do mene; da, in vse to samo zato, ker je želel dobro! Ali ni razumno, da mu poplačam za njegovo grozo in strah, za njegovo poškodbo in bolečino, za vso njegovo nesrečo? In ne samo to: ali ne bi bilo primerno, če bi mu dal darilo, ki bo boljše zanj in mu bo dalo večjo slavo, kot če bi se ne poškodoval? Drugače se mi zdi, da mu sploh ne bi naredil nobene usluge.« In potem je no-

tranja, duhovna razlaga gospodarjevega namena prodrla v mojo dušo: videla sem, v luči njegove veličine in slave, da mora njegov ljubljeni služabnik, ki ga je tako ljubil, res resnično in blaženo prejeti večno plačilo, in sicer veliko večje, kot bi ga prejel, če ne bi padel. Da, in sicer tako, da bi se njegov padec in trpljenje, ki ga je nesreča povzročila, pretvorila v veliko in prekipevajočo slavo in večno blaženost.

V tem trenutku se je videnje prilike razblinilo in dobri Gospod je zaključil moje razumevanje zunanje podobe in videnja tega razodetja. Toda kljub njegovemu vodstvu se nisem nikoli nehala čuditi tej priliki, kajti zdelo se mi je, kot da mi je dana kot odgovor na moje hrepenenje. In vendar je takrat nisem mogla popolnoma razumeti. Kajti v služabniku, ki je predstavljal Adama, kot bom pozneje razložila, sem videla mnogo različnih lastnosti, ki jih nisem na noben način mogla pripisati zgolj Adamu. Tako sem se takrat znašla v stanju velikega nevedenja. Kajti polno razumevanje te čudovite prilike mi takrat še ni bilo dano; v tej skrivnostni priliki ostajajo namreč skrivnosti razodetja pretežno skrite. Toda vseeno sem videla in razumela, da je vsako videnje polno skrivnosti.

Prav je, da zdaj naštejemo tri lastnosti, ki so mi prinesle določeno olajšanje. Prva je zgodnja stopnja nauka, ki sem ga razumela, medtem ko mi je to bilo razodeto. Druga je notranje vedenje, ki sem ga doumela od takrat naprej. Tretja je celotno razodetje od začetka do konca, ki ga Gospod Bog v svoji dobroti pogosto zastonj pokaže očem mojega uma. In te tri lastnosti so se v mojem umu zedinile v eno, da jih ne morem niti mi jih ni dovoljeno zopet razločiti. In prek teh treh, zedinjenih v eno, sem bila poučena, kako naj verjamem in zaupam Gospodu Bogu: tako, kot je po svoji dobroti in za svoj namen to videnje dodelil, tako nam bo tudi po isti dobroti in za isti namen to videnje razložil, ko bo to želel.

Tako sem le tri mesece pred dvajseto obletnico tega videnja prejela naslednji notranji nauk: »Pozorna moraš

biti na vse značilnosti in okoliščine tega, kar ti je bilo prikazano v priliki, čeprav se ti najprej lahko zdijo nejasne in nepomembne.« To sem rade volje in zavzeto sprejela in sem v notranjosti pozorno pregledala vse podrobnosti in značilnosti, ki so mi bile prikazane v času videnja, kolikor sta mi to dopuščala moja pamet in razumevanje; najprej sem gledala gospodarja in služabnika in način, kako je sedel gospodar, in prostor, kjer je gospodar sedel, in barvo njegove obleke in kako je bila obleka izoblikovana in njegovo zunanjo podobo in plemenitost in dobroto, ki sta bili v njem. Gledala sem, kako je služabnik stal in kje in kako je stal, in kakšne obleke je nosil, barvo in obliko obleke in njegovo obnašanje ter notranjo dobroto in nedolžnost.

Doumela sem, da je gospodar, ki je dostojanstveno sedel in počival v miru, Bog. Doumela sem, da je služabnik, ki je stal pred gospodarjem, predstavljal Adama, tj. da je bil v tem videnju prikazan en človek in njegov padec z namenom, da razumem, kaj v Božjih očeh pomeni kateri koli človek in njegov padec. Kajti v Božjih očeh so vsi ljudje kot en človek in vsak človek kot vsi ljudje. Moč tega človeka je bila zlomljena in opešana; njegovo doumevanje je otopelo, kajti ni več gledal v svojega gospodarja. Toda v Božjem pogledu je njegov namen ostal nespremenjen in se ni zmanjšal. Kajti videla sem, kako naš Gospod odobrava in podpira njegov namen, toda človek ostaja oviran in slep za spoznanje tega namena. In to mu povzroča veliko bolečino in bridko nesrečo, saj ne more jasno videti svojega ljubečega gospodarja, ki je nadvse nežen in prijazen do njega, niti ne more resnično videti, kakšen se zdi on svojemu ljubečemu gospodarju. In prepričana sem, če resnično in zares vidimo te dve stvari, potem bomo dosegli počitek in mir delno že tu na zemlji in po njegovi preobilni milosti popolno blaženost v nebesih.

To je bil začetek nauka, ki mi je bil takrat razodet in po katerem bi lahko doumela Božji odnos do nas, ko se

nahajamo v grehu. In potem sem videla, da samo bolečina graja in kaznuje, medtem ko naš mili Gospod tolaži in nam pomaga. Do naše duše je vedno vesel in ljubeč ter želi, da bi nas privedel do blaženega veselja.

Gospod je sedel na preprostemu mestu, na goli zemlji, osamljen, sam v puščavi. Njegove obleke so bile razkošne, kot se to spodobi za gospodarja. Blago je bilo sinje modro, zelo umirjeno in prijetno. Izraz na njegovem obrazu je bil usmiljenja poln. Barva njegovega lica je bila prijetno rjava z izrazitimi potezami. Oči je imel črne, zelo prijetne in čedne, in zdele so se polne nežnega usmiljenja; v njih je bilo veliko zatočišče, dolgo in široko in polno neskončnih nebes. In mislila sem, da bi njegov nežni izraz na obrazu, ki ga je imel, ko je gledal v svojega služabnika, še posebej takrat, ko je padel, lahko z ljubeznijo stopil naša srca in jih z radostjo preklal na dvoje.

Prijetni izraz je razkrival čedno mešanico potez, ki jih je bilo čudovito gledati. Sestavljen je bil delno iz žalosti in usmiljenja, delno iz radosti in blaženega veselja. Radost in blaženo veselje sta daleč onkraj žalosti in usmiljenja, tako kot so nebesa daleč onkraj zemlje. Usmiljenje je bilo zemeljsko, medtem ko je bilo blaženo veselje nebeško. Oče je čutil žalost in usmiljenje zaradi Adamovega padca, padca svoje najbolj ljubljene stvaritve. Radost in blaženo veselje je čutil zaradi padca svojega ljubljene Sina, ki je enak Očetu. Usmiljeni pogled njegovega prijetnega izraza na obrazu je napolnil celotno zemljo in se spustil z Adamom v pekel, in ta neskončna usmiljenost je branila Adama pred večno smrtjo. In ta milost in usmiljenje ostajata s človeštvom, dokler ne pridemo v nebesa.

Toda v tem življenju je človek slep in zato ne more videti našega Očeta, Boga, takšnega, kakršen je. In ko se hoče Bog po svoji milosti razkriti človeku, se mu razkrije na njemu domač način, in sicer kot človek. Vseeno pa sem resnično videla, da moramo vedeti in verjeti, da Oče ni človek. Toda to, da je sedel na pusti zemlji in osamljenem kraju, pomeni naslednje: Bog je naredil človeško dušo kot

svoje mesto in svoje domovanje, ki mu je najprijetnejše med vsem, kar je ustvaril. In takrat, ko je človek padel v trpljenje in bolečino, ni več mogel služiti svojemu plemenitemu namenu. In zato si naš mili Oče ni želel pripraviti drugega mesta zase, temveč se je usedel na zemljo in čakal na človeštvo, ki je zmešano z zemljo, do takrat, ko je po njegovih milosti njegov ljubljene Sin odkupil njegovo mesto in obnovil njegovo plemenito lepoto s svojim trdim delom in trpljenjem. Sinjina njegovih oblačil označuje njegovo stanovitnost. Rjavi ten njegovega lepega obraza s črnino njegovih oči je bil najprimernejši za razkrivanje njegovega svetega dostojanstva. Razkošnost njegove obleke, ki je bila svetle barve in je svetlo žarela okrog njega, označuje, da ima v sebi zajeta vsa nebesa in vse radosti in blažena veselja. Kratek vpogled v to mi je bil dan, ko sem rekla: »Moj um je bil odveden v Gospoda, kjer sem videla, da se močno veseli zaradi častitljivega okrevanja, do katerega želi pripeljati in bo pripeljal svojega služabnika po svoji preobilni milosti.«²¹

In vendar sem se čudila, ko sem opazovala in preišljevala o gospodarju in omenjenem služabniku. Videla sem, kako je gospodar dostojanstveno sedel in kako je služabnik, poln spoštovanja, stal pred svojim gospodarjem. In v tem služabniku se skriva dvojni pomen: eden na zunaj in drugi na znotraj. Na zunaj je bil preprosto oblečen, kot bi bil oblečen neki delavec, ki je pripravljen na delo. In stal je zelo blizu gospodarja, ne tik pred njim, temveč malce v stran, na levo. Oblečen je bil v belo tuniko, nepodloženo, staro in popackano, polno potnih madežev, tunika mu je bila ozka in kratka, segala mu je le za dlan pod koleno, bila je ponošena in zdelo se je, da kmalu ne bo več uporabna, temveč primerna le še za cunje in cape. Bila sem zelo presenečena nad tem in sem si mislila: »To pa ni primerno oblačilo za tako ljubljenega služabnika, ki stoji pred tako častivrednim gospodarjem!« Na znotraj pa mi je bila prikazana ljubezen globoko v njem, in ta ljubezen,

21 Glej isto poglavje 5. odstavek.

ki jo je čutil do svojega gospodarja, je bila ravno taka kot ljubezen, ki jo je gospodar čutil do njega.

Služabnik je v svoji modrosti v notranjosti videl, da obstaja ena stvar, ki bi jo lahko storil v čast svojemu gospodarju. In zaradi ljubezni in ne oziraje se nase ali na karkoli drugega, kar bi se mu lahko pripetilo, je služabnik skočil in stekel ob gospodarjevem ukazu, da bi izpolnil njegovo voljo in služil njegovi slavi. Iz njegovih zunanjih oblačil se je namreč zdelo, da je bil dolgo časa in neprekinjeno ročni delavec. Toda iz notranjega vpogleda, ki sem ga imela tako v gospodarja kot v služabnika, se je zdelo, da je bil novinec: to pomeni nekdo, ki je ravnokar začel služiti, služabnik, ki ga še niso nikoli nikamor poslali.

V zemlji je bil zaklad, ki ga je gospodar ljubil. Čudila sem se in se spraševala, kaj bi to lahko bilo. In odgovorjeno mi je bilo v mojem umu: »Gre za hrano, ki je gospodarju sladka in prijetna.« Kajti videla sem gospodarja, ki je sedel kot človek, nisem pa videla ne hrane ne pijače, ki bi mu bila ponujena. To je bilo čudno. Druga čudna stvar je bila to, da je imel ta dostojanstveni gospodar le enega služabnika in še tega je poslal po opravkih. Opazovala sem in sem premišljevala, kakšne vrste delo bi lahko opravljal ta služabnik. In potem sem razumela, da gotovo opravlja največje in najtežje delo, kar jih je, in sicer je po vsej verjetnosti vrtnar, ki koplje jame in jarke, ki gara in se poti in obrača zemljo, in globoko prekopava in zaliva rastline ob pravem času. In to bo tudi naprej njegovo delo in omogočil bo sveži vodi, da teče, in plemenitim in obilnim sadovom, da zrastejo, ki jih bo potem prinesel gospodarju in mu jih pripravil, kot bo ta želel. In ne bo se vrnil, doker ne bo pripravil te hrane tako, kot ve, da jo ima gospodar rad, in potem bo vzel to hrano skupaj s pijačo in jo poln spoštovanja odnesel gospodarju. Ves ta čas pa bo gospodar sedel na istem kraju in bo čakal na služabnika, ki ga je poslal po opravkih.

In vendar sem se čudila, od kod je prišel služabnik; kajti videla sem, da ima gospodar v sebi večno življenje

in vse oblike dobrote, razen zaklada, ki je bil v zemlji – čeprav je tudi ta izviral iz gospodarja, iz njegove čudovite globočine neskončne ljubezni. Vendar pa ta ni bil popolnoma njemu v slavo, dokler ga ni služabnik tako plemenito pripravil in ga prinesel pred njegovo obličje. Razen gospodarja ni bilo nič, le puščava. Nisem razumela vsega, kar je pomenila ta prilika, in zato sem se čudila, od kod je prišel služabnik.

Služabnik označuje drugo osebo Trojice in služabnik označuje Adama, to pomeni vse ljudi. In zato, ko rečem »Sin«, mislim Božja narava, ki je enaka Očetu, in ko rečem »služabnik«, mislim Kristusovo človeškost, ki je resnični Adam. Bližina služabnika predstavlja Sina; to, da stoji na levi strani, predstavlja Adama. Gospodar je Oče, Bog; služabnik je Sin, Jezus Kristus; Sveti Duh je enak ljubezni, ki je v obeh. Ko je Adam padel, je padel tudi Božji Sin. Zaradi resničnega zedinjenja, ki je bilo narejeno v nebesih, Božji Sin ni mogel zapustiti Adama, kajti z Adamom razumem vse ljudi. Adam je padel iz življenja v smrt, v dolino tega bednega sveta, in potem v pekel. Božji Sin je padel z Adamom v dolino devičine maternice (in ona je bila najlepša Adamova hči), da bi osvobodil Adama od krivde v nebesih in na zemlji; in s svojo izjemno močjo ga je potegnil iz pekla.

Modrost in dobrotu v služabniku predstavljata Božjega Sina. To, da je bil revno oblečen kot kak ročni delavec in da je stal na levi strani, predstavlja Kristusovo človeškost in Adama, z vsemi posledičnimi težavami in slabostmi. Kajti v tej priliki je dobri Gospod pokazal svojega Sina in Adama kot eno osebo. Krepost in dobrotu, ki ju imamo, izhajata iz Jezusa Kristusa, slabost in slepota, ki ju imamo, izhajata iz Adama, in oboje je bilo predstavljeno v služabniku. In tako je dobri gospod Jezus nase vzel vso našo krivdo; in zato nam naš Oče ne more in noče dodeliti dodatne krivde, kot jo je dodelil svojemu Sinu, močno ljubljenu Kristusu.

Tako je bil Sin služabnik, preden je prišel na zemljo, in je v pripravljenosti stal pred Očetom in čakal do takrat, ko

ga bo ta poslal, da stori to veličastno dejanje, po katerem je bilo človeštvo ponovno privedeno v nebesa. To pomeni, da je kljub temu, da je Bog, enak Očetu glede svoje Božje narave, vseeno zaradi svojega, po Božji previdnosti dodeljenega smotra, da postane človek in reši človeka ter tako izpolni voljo svojega Očeta, stal pred svojim Očetom kot služabnik, ki je rade volje prevzel vse breme nase. In potem je zavzeto skočil, ko si je to zaželel Oče, in takoj nizko padel v devičino maternico in se pri tem ni oziral nase ali na svoje mučno trpljenje. Bela tunika je njegovo meso. To, da je iz ene plasti, kaže, da ni nič med Božjo in človeško naravo. To, da mu je tesna, razkriva revščino. Stara je bila, ker jo je nosil Adam. Bila je polna potnih madežev od Adamovega dela. Kratka je bila zato, da pokaže, da je bil služabnik po poklicu delavec.

In tako sem videla Sina, ki je stal in ki je notranje rekel: »Poglej, moj dragi Oče, stojim pred teboj v Adamovi tuniki, pripravljen, da skočim in stečem. Želim si, da bi bil na zemlji in bi delal tebi v slavo, kadar koli me želiš poslati. Koliko časa si moram to še želeli?« Sin je dobro vedel, kdaj se bo Očetu zahotelo in koliko časa mora še tako hrepeneče čakati, tj. zaradi tega, ker ima Božjo naravo in ker je Očetova modrost. Torej moramo to razumeti v povezavi s Kristusovo človeško naravo. Kajti vsi ljudje, ki bodo odrešeni po Kristusovem predragocenem učlovečenju in blaženih poslednjih mukah, so Kristusova človeška narava. On je glava in mi smo udje. In ti udje ne poznajo dneva in trenutka, ko se bosta vsaka minljiva žalost in trpljenje končala in se bosta večna radost in blaženo veselje dopolnila na dan in v trenutku, katerega hrepeni uzreti celotna nebeška družčina. In vsi tisti pod nebesi, ki bodo prišli tja, bodo prišli zaradi svojega koprnenja in želja. In te želje in hrepenenje so bili prikazani v služabniku, ki je stal pred svojim gospodarjem, oziroma drugače rečeno, v Sinu, ki je stal pred Očetom v Adamovi tuniki. Kajti želje in koprnenje celotnega človeštva, ki bo rešeno, so bili prikazani v Jezusu. Kajti Jezus so vsi, ki bodo rešeni, in vsi, ki

bodo rešeni, so Jezus. In vse to po Božji ljubezni, skupaj s pokornostjo, ponižnostjo in potrpežljivostjo in ostalimi krepostmi, ki jih imamo.

In ta čudovita prilika mi ponuja nauk, kot nekakšen začetek abecede, ki mi omogoča delno razumevanje tega, kar je želel Gospod povedati. Kajti skrivnosti razodetja so skrite v njej, čeprav so dejansko vsa videnja polna skrivnosti.

To, da je Oče sedel, označuje njegovo Božjo naravo in razkriva stanje počitka in miru, kajti v Božji naravi ne more biti težkega truda. In to, da se je pokazal kot gospodar, je pomenljivo v povezavi z našo človeškostjo. To, da je služabnik stal, označuje trud; to, da je bil na eni strani, in sicer levi, označuje, da ni bil v resnici dovolj zaslužen, da bi lahko stal čisto pred gospodarjem. To, da je skočil, je pripadalo Božji naravi, in to, da je stekel, je pripadalo človeški naravi. Kajti Božja narava je skočila od Očeta v maternico Device in je padla, ko je prevzela našo naravo. In v tem padcu je bil resno ranjen. Prejeta rana je bilo naše telo, v katerem je kmalu začutil smrtno bolečino.

To, da je v strahospoštovanju stal pred gospodarjem, toda ne čisto pred njim, označuje, da njegova oblačila nisto bila dovolj dostojna, da bi lahko stal neposredno pred gospodarjem. Tega niti ni mogel oziroma smel, dokler je zasedal položaj navadnega ročnega delavca. Niti ni smel sestiti in v miru počivati z gospodarjem, dokler ne bi po pravici zaslužil svoj mir s trdim delom. To, da je bil na levi strani, kaže, da je Oče namerno dopustil, da je njegov Sin v človeški podobi trpel vse človeške bolečine in mu ni nič prizanesel.

Dejstvo, da je bila njegova tunika tik pred tem, da se strga v cape in cunje, moramo razumeti kot udarce in bičanje, trnje in žeblje, vlečenje in pehanje, trganje njegovega predragocenega telesa. Kot sem delno videla, mu je bilo meso odtrgano od lobanje in mu je odpadalo v kosih, dokler se krvavenje ni ustavilo in potem se je začelo ponovno sušiti in se oprijemati lobanje. Zvijanje in

obračanje, stokanje in tarnanje moramo razumeti tako, da ne more nikoli več v polni moči vstati, od takrat ko je padel v maternico Devica, dokler ne bo njegovo telo zaklano in dokler ne umre in preda svoje duše s celotnim človeštvom, za katerega je bil poslan, v Očetove roke.

In v tej točki je prvič začel razkrivati svojo moč, kajti potem je šel v pekel. In ko je bil tam, je izruval iz velike globočine veliko korenino tistih, ki so bili resnično zedinjeni z njim v visokih nebesih. Telo je bilo v grobu do velikonočnega jutra, in od tega trenutka naprej ni nikoli več legel. Kajti takrat se je resnično končalo zvijanje in obračanje, stokanje in tarnanje. In naše umazano umrljivo telo, ki ga je Božji Sin prevzel nase, ki je bila stara Adamova tunika, ozka, preprosta in kratka, je naš Odrešenik spremenil v novo in lepo, belo in svetlo in večno čisto, razkošno in ohlapno, lepšo in bogatejšo od oblek, ki sem jih videla na Očetu. Kajti Očetova obleka je bila modra, in Kristusovo oblačilo je zdaj lepo, prijetna mešanica, ki je tako čudovita, da je ne morem opisati, ker je bila sama slava.

Zdaj gospodar ne sedi v puščavi na zemlji, temveč sedi na najplemenitejšem sedežu v nebesih, ki je narejen tako, kot mu je všeč. Zdaj Sin ne stoji v strahospoštovanju pred Očetom kot služabnik, preprosto oblečen in napol gol, temveč stoji neposredno pred Očetom, bogato oblečen v svetem razkošju, na glavi ima krono iz neprecenljivih dragotin. Kajti razkrito je bilo, da smo mi njegova krona in da je ta krona Očetova radost, Sinova slava, veselje Svetega Duha in neskončno in čudovito blaženo veselje vseh, ki so v nebesih. Zdaj Sin ne stoji pred Očetom na njegovi levi kot ročni delavec, temveč sedi na desnici Očetovi in večno počiva v miru. (To ne pomeni, da Sin sedi na desnici Očetovi, tik ob njem, kot bi sedel človek ob človeku na tem svetu. Kajti, kot to jaz vidim, v Sveti Trojici ni takšnega sedenja. Pa vendar on sedi na desnici Očetovi, tj. na najvišji stopnji Očetove radosti.) Zdaj je ženin, Božji Sin, spravljen s svojo ljubljeno nevesto, ki je prelepa Devica

večne radosti. Zdaj sedi Sin, pravi Bog in pravi človek, v tem mestu in počiva v miru, ki mu ga je pripravil in v večnosti ohranil zanj njegov Oče - in Oče v Sinu in Sveti Duh v Očetu in v Sinu.

58

Bog, Sveta Trojica, ki biva večno, se je v večnosti odločil, tako kot je sam večen od začetka vseh časov, da bo ustvaril človeštvo, katerega lepa narava je bila najprej namenjena njegovemu Sinu, drugi osebi Trojice. In ko je tako želel, podprt s popolnim strinjanjem vse Trojice, nas je ustvaril vse naenkrat. In ko nas je ustvaril, nas je povezal in zedinil s seboj; zveza, zaradi katere ostajamo čisti in plemeniti, kot takrat, ko smo bili ustvarjeni. Zaradi te predragocene zveze imamo radi in ljubimo svojega Stvarnika, ga slavimo, se mu zahvaljujemo in se neskončno veselimo v njem. In to delo, ki se brez konca nadaljuje v vsaki duši, ki bo rešena, je Božja volja, ki sem jo prej omenila. In tako je v našem stvarjenju vsemogočni Bog naš oče po naravi; in Bog, vsa modrost, je naša mati po naravi, skupaj z ljubeznijo in dobroto Svetega Duha; in vsi skupaj so en Bog, en Gospod. In v tej vezi in zedinjenju je on naš resnični in pravi ženin, in mi smo njegova ljubljena nevesta in prelepa deklica, nevesta, s katero je vedno zadovoljen, saj pravi: »Ljubim te in ti me ljubiš in naša ljubezen se ne bo nikoli razklala na dvoje.«

Osredotočila sem se na delovanje Svete Trojice in tako sem videla in doumela naslednje tri lastnosti: lastnost očetovstva, lastnost materinstva in lastnost gospostva, vse v enem Bogu. V našem vsemogočnem Očetu naša naravna bitnost [*kindely substance*], ki nam pripada po našem stvarjenju od začetka vseh časov, dobiva potrebno moč in blagoslov. In v drugi osebi, ki je um in modrost, naša čutna narava, okrevanje in rešitev pridobivajo potrebno moč. Kajti on je naša mati, brat in odrešenik. In v našem dobrem gospodu Svetem Duhu najdemo našo nagrado

in povračilo za svoje življenje in trpljenje. In neskončno preobilje vsega, kar si želimo, izhaja iz te čudovite radodarnosti, njegove velike in preobilne milosti.

Kajti naše celotno življenje se razdeli v tri dele. V prvem delu bivamo, v drugem rastemo in v tretjem smo dopolnjeni. Prvo življenje je narava, drugo je usmiljenje, tretje milost. Glede prve sem videla in razumela, da je velika moč Trojice naš oče, in globoka modrost Trojice je naša mati, in velika ljubezen Trojice je naš gospodar. In vse to imamo po naravi in po našem bitnostnem ustroju [*substantial making*]. Nadalje, videla sem, da je druga oseba bitnostno naša mati in da je ta ista ljubljena oseba postala mati naše čutne biti. Kajti Bog nas ustvarja dvojne, kot bitnostna in kot čutna bitja. Naša bitnost je višji del, ki ga imamo v našem Očetu, vsemogočnem Bogu. In druga oseba Trojice je naša mati po naravi in v našem bitnostnem ustroju, v katerem smo utemeljeni in ukoreninjeni. In on je naša mati v usmiljenju, ker prevzema našo čutno naravo.

In tako deluje naša mati, v kateri so naši deli ohranjeni nedeljeni, v nas na različne načine. Kajti v naši materi Kristusu pridobivamo in rastemo, v milosti nas spreminja in kreпча, in po moči njegovih poslednjih muk in njegove smrti in ponovnega vstajenja nas zedinja z našo bitnostjo. Tako naša mati milostno obravnava vse svoje ljubljene otroke, ki so mu podvrženi in pokorni. In milost deluje skupaj z usmiljenjem, še posebej na dva načina, kot je bilo pokazano; to delovanje pripada tretji osebi, Svetemu Duhu, ki deluje tako, da daje in nagrajuje. Nagrajevanje je radodarno darilo resnice, ki ga Gospod podarja vsem, ki so trdo delali. Gospod po svoji milosti viteško velikodušno dodeljuje ta dar ter na ta način dopolni vse želje in celo prekaša vse, kar si človeštvo zasluži.

Tako imamo svojo bit v našem Očetu, vsemogočnem Bogu. In v naši milostni materi imamo naše poboljšanje in okrevanje, v katerem se naši posamezni deli ponovno zedinijo in vse postane popolni človek. In po

velikodušnosti in milostnem daru Svetega Duha smo dopolnjeni. In naša bitnost je v našem Očetu, vsemogočnem Bogu, in naša bitnost je v naši materi, nadvse modrem Bogu, in naša bitnost je v našem gospodu Bogu Svetem Duhu, popolni dobroti. Kajti naša bitnost je cela v vsaki osebi Trojice, ki je en Bog. In naša čutna narava je le v drugi osebi, Jezusu Kristusu, v katerem je Oče in Sveti Duh. In v njem in po njem smo mogočno dvignjeni iz pekla in iz bednosti zemlje ter smo slavno privedeni v nebesa in blaženo zedinjeni s svojo bitnostjo, ki je zaradi Kristusa in milosti in delovanja Svetega Duha bogatejša in plemenitejša.

59

In vse blaženosti prejemamo po usmiljenju in milosti. Te vrste blaženosti morda ne bi nikoli prejeli in spoznali, če se ne bi nič zoperstavilo dobroti, ki je Bog. Kajti hudobija je bila dovoljena, da bi povzdignila in se zoperstavila dobroti, in dobrota usmiljenja in milosti se je zoperstavila hudobiji in jo v celoti spremenila v dobroto in slavo za vse tiste, ki bodo odrešeni. To je namreč ta Božja lastnost, ki zlu vrača dobro. Tako je Jezus Kristus, ki vrača dobro za zlo, naša resnična mati: našo bit [*being*] imamo od njega, in sicer od tam, kjer se začne temelj materinstva z vso sladko zaščito ljubezni, ki večno izhaja iz njega.

Bog je naš oče tako resnično, kot je Bog naša mati. In to kaže v vsem in še posebej v sladkih besedah, ko reče: »Jaz sem,« to pomeni: »Jaz sem: moč in dobrota očetovstva. Jaz sem: modrost in prijaznost materinstva. Jaz sem: svetloba in milost, ki je vsa blažena ljubezen. Jaz sem: Trojica. Jaz sem: zedinjenost. Jaz sem vrhovna dobrota vseh vrst stvari. Jaz sem tisti, ki te sili v ljubezen. Jaz sem tisti, ki te sili v hrepenenje. Jaz sem: večno zadoščenje vseh resničnih želja.« Kajti duša je najvišja, najplemenitejša in najvrednejša, kadar je najnižja, najponižnejša in najnežnejša. In iz tega bistvenega temelja pridobivamo vse

kreposti in svojo čutno naravo, ki nam jo podarja narava s pomočjo usmiljenja in milosti, brez katerih ne bi mogli pridobiti ničesar.

Naš veliki oče, vsemogočni Bog, ki je Bit [*being*], nas je poznal in ljubil od začetka vseh časov. In iz svojega vedenja, v svoji čudovito globoki ljubezni in po večnem vsevidnem nasvetu celotne Svete Trojice je želel, da druga oseba postane naša mati, naš brat, naš odrešenik. Iz tega sledi, da je Bog naša mati tako resnično, kot je Bog naš oče. Naš Oče želi, naša Mati deluje, naš dobri gospod Sveti Duh potrjuje. Zato se spodobi in je primerno, da ljubimo našega Boga, v katerem imamo svojo bit, in da se mu spoštljivo zahvaljujemo in ga slavimo zato, ker nas je ustvaril, in srčno molimo k naši materi za njeno usmiljenje in odpuščanje, in k našemu gospodu Svetemu Duhu za pomoč in milost. Kajti naše celotno življenje se nahaja v teh treh: v naravi, usmiljenju in milosti, iz katerih izhaja naša ponižnost, milina, potrpežljivost in usmiljenje, in sovraštvo do greha in hudobije. Kajti naravna lastnost kreposti je sovraštvo do greha in hudobije.

In tako je Jezus naša prava mati po naravi, ko smo prvič ustvarjeni, in on je naša prava mati v milosti, ko prevzame našo ustvarjeno naravo. Celotno lepo delovanje in vsa mila, prijazna opravila ljubljene materinstva so lastna drugi osebi. Kajti v njem je ta Božja volja nedotaknjena in shranjena na varnem do konca vseh dni, tako v naravi kot v milosti, in sicer zaradi njegove dobrote.

Razumela sem tri načine materinstva v Bogu. Prvi način je, da je on temelj našega naravnega stvarstva. Drugi je to, da je prevzel našo naravo [*oure kinde*], in tu se začne materinstvo milosti. Tretji je materinstvo v delovanju, in v tem načinu s pomočjo te iste milosti prihaja do širitve v dolžino in širino in v višino in globino brez konca. In vse to je ena sama ljubezen.

Toda zdaj moramo reči še nekaj o tej širitvi, kot jo razumem v Gospodovem pomenu: in sicer, kako nas materinstvo milosti in usmiljenja odreši in kako smo privedeni nazaj v naše naravno domovanje, kjer nas je materinstvo naravne ljubezni ustvarilo. Ta naravna ljubezen nas nikoli ne zapusti.

Naša naravna mati, naša milostna mati (kajti želel je postati naša mati popolnoma in v vseh stvareh) se je lotil začetka svojega dela zelo ponižno in milo v maternici Device. In to je pokazal v prvem razodetju, ko je pred moje oči pripeljal to ponižno Devico v podobi deklice, kakršna je bila, ko je spočela. To pomeni, da je naš veliki Bog, najvišja modrost nad vsemi, zrasel v tem preprostem kraju in se je oblekel v naše ubogo telo, da bi izpolnil vse zadolžitve in dolžnosti materinstva.

Poslanstvo matere je najbližje, je v največjo pomoč in je najbolj gotovo: najbližje, ker je najnaravnejše; v največjo pomoč, kjer je najbolj polno ljubezni; in najbolj gotovo, ker je najbolj resnično. Nihče ne bo nikoli mogel ali zmogel izvajati ali pa je izvajal to poslanstvo tako popolnoma kot on sam.

Vemo, da nas naše matere prinesejo na ta svet v trpljenje in smrt. Ah, kaj je to? Toda naša prava mati, Jezus, on, ki je vsa ljubezen, nas prinese v radost in večno življenje - blaženo bodi njegovo ime! Tako nas vzdržuje v sebi v ljubezni in tako je dotrpel polno mero, dokler ni začutil najhujših bolečin in najglobljega trpljenja, ki je kdaj koli obstajalo in ki bo kdaj koli nastalo, in je na koncu je umrl. In ko je bilo dopolnjeno in nas je privedel do blaženega veselja, to še vedno ni v popolnosti zadovoljilo njegove čudovite ljubezni. In to je pokazal v naslednjih presežnih besedah ljubezni: »Če bi lahko, bi trpel še bolj.« Ni več mogel umreti, vendar ni želel prenehati z delovanjem. Zato nas je potem hotel nahraniti, kajti ljuba materinska ljubezen je iz njega naredila našega dolžnika.

Mati lahko da svojemu otroku mleko, da ga sesa. Toda naša ljuba mati Jezus nas lahko hrani le s seboj in to počne tudi zelo radodarno in zelo nežno s svetim zakramentom, ki je predragocena hrana samega življenja. In z vsemi prijetnimi zakramenti nas premilostno in poln usmiljenja ohranja pri življenju. In to je menil, ko je rekel naslednje blažene besede: »Jaz sem tisti, o katerem ti pridiga in te uči sveta Cerkev.« To pomeni: »Jaz sem vse zdravje in življenje zakramentov, vsa moč in milost moje besede, vsa dobrota, ki ti jo zapoveduje sveta Cerkev.«

Mati lahko nežno pristavi otroka k prsim. Toda naša nežna mati Jezus nas lahko varno vodi v svoje blažene prsi prek svoje drage odprte strani in nam v notranjosti pokaže svojo Božjo naravo in radosti nebes in nam da duhovno gotovost o neskončnem blaženem veselju. In to je bilo prikazano v desetem razodetju, ko sem to isto doumela v njegovih prijetnih besedah: »Poglej, kako te ljubim,« ko je pogledal v svojo stran in se veselil.

Ta lepa, ljubka beseda »mati« je tako prijetna in tako nežna sama po sebi, da z njo ne moremo označiti nikogar drugega kot le njega, ki je resnična mati življenja in vseh ljudi. Za naravo materinstva je značilna nežna ljubezen, modrost in vedenje: in to je Bog. Kajti čeprav je rojstvo našega telesa nižje, skromnejše in ponižnejše v primerjavi z našim duhovnim rojstvom, je vseeno on tisti, ki povzroči ta rojstva pri bitjih, ki to potem izvršujejo.

Prijazna, ljubeča mati, ki pozna in uvidi potrebe svojega otroka, otroka nežno varuje, kot to narekujejo narava in pogojenost materinstva. Ko otrok raste, se njeno obnašanje spreminja, čeprav njena ljubezen ne. In ko postane otrok še starejši, mati dovoli, da je otrok kaznovan, da se na ta način zlomijo vse pregrehe in lahko otrok pridobi kreposti in milost. Ta dejanja, z vsem lepim in dobrim, Gospod izvaja po tistih, na katerih se to izvrši.

Tako je on naša naravna mati po delovanju milosti v nižjem delu zaradi ljubezni do našega višjega dela. In želi, da to vemo, ker želi, da se vsa naša ljubezen veže nanj. In

v tem sem videla, da lahko na Božjo priprošnjo poplačamo vse dolgove za njegovo očetovstvo in materinstvo, če resnično ljubimo Boga z blaženo ljubeznijo, ki jo Kristus zbuja v nas. In to je bilo prikazno v vsem, predvsem pa v njegovih naslednjih radodarnih besedah: »Jaz sem to, kar ljubiš.«

86

Ta knjiga se je začela po Božjem daru in milosti, toda zdi se mi, da še ni popolnoma dopolnjena. Naj nas Bog spodbudi k temu, da bi vsi skupaj molili za ljubezen: se mu zahvaljevali, vanj zaupali in se veselili. Kajti tako želi naš Gospod, da molimo k njemu – tako sem vsaj razumela iz tistega, kar mi je posredoval, in iz sladkih besed, ko pravi veselo: »Jaz sem temelj tvojih molitev.« Kajti resnično sem videla in razumela v tem, kar je Gospod posredoval, da je pokazal vse, ker želi, zato da bi to bolje poznali, kot poznamo zdaj. Prek tega spoznanja nam bo dodelil tudi milost, da ga bomo ljubili in se ga trdno oklenili. Kajti do svojega nebeškega zaklada na zemlji čuti takšno veliko ljubezen, da nam bo dodelil več svetlobe in nebeške radosti, ko bo pritegnil naša srca iz trpljenja in temote, v kateri se nahajamo.

In od tistega trenutka, ko je bilo to prikazano, sem pogosto hrepenela po uvidu v to, kaj je naš Gospod želel povedati. In petnajst let pozneje, morda še več, je moj duhovni razum prejel naslednji odgovor: »Ali želiš vedeti, kaj je tvoj Gospod želel povedati? Dobro vedi, da je ljubezen tisto, kar je želel povedati. Kdo ti je to pokazal? Ljubezen. Kaj ti je pokazal? Ljubezen. Zakaj ti jo je pokazal? Iz ljubezni. Trdno se okleni tega in boš spoznala in doumela še več istega. Nikoli namreč ne boš spoznala ali doumela česar koli drugega iz tega, in sicer do konca vseh časov.« Tako sem bila poučena, da je tisto, kar je Gospod želel povedati, ljubezen. In z gotovostjo sem videla v tem in v vsem, da nas je Bog ljubil, še preden nas je ustvaril,

in da se njegova ljubezen ni zmanjšala in se nikoli ne bo. In vsa njegova dela so bila narejena v tej ljubezni; in v tej ljubezni je naredil vse stvari tako, da so nam v našo dobrobit. In v tej ljubezni je naše življenje večno. Naš začetek zaznamuje trenutek, ko smo bili ustvarjeni; toda ljubezen, v kateri nas je ustvaril, se nahaja v njem brez začetka in v tej ljubezni imamo svoj začetek. In vse to bomo videli v Bogu brez konca. *Deo gracias.*

*Explicit liber revelationum Juliane anacorage Norwiche, cuius anime propicietur Deus.*²²

22 Bogu hvala. Tu se konča knjiga razodetij Julijane, norwiške anahorete; naj bo Bog milosten do njene duše.

Razodetja Božje ljubezni Julijane iz Norwicha so nastala konec 14. stoletja v Angliji in so prvo ohranjeno delo v srednji angleščini, ki ga je napisala ženska. O življenju Julijane iz Norwicha ne vemo veliko. Gotovo je le to, da je večino svojega življenja preživela kot anahoreta, tj. kot puščavnica posebne vrste, zazidana v celico, ki se je dotikala katedrale sv. Julijana iz Norwicha, po katerem je prevzela tudi svoje ime.

V *Razodetjih* Julijana opisuje svojo mistično izkušnjo, ki jo je doživela leta 1373, ko je hudo zbolela. Ko je okrevala, je najprej v kratkem besedilu opisala teh šestnajst videnj, dvajset let kasneje pa jih je v dolgem besedilu razčlenila in poskusila razložiti na zelo izviren način. Obe besedili odlikuje izvirna teologija, izražena v izrazitih podobah Kristusovega pasijona in podana v dodelani prozi. Še posebej zanimiva je uporaba podobe Jezusa kot matere in jasno izražena vera v dobro kot temeljni princip Božjega. Besedili danes veljata za izjemni, in sicer ne samo zaradi svoje izvirne misli, temveč tudi zaradi tega, ker predstavljata enega vrhunskih dosežkov angleške književnosti poznega štirinajstega stoletja.